

**ЗВІТ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ
(ВІЙСЬКОВОЇ) АДМІНІСТРАЦІЇ ЩОДО
ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО ТА КУЛЬТУРНОГО
РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ ЗА 2025 РІК**

2026 рік

Зміст
звіту щодо виконання Програми соціально-економічного та культурного
розвитку Одеської області за 2025 рік

ВСТУП.....	3
ВИКОНАННЯ ЦІЛЕЙ ТА ПРІОРИТЕТІВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ У 2025 РОЦІ.....	4
1. ПОДАТКОВО-БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ	4
2. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	7
2.1. Промисловість.....	7
2.2. Розвиток підприємництва.....	12
2.3. Цінова політика.....	15
2.4. Агропромисловий комплекс	19
2.5. Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс.....	21
2.6. Дорожньо-транспортне господарство.....	24
2.7. Будівництво та житлова політика.....	27
3. РИНКОВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ТА ЇХ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ.....	29
3.1. Реформування відносин власності.....	29
3.2. Управління об'єктами комунальної власності.....	30
3.3. Цифрова трансформація та надання адміністративних послуг.....	31
4. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА.....	33
5. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО.....	36
6. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ.....	42
7. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО.....	46
8. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СФЕРА.....	48
8.1. Розвиток ринку праці та створення робочих місць	48
8.2. Грошові доходи населення, заробітна плата, легалізація заробітної плати та погашення заборгованості з її виплати.....	51
8.3. Соціальне забезпечення.....	53
8.4. Підтримка внутрішньо переміщених осіб.....	60
9. ГУМАНІТАРНА СФЕРА.....	61
9.1. Охорона здоров'я.....	61
9.2. Освіта	66
9.3. Підтримка сім'ї, дітей та молоді.....	78
9.4. Культура.....	80
9.5. Фізична культура і спорт.....	85
9.6. Туристично-рекреаційна галузь.....	88
9.7. Розвиток громадянського суспільства.....	90
10. ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ... ..	91
11. Основні показники економічного та соціального розвитку Одеської області за 2025 рік.....	97
12. Стан фінансування діючих регіональних цільових та комплексних програм з обласного бюджету у 2025 році	98

ВСТУП

Програма соціально-економічного та культурного розвитку області на 2025 рік (далі – Програма) затверджена рішенням Одеської обласної ради від 12.12.2024 № 719-VIII.

Виконання завдань і заходів Програми забезпечувалося через налагоджену взаємодію та координацію діяльності Одеської обласної державної (військової) адміністрації та Одеської обласної ради з органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, а також із залученням громадськості, підприємницьких структур і їх об'єднань. Консолідація зусиль усіх зацікавлених сторін дала змогу забезпечити комплексний підхід до вирішення актуальних питань розвитку регіону та підвищити ефективність використання наявних фінансових та матеріально-технічних ресурсів.

Упродовж 2025 року діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування в Одеській області здійснювалася з урахуванням викликів, пов'язаних із триваючою збройною агресією проти України, та була спрямована на забезпечення стійкості регіону в умовах воєнного стану. Пріоритетними напрямками залишалися всебічна підтримка Збройних Сил України, реалізація заходів із підвищення рівня безпеки населення, відновлення об'єктів критичної, виробничої та соціальної інфраструктури, що зазнали пошкоджень унаслідок бойових дій, а також збереження та відновлення екологічного балансу.

Водночас значна увага приділялася розвитку людського потенціалу та забезпеченню належної якості життя мешканців області. Зокрема, здійснювалися заходи щодо підвищення доступності та якості освітніх, медичних і соціальних послуг, у тому числі для внутрішньо переміщених осіб.

Поряд з цим зусилля органів влади були спрямовані на забезпечення стабільного функціонування економіки регіону. У цьому контексті реалізовувалися заходи з підтримки діяльності промислових і сільськогосподарських підприємств, створення сприятливих умов для розвитку малого та середнього підприємництва, розширення доступу бізнесу до фінансових ресурсів, а також активізації інвестиційних процесів.

Таким чином, комплексна реалізація зазначених напрямів дозволила забезпечити належне виконання завдань Програми, підтримати соціально-економічну стабільність області та створити передумови для її подальшого відновлення і розвитку.

Основним інструментом реалізації завдань Програми є виконання заходів обласних комплексних та цільових програм, розробка, затвердження та внесення змін до яких проводиться виключно з дотриманням вимог Бюджетного кодексу України та чинних законодавчих і нормативно-правових актів.

ВИКОНАННЯ ЦІЛЕЙ ТА ПРІОРИТЕТІВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ОБЛАСТІ У 2025 РОЦІ

1. ПОДАТКОВО-БЮДЖЕТНА ДІЯЛЬНІСТЬ

За 2025 рік до зведеного бюджету від Одеської області надійшло 140 855,9 млн грн, виконання плану 102,9%, до плану додатково отримано 3 949,7 млн грн, темп росту до відповідного періоду минулого року склав 124,9% або зростання на 28 055,3 млн грн, у тому числі:

✓ до державного бюджету від Одеської області надійшло 108 083,2 млн грн, виконання плану 102,4%, до плану додатково отримано 2 568,5 млн грн, темп росту до відповідного періоду минулого року 128,8% або зростання на 24 195,8 млн грн;

✓ до місцевих бюджетів (без трансфертів) надійшло 32 772,7 млн грн, виконання плану становить 104,4%, до плану додатково отримано 1 381,2 млн грн, темп росту 113,3% або зростання на 3 859,5 млн грн:

– загальний фонд – 31 109,0 млн грн, виконання 102,1% (+636,8 млн грн);

– спеціальний фонд – 1 663,7 млн грн, виконання 181,0% або (+744,5 млн грн).

По основним бюджетоутворюючим податкам:

✓ ПДФО (питома вага у загальному фонді 54,5%) за 2025 рік надійшло 16 941,5 млн грн, виконання плану 102,3%, до плану додатково отримано 381,2 млн грн, темп росту 114,1% або зростання до минулого року на 2 090,3 млн грн.

✓ Плати за землю (питома вага 12,9%) надійшло 4 028,2 млн грн, виконання плану 102,1%, до плану додатково отримано 84,2 млн грн, темп росту 110,2% або зростання на 373,8 млн грн.

✓ Єдиного податку (питома вага 14,9%) надійшло 4 632,4 млн грн, виконання плану 100,6%, до плану додатково отримано 26,8 млн грн, темп росту 112,0% або зростання на 496,6 млн грн.

У 2025 році на підтримку Сил безпеки та оборони за рахунок коштів місцевих бюджетів Одеської області було передбачено 2 201,6 млн грн (у т.ч. 200,5 млн грн – субвенція до обласного бюджету), з яких станом на 01.01.2026 профінансовано 2 051,9 млн грн (у т.ч. 199,0 млн грн – субвенція до обласного бюджету), або 93,2% до плану, що становило 10,8% до незахищених видатків.

За рахунок коштів територіальних громад Одеської області на виконання заходів з підтримки Сил безпеки та оборони із передбачених 1 695,0 млн грн, станом на 01.01.2026, профінансовано 1 619,9 млн грн (95,7% до плану) (у тому числі 199,0 млн грн – субвенція до обласного бюджету), що складає 11,7% від незахищених видатків місцевих бюджетів

З обласного бюджету на підтримку Сил безпеки та оборони передбачено 506,6 млн грн, спрямовано 432,0 млн грн, або 85,3% до плану, що становить 12,7% до незахищених видатків.

✚ Сприяння стійкому економічному та соціальному розвитку районів та територіальних громад.

За 2025 рік із 99 місцевих бюджетів виконання планових показників забезпечено по 90 бюджетах (96,0% загальної кількості) з обсягом

перевиконання 1 413,1 млн грн, не виконано 9 бюджетів (4,0% загальної кількості) на суму 31,9 млн грн.

До обласного бюджету за 2025 рік (без трансфертів) надійшло 4 533,1 млн грн, виконання плану становить 105,2%, до плану додатково отримано 222,6 млн грн, темп росту 110,5% або зростання на 430,5 млн грн.

До загального фонду надійшло 4 099,2 млн грн, виконання плану становить 100,8%, до плану додатково отримано 32,5 млн грн, темп росту 108,0% або зростання до минулого року на 303,8 млн грн.

До спеціального фонду надійшло 433,9 млн грн, виконання плану 178,0% (+ 190,1 млн грн). До 2024 року збільшення на 126,8 млн грн з темпом росту 141,3%.

До 7 районних бюджетів за 2025 рік надійшло 3,2 млн грн, виконання плану у 241,5 раз (+1,9 млн грн). До 2024 року зменшення на 28,5 млн грн з темпом росту 10,0%.

До загального фонду надійшло 1,3 млн грн, виконання плану 98,6% (- 0,02 млн грн). До 2024 року збільшення надходжень на 1,0 млн грн з темпом росту 489,0%.

До спеціального фонду надійшло 1,9 млн грн. До 2024 року зменшення надходжень на 30,0 млн грн з темпом росту 6,0%.

До бюджетів територіальних громад за 2025 рік (без трансфертів) надійшло 28 236,3 млн грн, виконання плану 104,3% (+ 1 156,8 млн грн). До 2024 року зростання надходжень на 3 457,9 млн грн з темпом росту 114,0%.

До загального фонду надійшло 27 008,5 млн грн, виконання плану 102,3% (+604,3 млн грн). До 2024 року зростання надходжень на 3 340,6 млн грн з темпом росту 114,1%.

До спеціального фонду надійшло 1 227,9 млн грн, виконання плану 181,8% (+ 552,5 млн грн). До 2024 року збільшення надходжень на 117,3 млн грн, з темпом росту 110,6%.

 Підвищення рівня взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо забезпечення збільшення надходжень до місцевих бюджетів.

Відповідно до розпоряджень обласної державної (військової) адміністрації районні державні (військові) адміністрації здійснюють координацію дій територіальних органів центральних органів виконавчої влади щодо взаємовідносин з органами місцевого самоврядування, належний контроль за дотриманням бюджетного законодавства щодо відповідних місцевих бюджетів відповідних районів, проводять вертикальну взаємодію за принципом «громада – район – область».

Одним із напрямків взаємодії органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади є моніторинг та контроль виконання повноважень в частині формування та виконання місцевих бюджетів.

 Підвищення рівня бюджетної самостійності місцевих бюджетів.

Ключовою ознакою місцевих бюджетів є їх самостійність, яка полягає у спроможності органів місцевого самоврядування самостійно складати, затверджувати та виконувати місцеві бюджети в контексті покладених на них функцій і забезпечення розвитку територіальних громад.

У зв'язку з цим, орієнтирами розвитку механізму функціонування місцевих бюджетів є:

- зміцнення доходної бази;
- забезпечення ефективного здійснення видатків для задоволення потреб соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальних одиниць;
- удосконалення порядку надання міжбюджетних трансфертів.

Підвищення рівня бюджетної самостійності місцевих бюджетів насамперед відображається через бюджетну децентралізацію. В результаті децентралізації місцеві бюджети області отримують стабільні джерела доходів, що дозволяє залучити в їх розпорядження значний фінансовий ресурс та спрямувати кошти на реалізацію проєктів розвитку територій через модернізацію об'єктів соціально-культурної сфери.

Підвищення мотивації до нарощування дохідної бази місцевих бюджетів.

У контексті фінансової децентралізації роль місцевих бюджетів у розвитку місцевого самоврядування значно посилюється, оскільки в результаті перерозподілу ресурсів та повноважень на користь органів місцевого самоврядування зростає залежність фінансової спроможності адміністративно-територіальних одиниць від організаційних, економіко-соціальних та політичних дій органів управління територіальної громади під час вирішення локальних завдань.

Тому, саме проведення децентралізації місцевих бюджетів спрямовано підвищити мотивацію до нарощування дохідної бази місцевих бюджетів та отримання додаткових надходжень до місцевих бюджетів.

Підвищення ефективності використання бюджетних коштів.

Видатки місцевих бюджетів по області за 2025 рік складають 46 364,6 млн грн (річний план – 50 411,8 млн грн, виконання 92,0%).

- загальний фонд – 35 991,0 млн грн (річний план – 37 714,9 млн грн, виконання 95,4%);

- спеціальний фонд – 10 373,5 млн грн (річний план – 12 696,9 млн грн, виконання 81,7%).

На захищені статті видатків направлено 24 971,9 млн грн або 96,1%, у тому числі: на заробітну плату – 20 020,9 млн грн, енергоносії – 1 803,1 млн грн, медикаменти та харчування – 1 411,1 млн грн, соціальне забезпечення – 1 736,8 млн грн.

Захищені видатки виплачені в повному обсязі, заборгованість відсутня.

Обсяг капітальних видатків за 2025 рік – 9 658,9 млн грн.

Із передбачених на 2025 рік субвенцій з державного бюджету на суму 10 860,8 млн грн надійшло фінансування в обсязі 10 305,1 млн грн або 94,9% річного обсягу.

Додаткова дотація на фінансування переданих видатків на утримання закладів освіти та охорони здоров'я надійшла в обсязі 173,0 млн грн (100% річного обсягу).

Нарощування доходів державного та місцевих бюджетів відповідно до темпів зростання макроекономічних показників області.

Мінімальна заробітна плата з 01 січня 2025 року – 8000,0 грн.

У 2025 році прожитковий мінімум становив :

- загальний показник на одну особу в розрахунку на місяць – 2 920,0 грн;
- для дітей віком до 6 років – 2 563,0 грн;

- дітей віком від 6 до 18 років – 3 196,0 грн;
- працездатних осіб – 3 028,0 грн;
- осіб, що втратили працездатність – 2 361,0 грн.

Доходи місцевих бюджетів області (без трансфертів) на одну особу населення (станом на 01.01.2026) за 2025 рік склали 15 182,7 грн. Порівняно до відповідного періоду минулого року вони збільшились на 2 887,6 грн або на 123,5% (2024 рік – 12 295,1 грн).

 Недопущення виникнення кредиторської та дебіторської заборгованості у бюджетній сфері.

На 01.01.2026 року дебіторська заборгованість бюджетних установ, які фінансуються з місцевих бюджетів області по загальному фонду, збільшилась з початку року на 6,9 млн грн та становить 53,8 млн грн:

- по соціальному забезпеченню населення – заборгованість відсутня;
- за придбання предметів постачання і матеріалів та оплату послуг з початку року збільшилась на 3,9 млн грн та становить 42,7 млн грн.

За звітний період заборгованість за Фондом соціального страхування за проведені розрахунки по листках з тимчасової втрати працездатності відсутня.

Кредиторська заборгованість бюджетних установ області по загальному фонду збільшилась з початку року на 0,7 млн грн та становить 5,4 млн грн, у т.ч. прострочена – 2,6 млн грн.

На 01.01.2026 кредиторська заборгованість по заробітній платі з нарахуваннями відсутня.

Найбільшу частку у структурі за напрямками видатків становить кредиторська заборгованість по використанню товарів та послуг, які фінансуються з державного та місцевих бюджетів – 4,7 млн грн, або 87,4 % загального обсягу заборгованості.

2. РОЗВИТОК РЕАЛЬНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

2.1. Промисловість

 Модернізація виробництв на основі впровадження новітніх техніки та технологій за рахунок посилення інноваційної складової розвитку галузей промисловості.

В умовах воєнного стану великі та середні підприємства Одеської області працюють в режимі жорсткої економії ресурсів та підвищених безпекових ризиків. Обмежений доступ до фінансування, логістичні ускладнення та зростання виробничих витрат суттєво стримують можливості масштабного оновлення техніки й технологій. Водночас бізнес регіону зберігає соціальну відповідальність, підтримує територіальні громади та системно надає допомогу військовим підрозділам.

Частина підприємств області повністю або частково переорієнтувала виробництво відповідно до потреб воєнного часу: підприємства легкої промисловості налагодили виготовлення військової форми та амуніції, харчові виробники розширили асортимент продукції тривалого зберігання (консерви, сублімовані продукти), окремі виробничі майданчики залучені до виготовлення елементів інженерного та фортифікаційного обладнання, здійснюється ремонт і технічне обслуговування транспорту та обладнання. Така адаптація дозволяє зберігати зайнятість, підтримувати економічну стійкість регіону та забезпечувати потреби населення й оборонного сектору.

Сприяння у відновленні хімічної та нафтохімічної галузей промисловості.

АТ «Одеський припортовий завод» має стратегічне значення для економіки і безпеки держави, і функціонував як єдиний технологічний комплекс з виробництва й перевантаження хімічної продукції (аміак, карбамід) на експорт. У вересні 2021 року підприємство зупинило свою виробничу діяльність.

Обласна державна (військова) адміністрація у межах повноважень вживає усіх можливих заходів для збереження як виробничих потужностей, так і виробничого персоналу заводу.

На постійній основі опрацьовувався стан та перспективи діяльності АТ «Одеський припортовий завод» та готувались пропозиції щодо запуску з урахуванням безпекових реалій та подальшої приватизації підприємства.

 Активізація роботи із залучення інвестицій з метою збільшення обсягів виробництва експортоорієнтованої продукції та нарощування виробництва вітчизняних аналогів імпортованих товарів.

Переважна більшість підприємств адаптувались до теперішніх непростих умов ведення бізнесу, знайшла нові ланцюжки як отримання імпоротної сировини, матеріалів, комплектуючих для виробництва власної продукції, так і її експорту.

Частка підприємств Одеської області в загальному експорті товарів України становила 3,8%, в імпорті товарів – 3,6% (січень-вересень 2025 року).

З метою підвищення конкурентоспроможності регіону, залучення інвестицій протягом 2025 року вживалися наступні заходи:

- проводилася робота щодо презентації експортного та інвестиційного потенціалу області в межах низки тематичних заходів, зокрема: четвертої Конференції з питань відновлення України «Ukraine Recovery Conference 2025» (10-11.07.2025, м. Рим, Італія); інноваційного форуму «Сприяння добробуту та досягнення згуртованості в європейських регіонах» (24.06.2025, м. Марібор, Словенія), в межах робочої зустрічі керівництва облдержадміністрації з заступником губернатора провінції Анталія Турецької Республіки (19.06.2025);
- підготовлено інформаційні матеріали щодо стану зовнішньо-економічної та інвестиційної діяльності області з Королівством Іспанія для онлайн участі із урядовою агенцією Каталонії, що підтримує іноземних та вітчизняних інвесторів;
- взято участь у навчальному курсі «Крафтова майстерня Одещини», організованого Агенцією регіонального розвитку Одеської області за підтримки уряду Японії;
- взято участь у онлайн-заході, організованому ДУ «Офіс із залучення та підтримки інвестицій», з питання синхронізації роботи з залучення іноземних та вітчизняних інвестицій.

• забезпечено розміщення на онлайн-платформі Дія. Бізнес електронного Каталогу «Експортний потенціал Одещини» («Виробники Одеського регіону»).

 Сприяння приведенню стандартів якості та технічних умов у відповідність до вимог і положень ЄС.

За даними ДП «Одеський регіональний центр стандартизації, метрології та сертифікації» триває процес впровадження систем управління якістю, екологічного управління та інших систем управління на підприємствах, в

установах і організаціях Одеської області відповідно до національних (міжнародних) стандартів. У 2025 році видані сертифікати відповідності вимогам міжнародним стандартам, у тому числі на відповідність ДСТУ ISO 9001 (сертифікація систем управління якістю) – 13 од., ДСТУ ISO 14001 (сертифікація систем екологічного управління) – 3 од., ДСТУ ISO 22000 (сертифікація систем управління безпечністю харчових продуктів) – 9 од.

 Сприяння підприємствам промисловості у вирішенні проблемних питань організації виробництва продукції з новим рівнем якості і властивостей на основі використання новітніх технологій та забезпечення позитивної динаміки виробництва продукції.

Обласною державною (військовою) адміністрацією відстежуються показники промислового виробництва та в межах компетенції вживаються заходи щодо забезпечення функціонування промислових підприємств регіону в умовах воєнного стану.

При надходженні звернень від підприємств різних форм власності щодо проблемних питань функціонування надається всебічне сприяння в їх вирішенні незалежно від форм власності. Також, незалежно від їх організаційно-правової форми опрацьовуються заявки щодо надання перепусток на пересування їх співробітників/транспортних засобів на території Одеської області у запроваджені комендантські години з метою забезпечення безперервної роботи підприємств критичної інфраструктури області.

Проводились заходи з бронювання на період воєнного стану військовозобов'язаних, які працюють на підприємствах для підтримання сталого функціонування реального сектору економіки області: щотижнево організовувалися та проводилися засідання комісії з питань визначення/підтвердження підприємств, установ і організацій критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період.

За результатами засідань, на виконання протокольних доручень, підготовлені та прийняті розпорядження Одеської обласної державної (військової) адміністрації про визначення та не визначення підприємств, установ і організацій критично важливими. На підставі розпоряджень всі визначені/підтверджені підприємства, установи, організації включені до Єдиного переліку на Порталі Дія для забезпечення роботи процесу бронювання військовозобов'язаних в електронній формі.

Вживались заходи щодо оновлення регіональних критеріїв для визначення підприємств критично важливими для цілей бронювання на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 27.01.2023 № 76 (зі змінами).

Проведено перевірки відповідності підприємств, установ, організацій, які визначені критично важливими для функціонування економіки та забезпечення життєдіяльності населення в особливий період, зокрема щодо збереження розміру заробітної плати та чисельності військовозобов'язаних та заброньованих працівників. Підприємства, які не відповідали вимогам позбавлені статусу критичності.

Проводилась роз'яснювальна та організаційна робота з підприємствами області щодо визначення та підтвердження підприємствами статусу критично важливого.

 Розвиток економічного потенціалу регіону шляхом розбудови інфраструктури та мережі індустріальних парків, створення нових робочих місць, реалізації проєктів розвитку.

Обласна державна (військова) адміністрація надає всебічне сприяння ініціаторам створення індустріальних парків на території області.

У 2025 році в області тривала робота щодо створення нових індустріальних парків, які стануть потужними осередками розвитку та економічного зростання регіону.

На 01.01.2026 створено 9 індустріальних парків, з яких 6 включено до Реєстру індустріальних парків України. У 7-ми парках обрано керуючі компанії відповідно до Закону України «Про індустріальні парки». Наразі діяльність керуючих компаній індустріальних парків зосереджена на створенні умов для підключення (приєднання) учасників індустріальних парків до інженерних мереж та комунікацій (розробка необхідної проєктно-кошторисної документації, укладання угод на приєднання до електричних мереж тощо).

На різних етапах створення перебуває ще 6 індустріальних парків, які ініційовані територіальними громадами області, зокрема Одеською («Одеський інноваційний парк», ІП «Куліндорово»), Болградською («Болград Індастрі») та Арцизькою («Бессарабський АгроТех Парк») міськими радами, Визирською сільською (ІП «Визир») та Суворівською селищною (Агротехнопарк «Буджак») радами.

У 2025 році було створено 4 індустріальні парки («Одеса Нова Парк», «Нексус Одеса», «БІОІНДАСТПАРК, «БЛЕК СІ ІНДАСТРІАЛ ПАРК АВРОРА»), 2 з яких вже включено до Реєстру індустріальних парків («Одеса Нова Парк», «Нексус Одеса»).

Ініціаторам створення парків надавалася підтримка на етапі підготовки проєктів концепцій індустріальних парків, зокрема в частині надання актуальної інформації щодо показників соціально-економічного розвитку області та прогностичних макропоказників економічного і соціального розвитку регіону. Також, на постійній основі надається підтримка у налагодженні ефективної комунікації з органами місцевого самоврядування та відповідними компаніями - природними монополіями, що діють у сфері передачі і розподілу електроенергії, централізованого водопостачання та водовідведення тощо.

 Стимуляція економічної діяльності шляхом подальшої реалізації програм: «Доступні кредити 5-7-9%», «єРобота», «єОселя», «Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2021-2025 роки».

Для забезпечення стійкості розвитку підприємництва, реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів в умовах воєнного стану на державному і місцевому рівнях у 2025 році діяв широкий спектр інструментів підтримки бізнесу, пріоритетними серед яких є низка програм, спрямованих на розвиток і масштабування бізнесу та створення нових робочих місць.

Дієву допомогу від держави бізнес отримує в межах урядового проєкту «єРобота». Грантові програми дозволяють підприємцям залучати фінансування на розвиток виробництва, впровадження інноваційних проєктів, модернізацію обладнання тощо.

На 01.01.2026 в межах урядового проєкту «єРобота» на регіональному рівні отримали гранти на розвиток бізнесу:

- 29 підприємств переробної галузі на загальну суму 172,9 млн грн;
- 1289 учасників отримали мікрогранти за програмою «Власна справа» на загальну суму 325,2 млн грн, з них 92 особи отримали гранти в рамках програми з підтримки ветеранів та членів їх сімей на загальну суму 45,1 млн грн;
- 8 підприємств тепличного господарства отримали підтримку на суму 51,0 млн грн;
- 13 підприємств одержали гранти на розвиток садівництва на загальну суму 41,7 млн грн;

Загалом, на 01 січня 2026 року у розвиток малого та середнього бізнесу Одеської області за проєктом «єРобота» залучено 590,8 млн грн, гранти одержали 1339 заявників.

Одним із ключових інструментів підтримки мікро-, малого та середнього бізнесу є державна програма «Доступні кредити 5-7-9%». Популярність і затребуваність цієї програми серед підприємців пояснюються не лише вигідними умовами кредитування, а й її актуальністю у період економічних викликів під час війни. В Одеській області в межах цієї програми укладено 8592 кредитних договорів на суму понад 32,4 млрд грн.

З метою підтримки розвитку підприємництва, реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів на регіональному рівні впродовж 2025 року проводилась робота щодо популяризації чинних програм державної підтримки бізнесу.

Так, питання отримання грантів за рахунок коштів державних програм розглядалося в рамках:

✓ Міжнародного Бессарабського економічного форуму, який зібрав понад 300 учасників (24.05.2025, м. Болград);

✓ Форуму єдності: Одещина – спільний вектор влади та бізнесу. Захід об'єднав понад 100 учасників (27.06.2025, м. Одеса);

✓ щотижневих зустрічей на онлайн-платформі «Діалог влади та бізнесу», започаткованих на виконання доручення Президента України в рамках Конгресу місцевих і регіональних влад («Місцеві програми підтримки бізнесу» (16.06.2025); «Фінансування енергоефективних проєктів» (09.05.2025) тощо).

 Формування списків суб'єктів господарювання переробних галузей промисловості незалежно від форм власності, які потребують заміни критично важливого промислового обладнання (засобів виробництва) у зв'язку із знищенням (пошкодженням) внаслідок бойових дій, в рамках реалізації експериментального проєкту щодо отримання критично важливого промислового обладнання (засобів виробництва) у вигляді гуманітарної допомоги, затвердженого постановою КМУ №924 від 05.07.2024.

Постійно відстежується та узагальнюється перелік суб'єктів господарювання, які зазнали руйнувань та пошкоджень, надається консультативна підтримка щодо етапів фіксування пошкоджень та необхідних документальних підтверджень.

У межах реалізації вимог постанови Кабінету Міністрів України від 05.07.2024 № 924 «Деякі питання реалізації експериментального проєкту щодо отримання критично важливого промислового обладнання (засобів виробництва) у вигляді гуманітарної допомоги» (пункти 6 - 14) у лютому, червні,

вересні 2025 року в облдержадміністрації відбулися засідання Комісії по підприємствам, промислове обладнання яких було пошкоджено або знищено.

За результатами розгляду наданих підприємствами матеріалів були направлені відповідні запити з пакетами документів на Міністерство економіки, докільля та сільського господарства України для пошуку гуманітарної допомоги серед іноземних країн.

✚ **Вирішення питання щодо відновлення діяльності Одеського нафтопереробного заводу (середньострокова перспектива).**

Враховуючи продовження збройної агресії проти України питання щодо відновлення діяльності ПАТ «Одеський нафтопереробний завод» наразі не розглядається.

2.2. Розвиток підприємництва

✚ **Виконання заходів Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області.**

Обласна державна (військова) адміністрація зі свого боку долучається до фінансової підтримки бізнесу. Так, для розвитку підприємницької та інвестиційної діяльності в регіоні, забезпечення підтримки малих та середніх підприємств рішенням Одеської обласної ради від 19 лютого 2021 року №64-VIII (у редакції розпорядження голови (начальника) обласної державної (військової) адміністрації від 16 грудня 2025 року № 1415/А-2025) затверджено Програму розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2021-2026 роки.

Метою Програми є створення належних умов для розвитку, введення і зростання малого та середнього підприємництва, підвищення соціально-економічних показників розвитку регіону та рівня життя населення в цілому, забезпечення створення конкурентоспроможного ринкового середовища, стимулювання інноваційного розвитку, збільшення обсягів виробництва.

Реалізація заходів Програми сприятиме започаткуванню нових і розвитку наявних малих та середніх підприємств, збільшенню кількості робочих місць, зростанню питомої ваги малого та середнього бізнесу у загальному обсязі реалізованої продукції, робіт і послуг області, поліпшенню бізнес-клімату у регіоні.

Підтримка суб'єктам підприємницької діяльності надається шляхом часткової компенсації відсоткових ставок за кредитами, залученими на реалізацію бізнес-проектів.

Програмою передбачено чотири заходи підтримки МСП:

1) компенсація частини відсоткової ставки за кредитами, отриманими на розвиток бізнесу. Частка відсоткової ставки, яка компенсується суб'єктам господарської діяльності з обласного бюджету за банківськими кредитами, становить:

- за кредитами у національній валюті – до 50% річної відсоткової ставки, але не більше 10 нарахованих відсотків річних;

- за кредитами, наданими уповноваженими банками в межах державної програми «Доступні кредити 5-7-9%» на реалізацію інвестиційних цілей – до рівня 0% річних, але не більше 9% річних.

Гранична сума щомісячної компенсації за відсотковою ставкою – 70,0 тис. грн за одним кредитним договором.

Максимальний строк компенсації частки відсоткової ставки одного кредитного договору – 3 роки.

Часткова компенсація відсоткової ставки за кредитами, залученими на реалізацію бізнес-планів (інвестиційних проєктів) надається суб'єкту підприємництва не більш як 3 (трьох) кредитних договорів, укладених з фінансовими установами;

2) компенсація витрат за участь у закордонних виставкових заходах;

3) компенсація витрат підприємств, які зазнали руйнувань та пошкоджень внаслідок збройної агресії РФ, на проведення незалежної оцінки збитків або судової експертизи (експертних досліджень) щодо оцінки шкоди та збитків;

4) компенсація суб'єктам малого і середнього підприємництва частини відсоткової ставки за кредитами, отриманими на придбання обладнання для альтернативних джерел енергії (їх встановлення, проведення супутніх робіт та/або здійснення послуг, пов'язаних з їх монтажем та введенням в експлуатацію).

У 2025 році на реалізацію заходів Програми передбачались бюджетні асигнування у розмірі 5,6 млн грн, фактично компенсовано за період з грудня 2024 року по січень 2026 року 2,99 млн грн.

З метою стимулювання розвитку підприємництва на локальному рівні за сприяння районних державних (військових) адміністрацій проводилися онлайн-наради з головами територіальних громад щодо необхідності ухвалення програм фінансової підтримки бізнесу на місцях. Також це питання розглядалося в рамках засідання Колегії обласної державної (військової) адміністрації, яке відбулося у лютому 2025 року. За підсумками Колегії головам (начальникам) районних державних (військових) адміністрацій та територіальних громад було доручено активізувати роботу з прийняття та реалізації місцевих програм підтримки підприємництва. Станом на січень 2025 року з 91-ї громади області лише у 16-ти (18%) діяли програми підтримки малого і середнього підприємництва.

Аналіз стану виконання зазначеного доручення за підсумками 2025 року свідчить, що у 59-ти (64,8%) територіальних громад області наявні діючі програми підтримки МСП, тобто впродовж 2025 року додалося ще 43 громади, в яких було прийнято програми підтримки бізнесу. Загальний обсяг коштів, спрямованих на реалізацію заходів з підтримки та розвитку бізнесу в межах локальних програм підтримки МСП у 2025 році склав 16,6 млн грн.

 Виконання заходів Програми компенсації відсоткової ставки за іпотечними кредитами військовослужбовців Збройних Сил за контрактом, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки, Головного управління розвідки Міноборони, Національної гвардії, Держприкордонслужби, осіб рядового і начальницького складу Державної служби України з надзвичайних ситуацій, поліцейських на в Одеській області.

У зв'язку з широкомасштабною військовою агресією російської федерації військові частини Збройних Сил України, інші військові формування захищають незалежність України, тому на сьогодні є актуальною підтримка військовослужбовців Збройних Сил України за контрактом, працівникам

Державної служби України з надзвичайних ситуацій та правоохоронних органів тощо, зокрема шляхом забезпечення поліпшення житлових умов. Компенсується відсоткова ставка військовослужбовцям Збройних Сил за контрактом, Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки, Головного управління розвідки Міноборони, Національної гвардії, Держприкордонслужби, прокурорам спеціалізованих прокуратур у сфері оборони Офісу Генерального прокурора, особам рядового і начальницького складу Державної служби України з надзвичайних ситуацій, детективам, старшим детективам та особам начальницького складу Національного антикорупційного бюро, особам рядового і начальницького складу Державного бюро розслідувань, детективам та особам начальницького складу Бюро економічної безпеки, поліцейським – учасникам державної програми доступного іпотечного кредитування «єОселя». Програма затверджена розпорядженням голови (начальника) обласної державної (військової) адміністрації від 09 жовтня 2023 №814/А-2023 (у редакції розпорядження голови (начальника) обласної державної (військової) адміністрації від 29 грудня 2025 № 1515/А-2025).

У межах виконання заходів Програми здійснюється компенсація частини процентної ставки у розмірі 3 % (трьох процентів) річних за іпотечними кредитами, отриманими на умовах державної програми «єОселя».

Учасниками Програми в Одеській області є дев'ять банківських установ: АТ «Державний Ощадний Банк України», АТ КБ «Приватбанк», ПАТ АБ «Укргазбанк», АТ «Державний Експортно-Імпортний банк України», АТ «Сенс Банк», АТ «Банк Кредит Дніпро», АТ «Таскомбанк», АТ «АБ Радабанк» та АТ «БІЗБАНК».

На сьогодні Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією підписано шість договорів про співробітництво з АТ «Державний Ощадний Банк України», АТ КБ «Приватбанк», ПАТ АБ «Укргазбанк», АТ «Державний Експортно-Імпортний банк України», АТ «Сенс Банк» та АТ «АБ Радабанк».

У 2025 році на реалізацію заходів Програми передбачались бюджетні асигнування у розмірі 18,4 млн грн, фактично компенсовано за період з грудня 2024 року по січень 2026 року за 433 кредитами – 16,6 млн грн.

Станом на 01.01.2026 компенсацію з обласного бюджету вже отримали 443 учасники програми «єОселя» на суму майже 26,0 млн грн (*за період дії Програми з листопада 2023 року*). Цей перелік постійно розширюється, виходячи з даних, які надаються банками та запитів, що надходять до Одеської обласної державної (військової) адміністрації.

 Координація та надання консультаційної підтримки регуляторним органам з питань здійснення державної регуляторної політики.

Протягом 2025 року діяльність обласної державної (військової) адміністрації була зосереджена на виконанні законів України, указів Президента України, постанов Кабінету Міністрів України, що регулюють взаємовідносини у сфері господарської діяльності, вдосконалення правового регулювання господарських і адміністративних відносин між регуляторними органами та суб'єктами господарювання, недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів.

З метою дотримання принципу прозорості та врахування громадської думки на офіційному сайті обласної державної (військової) адміністрації ведеться

окремих розділ «Регуляторна діяльність», де чітко сформована інформація з планування регуляторної діяльності, реєстр діючих регуляторних актів на території Одеської області, проекти регуляторних актів та аналізи регуляторного впливу до них, відстеження результативності прийнятих регуляторних актів, відомості про здійснення регуляторної діяльності.

На виконання статті 7 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» 13 грудня 2024 року обласною державною адміністрацією затверджено та оприлюднено план діяльності з підготовки проектів регуляторних актів на 2025 рік, Також направлено звернення до районних державних (військових) адміністрацій, органів місцевого самоврядування щодо затвердження та оприлюднення відповідних планів на офіційних сайтах у встановлений Законом строк.

Згідно з Планом обласною державною (військовою) адміністрацією передбачено прийняття 1 регуляторного акту в IV кварталі 2025 року:

- внесення змін до розпорядження голови Одеської обласної державної адміністрації від 23.12.2005 № 757/А-2005 «Про затвердження порядку планування і фінансування природоохоронних заходів з обласного фонду охорони навколишнього природного середовища» (із змінами та доповненнями), зареєстрованого в Одеському обласному управлінні юстиції 30.12.2005 за № 53/614.

Обласною державною (військовою) адміністрацією акумульовано, проаналізовано, систематизовано інформацію, яка надходила від органів місцевого самоврядування та територіальних громад, які знаходяться на їх підзвітній території, щодо здійснення організаційних заходів державної регуляторної політики.

У результаті реалізації ними державної регуляторної політики у 2025 році:

- кількість діючих регуляторних актів – 614;
- прийнято 109 нових регуляторних актів;
- переглянутих регуляторних актів 98, з них втратили чинність 58 регуляторних актів;
- проведено 16 відстежень результативності діючих регуляторних актів;
- внесені зміни до 24 регуляторних актів.

Обласна державна (військова) адміністрація сприяє та, у межах компетенції, надає консультаційну підтримку органам місцевого самоврядування з метою покращення здійснення ними державної регуляторної політики, проведення дерегуляції у сфері господарської діяльності на місцевому рівні.

2.3. Цінова політика

 Щомісячний моніторинг та аналіз цін на основні продовольчі товари та нафтопродукти.

На виконання пункту 2 розпорядження Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 32-р «Про заходи щодо моніторингу та аналізу цін і стану товарних ринків» упродовж 2025 року Департамент економіки обласної державної адміністрації на постійній основі здійснював моніторинг цінової ситуації на регіональному споживчому ринку, зокрема щодо соціально значущих

продовольчих товарів та нафтопродуктів. Аналізувалася динаміка роздрібних цін, вплив логістичних, енергетичних і сезонних чинників на їх формування, а також загальні тенденції споживчого ринку в умовах воєнного стану. Узагальнені аналітичні матеріали та довідки систематично подавалися керівництву обласної державної (військової) адміністрації для врахування в прийнятті управлінських рішень.

У грудні 2025 року порівняно з груднем 2024 року індекс споживчих цін по області становив 106,8% (по Україні – 108,0%).

Серед регіонів України за загальним рівнем цін на товари та послуги (індекс інфляції) у грудні 2025 порівняно з груднем 2024 року Одеська область посідає 1 місце. У грудні 2025 року індекс споживчих цін (індекс інфляції) по Одеській області становив 99,3% (по Україні – 100,2%).

Споживчий ринок в області характеризується достатнім рівнем товарного насичення, стабільним балансом попиту та пропозицій.

Споживчі ціни на продукти харчування по області у грудні 2025 року в порівнянні з попереднім місяцем знизились на 1,3%, по Україні, навпаки, підвищились на 0,1%.

Серед продуктів харчування найбільше (на 7,5%) подешевшали фрукти, з них яблука стали дешевше на 12,4%. Зниження цін на лимони та апельсини було на одному рівні і становило 10,0%. Проте виноград став дорожче на 6,8%.

М'ясо та м'ясопродукти подешевшали на 1,7%, у тому числі, свинина – на 4,8%, свиняча вирізка – на 3,2%, окремі порційні курячі частини – на 2,9%, сосиски, сардельки вищого ґатунку – на 2,7%. Водночас, сирокочені ковбаси подорожчали на 3,4%, свинячі субпродукти – на 2,1%, варені ковбаси першого ґатунку – на 1,5%.

Овочі подешевшали на 1,5%, зокрема, буряк – на 17,4%, білокачанна капуста – на 15,0%, морква – на 9,6%, ріпчаста цибуля – на 9,2%, картопля – на 6,9%. Разом з цим, помідори стали дорожче на 16,3%, солодкий перець – на 9,5%.

За групою хліб і хлібопродукти ціни знизились на 0,3%. Пельмені стали дешевше на 3,6%, здобне печиво – на 3,3%, рис – на 2,9%, макаронні вироби із твердих сортів пшениці – на 2,7%. При цьому, ціни на пшоно зросли на 5,8%, гречані крупи – на 4,1%, вафлі – на 3,4%, вівсяні пластівці – на 2,6%.

Молоко, сир та яйця подешевшали на 0,1%, зокрема, тверді сири типу Едам – на 2,7%, розсольні сири – на 2,3%, кефір – на 1,8%, плавлені сири – на 1,6%, сметана з підвищеним вмістом жиру – на 1,5%, вершки – на 1,4%. Зростання цін на яйця становило 3,6%.

Зниження цін на олію та жири становило 0,1%, у тому числі на оливкову олію – 3,7%, маргарин – 2,5%. Спреди та сало зросли в ціні на 4,5% та 1,6% відповідно.

Також, на 0,1% знизились ціни за групою цукор, джем, мед, шоколад та кондитерські вироби. Зефір подешевшав на 3,6%, цукор – на 1,0%.

Водночас, зафіксовано підвищення цін на рибу та продукти з риби на 0,4%. Значно (на 10,3%) подорожчала скумбрія. Разом з тим, зниження цін на морожену рибу та морепродукти було на одному рівні та становило 2,0%.

Динаміка індексів споживчих цін (до грудня попереднього року) на основні продукти харчування наведена в таблиці:

(відсотків)

	грудень 2024 року	грудень 2025 року
Індекс споживчих цін (загальний)	111,6	106,8
Місце серед регіонів України	8-9	1
Продукти харчування	113,9	110,0
Хліб і хлібопродукти	109,2	110,4
М'ясо та м'ясопродукти	103,8	122,2
Риба та продукти з риби	107,1	121,4
Молоко, сир та яйця	115,5	109,4
Молоко	118,0	114,7
Сир і м'який сир (творог)	115,5	108,8
Яйця	109,8	108,4
Олія та жири	117,8	114,4
Масло	131,7	105,9
Олія соняшникова	113,2	117,1
Фрукти	117,9	121,0
Овочі	155,8	75,1
Цукор	98,0	92,8

Протягом 2022-2025 років спостерігається зростання цін на основні продукти харчування практично по всіх позиціях, за виключенням гречаних круп, рису, цукру, капусти, моркви, буряка, цибулі. Найбільш суттєве зростання цін відбулось на яловичину, свинину, вершкове масло, картоплю.

По ряду позицій у грудні 2025 року ціни на продукти в Одеській області нижче за середні по країні (хліб пшеничний, борошно, макаронні вироби, яйця, молоко, сметану, масло вершкове, яловичину, ковбаси варені). Вищими залишаються ціни на овочі та фрукти.

Середні споживчі ціни на соціально значущі товари

		Грудень 2024 року	Грудень 2025 року	Грудень 2025 року до грудня 2024 року, %
Хліб пшеничний з борошна вищого гатунку, грн/кг	Одеська обл.	43,31	55,74	128,7
	Середні по Україні	51,91	60,54	116,63
Хліб житньо-пшеничний, грн/кг	Одеська обл.	52,66	58,0	110,14
	Середні по Україні	45,12	51,23	113,5
Борошно пшеничне, в/г, грн/кг	Одеська обл.	20,07	21,70	108,1
	Середні по Україні	19,93	21,89	109,8
Макаронні вироби, грн/кг	Одеська обл.	33,77	35,51	105,3
	Середні по Україні	33,77	35,97	106,6
Крупа гречана, грн/кг	Одеська обл.	34,77	45,76	131,6
	Середні по Україні	35,19	44,88	127,5
Рис, грн/кг	Одеська обл.	53,98	51,55	95,5
	Середні по Україні	56,11	51,85	92,4
Цукор, грн/кг	Одеська обл.	31,94	30,09	94,2
	Середні по Україні	33,16	29,70	89,6
Яйця, грн/десяток	Одеська обл.	62,65	67,85	108,3
	Середні по Україні	64,24	71,57	111,4
Молоко жирністю до 2,6%, грн/1000 г	Одеська обл.	44,66	49,48	110,8
	Середні по Україні	45,64	49,56	108,6
Сметана жирністю до 15%, грн/кг	Одеська обл.	127,53	142,55	111,8
	Середні по Україні	130,85	142,61	109,0

		Грудень 2024 року	Грудень 2025 року	Грудень 2025 року до грудня 2024 року, %
Масло вершкове, грн/200 г	Одеська обл.	102,66	110,25	107,4
	Середні по Україні	102,23	111,92	109,5
Сир м'який жирний грн/кг	Одеська обл.	216,87	236,2	108,9
	Середні по Україні	217,36	238,22	109,6
Яловичина, грн/кг	Одеська обл.	280,55	348,14	124,1
	Середні по Україні	288,73	352,21	122,0
Свинина, грн/кг	Одеська обл.	182,83	240,87	131,7
	Середні по Україні	184,76	237,10	128,3
Птиця (тушки курячі), грн/кг	Одеська обл.	91,29	116,64	127,8
	Середні по Україні	92,55	116,20	125,6
Ковбаси варені першого гатунку, грн/кг	Одеська обл.	166,57	175,61	105,4
	Середні по Україні	180,64	205,30	113,7
Олія соняшникова, грн/літр	Одеська обл.	73,79	86,36	117,0
	Середні по Україні	72,73	86,86	119,4
Картопля, грн/кг	Одеська обл.	31,43	18,71	59,5
	Середні по Україні	29,74	14,76	49,6
Капуста білокачанна, грн/кг	Одеська обл.	32,03	11,18	34,9
	Середні по Україні	34,02	10,07	29,6
Морква, грн/кг	Одеська обл.	29,11	11,92	40,9
	Середні по Україні	28,59	10,61	37,1
Бурак, грн/кг	Одеська обл.	20,11	9,68	48,1
	Середні по Україні	19,65	9,25	47,1
Цибуля ріпчаста, грн/кг	Одеська обл.	17,07	8,50	49,8
	Середні по Україні	17,12	8,36	48,8

У разі виявлення ознак необґрунтованого зростання цін або порушень встановленого порядку інформація передавалася до уповноважених контролюючих органів для реагування в межах їх компетенції.

Вжиті заходи сприяли підтриманню відносної стабільності споживчого ринку області, мінімізації ризиків дефіциту та стримуванню різких цінових коливань на товари першої необхідності в умовах воєнного часу.

 Забезпечення доступності продуктів першої необхідності через підтримку місцевих виробників.

З метою підтримки стабільності продовольчого ринку та підвищення доступності товарів першої необхідності Департамент економіки обласної державної адміністрації забезпечував координацію взаємодії між місцевими товаровиробниками, суб'єктами роздрібної торгівлі та територіальними громадами. Опрацьовувалися питання розширення представленості продукції регіональних виробників у торговельних мережах, розвитку прямих каналів постачання та мінімізації логістичних витрат. Особлива увага приділялася підтримці малого та середнього бізнесу харчової галузі як складової економічної стійкості регіону.

Під час виникнення надзвичайних ситуації вживалися усі необхідні заходи щодо наповнення полиць торговельних закладів товарами першої необхідності (зокрема хліб, вода) та не допущення штучного ажіотажного попиту.

2.4. Агропромисловий комплекс

 Забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках.

Аграрний сектор Одеської області є одним із найпотужніших в Україні, демонструючи високу конкурентоспроможність у порівнянні з іншими регіонами навіть за умови, що Одеська область відноситься до зони ризикованого землеробства.

За попередніми даними, темп зростання валової продукції сільського господарства становив 91,4% (53264,1 млн грн у співставних цінах 2021 року), що на 7,9 % менше прогнозних показників або на 4576,4 млн грн , у тому числі:

рослинництва – 90,9% (48607,3 млн грн), що на 8,3% менше прогнозованих показників (4425,1 млн грн);

тваринництва – 96,9% (4656,8 млн грн), що на 3 % менше прогнозованих показників (1513,0 млн грн).

Основною причиною недобору урожаю є повна відсутність опадів упродовж майже 4 місяців.

Рослинництво. У 2025 році зернові та зернобобові культури зібрано на площі 1194,9 тис. га. Валовий збір зерна становив 4106,1 тис. тонн (86,5% до рівня аналогічного періоду 2024 року), урожайність 34,1 ц/га, у тому числі пшениці зібрано 2,6 млн тонн (91,9%), ячменю 0,9 млн тонн (82,4%), кукурудзи 0,3 млн тонн (56,6%).

Соняшник зібрано на площі 344,1 тис. га. Валовий збір становив 445,8 тис. тонн (61,4% до рівня аналогічного періоду 2024 року), урожайність 13,0 ц/га.

Ріпак зібрано на площі 268,9 тис. га. Валовий збір становив 591,9 тис. тонн (228,6%), урожайність 22,0 ц/га.

Площа зайнята під овочевими та продовольчими баштаними становила 18,9 тис. га.

Валовий збір картоплі – 277,4 тис. тонн; овочів – 283,2 тис. тонн.

Винограду зібрано 135,2 тис. тонн (107,8% до рівня 2024 року).

Плодових та ягідних культур зібрано 95,7 тис. тонн (97,9% до рівня 2024 року).

Тваринництво. Чисельність поголів'я великої рогатої худоби в усіх категоріях господарств становила 114,3 тис. голів, що на 5,8% менше, ніж у 2024 році. Поголів'я корів становить 78,0 тис. голів, що на 2,1 % менше відповідного періоду 2024 року. Зменшилось поголів'я овець та кіз і становить 225,8 тис. голів (на 5,5% менше). Поголів'я свиней та птиці збільшилось у порівнянні з 2024 роком та становить: свиней – 144,9 тис. голів (на 2,0% більше), птиці – 2464,4 тис. гол. (на 27,6 % більше).

За 2025 рік вироблено 49,0 тис. тонн м'яса (у живій вазі), що на 1,3% більше 2024 року, молока – 275,4 тис. тонн, що на 1,5 % менше, ніж у 2024 році, яєць – 73,3 млн. шт., що на 13,4% менше показника 2024 року.

З метою відродження галузі тваринництва Одещини на території області діють програми розвитку агропромислового комплексу:

– Регіональна Програма розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019-2025 роки «Аграрна Одещина»;

– Регіональна Програма розвитку галузі рибного господарства Одеської області на 2024- 2030 роки;

Проведено зариблення річки Дунай осетровими видами риб на суму 1,5 млн грн.

Також в 13 територіальних громадах області розроблено заходи, спрямовані на розвиток тваринництва, зокрема: часткова компенсація витрат на утримання корів, вівцематок і ярок, дотація посівних площ кормових культур для виробництва грубих і соковитих кормів, підтримка заходів щодо створення, поліпшення громадських пасовищ, проведення ідентифікації тварин.

У 2025 році фермерськими господарствами отримано 272,7 млн грн допомоги від держави за такими напрямками:

– бюджетна субсидія на одиницю оброблюваних угідь (1 га) сільгосппризначення – 921 заявка на суму 77,7 млн грн;

– бюджетна дотація для утримання корів – 836 заявок на суму 36,4 млн грн;

– бюджетна дотація для утримання маточного поголів'я кіз та/або овець – 746 заявок на суму 158,6 млн грн.

Вирішення питань наповнюваності Придунайських озер.

Через критичне зниження рівня води внаслідок низького рівня Дунаю, в Ізмаїльському районі Одеської області, зокрема озера Катлабух, проводиться примусове поповнення водойм насосними станціями.

У межах реалізації Регіональної програми розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019–2025 роки «Аграрна Одещина» на фінансування Ізмаїльського управління водного господарства для примусового поповнення озера Катлабух дунайською водою перераховано за призначенням у 2025 році 4,0 млн грн.

Відновлення всіх меліоративних систем Одеської області.

В Одеській області продовжується планомірна робота спрямована на відновлення потенціалу зрошувальних та дренажних систем, що в подальшому дасть можливість збільшити площі поливу та досягти максимального рівня ефективності та екологічної безпеки сільськогосподарського виробництва.

В області нараховується 226,9 тис. га зрошуваних земель, але через зношеність меліоративних систем, фактично поливається лише 30-40 тис. га, що становить 15-17%.

З метою відновлення зрошувальних систем та збільшення площ поливу на виготовлено та погоджено проєктно-кошторисну документацію з відновлення та реконструкції 12 державних меліоративних об'єктів, з них, 3 протягом 2023-2025 років реалізовано.

Водночас укладено меморандум з Італійською стороною щодо відновлення 2 зрошувальних систем: капітальний ремонт та технічне переоснащення насосних станцій Татарбунарської ЗС Білгород-Дністровського району Одеської області, вартість реалізації– 226,1 млн грн (5,0 млн євро) та капітальний ремонт міжгосподарських каналів і гідротехнічних споруд Кілійської РЗС Ізмаїльського району Одеської області, вартість реалізації проєкту становить 41,0 млн грн (912,0 тис. євро).

 Раціональне використання природних ресурсів, особливо земель сільськогосподарського призначення, удосконалення структури посівних площ та впровадження у виробництво елементів науково обґрунтованої системи землеробства передової техніки та технологій вирощування сільськогосподарських культур.

Основним критерієм сучасної господарської діяльності в межах агропромислового виробництва має бути одержання максимально можливої економічної вигоди при обов'язковому дотриманні екологічних вимог.

При використанні земельних угідь необхідно дотримуватись еколого-економічних принципів організації раціонального землекористування, а саме:

- пріоритетності екологічних вимог над економічними інтересами;
- забезпечення рівних умов розвитку різних форм власності і господарювання на землі;
- цільового використання землі;
- підвищення економічної зацікавленості землекористувачів у проведенні робіт з охорони земель;
- платність землекористування;
- економічне стимулювання землевласників і землекористувачів щодо екологічно безпечного використання землі.

Одними із основних заходів щодо стабілізації сільськогосподарського виробництва є:

- збільшення обсягів виробництва сільськогосподарської продукції, зниження її собівартості та енергоємності шляхом упровадження новітніх технологій;
- упровадження науково обґрунтованої системи землеробства, передової техніки та технологій вирощування сільськогосподарських культур;
- проведення оптимізації структури посівних площ до науково-обґрунтованих норм, підвищення родючості ґрунтів поновлення парку сільськогосподарської техніки сучасними високопродуктивними енергозберігаючими машинами та механізмами.

2.5. Транспортна інфраструктура та морегосподарський комплекс

 Відновлення, відбудова, модернізація об'єктів транспортної інфраструктури, які були пошкоджені внаслідок російської агресії.

З початку повномасштабної війни українське узбережжя Чорного та Азовського морів перебуває під постійною загрозою ракетно-дронових атак з боку рф, які регулярно спрямовані на морську та портову інфраструктуру. Під вогневим ураженням опинилися як великі глибоководні порти (Одеса, Чорноморськ, Південний) так і менші порти Дунайського кластеру. Інтенсивність ударів упродовж 2025 року суттєво зросла – лише в Одеській області зафіксовано понад 120 атак на портові об'єкти.

У межах функціонування Українського морського коридору для цивільних суден, який встановлений ВМС ЗСУ із портів «Великої Одеси» вийшло 6721 суден (у тому числі 5, які були заблоковані у портах з початку повномасштабного вторгнення) з 168,8 млн тонн вантажів (зернові, ріпак, залізна руда, метал), у тому числі зернових вантажів – 101,7 млн. тонн, інших вантажів – 67,1 млн. тонн.

У 2025 році морські порти Одеської області обробили 82,2 млн тонн вантажів, що на 15,1 млн тонн (-15,5%) менше показника 2024 року. Експортні вантажі склали 68,7 млн тонн (78 %), у тому числі зернові – 39,7 млн тонн (66,8 %), імпорتنі – 12,6 млн тонн (143,1 %).

Порти «Великої Одеси» (Одеса, Чорноморськ, Південний) обробили 73,3 млн тонн вантажів (91,7%).

Дунайські порти (Ізмаїл, Рені, Кілія) у 2025 році обробили 8,9 млн тонн вантажів, що на 48,8% менше за показник 2024 року. Падіння зумовлене перенаправленням більшості суден до портів «Великої Одеси» через Український морський коридор та вищою вартістю логістики.

Для відновлення вантажообігу на Дунайському напрямку необхідно покращити інфраструктуру (днопоглиблення, модернізація портів і транспорту), удосконалити тарифну політику та залучити інвестиції через концесії та державну підтримку.

✚ Ремонт та модернізація рухомого складу поїздів, реконструкція залізничних станцій та колій, комплексна реконструкція та оптимізація залізничних припортових станцій.

Протягом 2025 року регіональна філія «Одеська залізниця» АТ «Укрзалізниця» перевезла 98,5 млн тонн вантажів, що на 6,4 % менше показників аналогічного періоду 2024 року, у тому числі 65,9 млн тонн експортних вантажів (89,3 %). Основну номенклатуру вантажів становили зернові – 23,5 млн тонн (85,9 %), залізна руда – 31,0 млн тонн (93,9 %), а також будівельні матеріали та чорні метали. Протягом року залізницею перевезено 12,6 млн пасажирів (97,7 % від показника 2024 року).

Модернізація рухомого складу та реконструкція залізничної інфраструктури, включаючи припортові станції є важливим напрямом розвитку транспортної інфраструктури Одеської області. Реалізація цих заходів сприятиме підвищенню пропускної спроможності залізничної мережі, покращенню логістичного забезпечення морських портів регіону та підвищенню ефективності вантажних перевезень. Модернізація залізничної інфраструктури дозволить забезпечити стабільне транспортне сполучення, збільшити обсяги експорту та підвищити інвестиційну привабливість регіону.

✚ Реконструкція аеродромного комплексу Міжнародного аеропорту «Одеса», відновлення радіолокаційного покриття, впровадження нової автоматизованої системи керування повітряним рухом та системи мовного зв'язку в Одеському РДЦ.

✚ Відновлення діяльності Міжнародного аеропорту «Ізмаїл».

Через постійну загрозу обстрілів, а також дію воєнного стану на території України, повітряний простір залишається закритим для польотів цивільної авіації, що суттєво обмежує пасажирські і вантажні перевезення повітряним транспортом.

Беручи до уваги безпекові ризики та відсутність фінансування, заплановані проєкти з відновлення міжнародного аеропорту «Ізмаїл» та реконструкція аеродромного комплексу «Одеса» перебувають у стані очікування.

✚ Продовження реалізації інвестиційних проєктів, розвиток інфраструктури морських терміналів у портах Одеської області.

В Одеському порту оголошено тендер на реконструкцію причалу № 7 з очікуваною вартістю понад 539 млн грн. Проєкт передбачає збільшення довжини причалу, поглиблення акваторії, розширення конструктивної ширини та

підвищення навантаження на складські майданчики. Завершення робіт заплановане до 31 грудня 2027 року.

У Чорноморському порту оголошено тендер на капітальний ремонт причалу № 9 вартістю 61,4 млн грн. Причал експлуатується понад 60 років і має значні пошкодження конструкцій, які обмежують його використання. Капітальний ремонт дозволить відновити повноцінну роботу причалу, а завершення робіт очікується у II кварталі 2026 року.

✚ Модернізація, ремонт та експлуатація флоту ПрАТ «УДП», модернізація Кілійського суднобудівельно-судноремонтного заводу та підготовка його до спільного інвестиційного проєкту з іноземними суднобудівельними верфями.

У 2025 році ПрАТ «Українське Дунайське пароплавство» (УДП) суттєво підвищило ефективність роботи завдяки впровадженню сучасних стандартів корпоративного управління та оптимізації операційних процесів. У серпні 2025 року в УДП було сформовано Наглядову раду, що стало важливим етапом реформування системи управління, що дало змогу значно покращити роботу річкового вантажного флоту: середня кількість караванів зросла у 3,8 раза, середньомісячний обсяг перевезень – на 43%, зворотне завантаження суден подвоїлося. Операційні збитки скоротилися у 1,5 раза, адміністративні витрати – у 2 рази. Водночас тривають заходи з модернізації флоту та залучення пільгового фінансування.

✚ Завершення процедури приватизації ДП «Білгород-Дністровський морський торговельний порт».

У листопаді 2024 року Фондом державного майна України проведено конкурс з приватизації єдиного майнового комплексу ДП «Білгород-Дністровський морський торговельний порт». Покупець – ТОВ «Топ-Оффер». У лютому 2025 року підписано договір купівлі-продажу, а в серпні 2025 року право власності офіційно зареєстровано за новим власником.

✚ Продовження приватизаційних та концесійних процесів в портах області: Ізмаїльський, Одеський та Чорноморський (середньострокова перспектива).

У порту Чорноморськ Міністерство розвитку громад та територій України спільно з Міжнародною фінансовою корпорацією (IFC) та Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) реалізує концесію першого (універсального) та контейнерного терміналів. У грудні 2025 року оголошено конкурс на прийом заявок. Проєкт передбачає залучення приватних інвестицій для модернізації інфраструктури, розвитку контейнерних перевезень та поетапне нарощування потужностей до 760 тис. TEU (умовна одиниця вимірювання місткості контейнерів) та понад 5 млн тонн вантажів на рік. IFC та ЄБРР забезпечують супровід конкурсу. Відбір переможця очікується у 2026 році з подальшим укладенням концесійної угоди.

✚ Відновлення залізничного приміського сполучення Одеса-Чорноморськ (середньострокова перспектива).

У червні 2025 року затверджено Програму відновлення руху приміського електропоїзда сполученням Одеса – Чорноморськ на 2025 – 2026 роки. У межах виконання Програми укладено договір на виконання проєктно-кошторисних робіт на суму 1,3 млн грн, у тому числі ПДВ. Планом фінансування передбачено 677,9 тис. грн у 2025 році (виконано) та 642,0 тис. грн на 2026 рік. Наразі здійснюється погодження проєктної документації з підрозділами Одеської філії АТ «Укрзалізниця» та розробляється розділ «Оцінка впливу на довкілля».

2.6. Дорожньо-транспортне господарство

✚ Збільшення пропускної спроможності автодороги М-15 «Одеса – Рені», облаштування ділянки дороги Маяки-Удобне (середньострокова перспектива).

Постановою КМУ від 18.02.2025 №174 (зі змінами) на об'єкт «Капітальний ремонт автомобільної дороги загального користування державного значення М-15 Одеса - Рені (на м. Бухарест). Влаштування майданчика для стоянки транспортних засобів і відпочинку учасників дорожнього руху на км 307 + 070 (зліва)» передбачено 135,0 млн грн. Фактичне виконання за 2025 рік склало 51,8 млн грн. Підряднику надано попередню оплату у розмірі 83,2 млн грн для продовження робіт у наступному році, з урахуванням сезонності та етапності виконання робіт.

✚ Запуск WIM - влаштування елементів системи моніторингу за станом доріг та умовами руху на автомобільних дорогах загального користування державного значення області (середньострокова перспектива).

У 2025 році за рахунок коштів державного бюджету передбачених на експлуатаційне утримання автомобільних доріг загального користування державного значення, для забезпечення функціонування, технічної підтримки елементів системи моніторингу виконано робіт на загальну суму 4,5 млн грн. Роботи виконані в межах передбаченого фінансування на 2025 рік.

✚ Початок проведення будівельних робіт шляхом нового будівництва, капітального ремонту або реконструкції Р-72 Контрольно-пропускний пункт «Старокозаче» – Білгород-Дністровський та Т-16-15 Контрольно- пропускний пункт «Великоплоське» – Новопетрівка – Цебрикове – Знам'янка – Березівка.

На капітальний ремонт автомобільної дороги Р-72 Контрольно- пропускний пункт «Старокозаче» – Білгород-Дністровський, км 0 + 000 – км 10 + 527 з державного бюджету виділено 300,0 тис. грн, фактичне виконання склало 298,0 тис. грн.

У 2025 році кошти на фінансування об'єкту Т-16-15 Контрольно-пропускний пункт «Великоплоське» – Новопетрівка – Цебрикове – Знам'янка – Березівка не передбачені.

✚ Добудова поліпшення транспортно-експлуатаційного стану мережі автомобільних доріг загального користування державного значення та споруд на них, а саме: М-05 Київ – Одеса, М-14 Одеса – Мелітополь – Новоазовськ, М-27 Одеса – Чорноморськ, М-28 Одеса – Южне – /М-14.

Послуги з експлуатаційного утримання виконані в межах доведених обсягів фінансування з урахуванням фактичного надходження коштів на казначейські рахунки Служби з державного бюджету.

У межах експлуатаційного утримання автомобільних доріг виконані наступні роботи: роботи із зимового утримання; ліквідація руйнувань, деформацій дорожнього покриття; обстеження мостів, ліквідація пошкоджень елементів мостів; організація та безпека дорожнього руху (заміна та встановлення відсутніх окремих дорожніх знаків, засобів примусового зниження швидкості руху і т. д.).

✚ Добудова мостового переходу через Сухий лиман в с. Малодолинське з підходами на автомобільній дорозі М-27 Одеса – Чорноморськ (середньострокова перспектива).

У 2025 році на фінансування об'єкту кошти не були передбачені.

✚ Продовження робіт з будівництва дороги в обхід с. Паланка (середньострокова перспектива).

У 2025 році на фінансування об'єкту кошти не були передбачені.

✚ Забезпечення безперервного розвитку мережі автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності, а також інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах).

На виконання робіт з будівництва, реконструкції, ремонту та утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення у 2025 році в рамках реалізації Регіональної програми розвитку автомобільних доріг комунальної власності Одеської області було **передбачено 747 446,3 тис. грн**, з них за рахунок:

- коштів державного бюджету на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах у сумі 54 954,9 тис. грн:

- на капітальний ремонт 1 654,1 тис. грн;
- на експлуатаційне утримання та поточний (дрібний) ремонт заплановано 49 942,3 тис. грн;

- виготовлення проєктно-кошторисної документації – 3 358,5 тис. грн;

- коштів обласного бюджету на ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення у розмірі 581 134,3 тис. грн:

- на капітальний ремонт заплановано 15 310,8 тис. грн.

- на експлуатаційне утримання та поточний (дрібний) ремонт заплановано 544 223,5 тис. грн.

- поточний ремонт – 21 600,0 тис. грн.

- коштів місцевого бюджету на ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення у розмірі 111 357,1 тис. грн:

- на експлуатаційне утримання та поточний (дрібний) ремонт заплановано 82 298,1 тис. грн;

- поточний ремонт – 27 900,0 тис. грн;

- виготовлення проєктно-кошторисної документації – 1 159,0 тис. грн.

Фактичне виконання у 2025 році з державного, обласного та місцевого бюджету у розмірі 715 182,2 тис. грн, з них за рахунок:

- коштів державного бюджету на фінансове забезпечення будівництва, реконструкції, ремонту і утримання автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності у населених пунктах у сумі 51 235,7 тис. грн:

- на капітальний ремонт 83,1 тис. грн;

- проєктно-вишукувальні роботи майбутніх років – 1 210,3 тис. грн;

- на експлуатаційне утримання та поточний (дрібний) ремонт заплановано 49 942,3 тис. грн;

- коштів обласного бюджету на ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення у розмірі 575 507,6 тис. грн:
 - на капітальний ремонт – 12 589,2 тис. грн;
 - на експлуатаційне утримання та поточний (дрібний) ремонт – 542 318,4 тис. грн;
 - поточний ремонт – 20 600,0 тис. грн;
- коштів місцевого бюджету на ремонт автомобільних доріг загального користування місцевого значення у розмірі 88 438,9 тис. грн:
 - на експлуатаційне утримання та поточний (дрібний) ремонт заплановано 74 484,7 тис. грн;
 - поточний ремонт – 13 147,6 тис. грн;
 - виготовлення проектно-кошторисної документації – 806,6 тис. грн.

✚ Відновлення і розвиток автомобільних доріг загального користування місцевого значення, вулиць і доріг комунальної власності, інших доріг, які є складовими автомобільних доріг державного значення (як співфінансування на договірних засадах), підвищення на них рівня безпеки руху, швидкості, комфортності та економічності перевезень.

Протягом 2025 року відновлено: чорнощобенових та асфальтобетонних покриттів – 388,2 тис. м²; білощобенових покриттів – 1209,3 тис. м².

Також частково роботи проводилися із поточного ремонту на автомобільних дорогах загального користування місцевого значення за рахунок коштів обласного та місцевих бюджетів, а саме:

-поточний ремонт автомобільної дороги загального користування місцевого значення О160506 Залізнична станція Вигода-Калантаївка-Т-16-18, км 22+197-км 23+837, Одеська область – протяжність відремонтованої ділянки 1,2705 км, вартість робіт становить 11,1млн грн;

-поточний ремонт автомобільної дороги загального користування місцевого значення С162508 Затишшя-Весела Балка-Торосове, км 10+145 - км 14+045, Одеська область – протяжність відремонтованої ділянки 1,383 км, вартість робіт становить 22,6млн грн.

✚ Поліпшення транспортної доступності віддалених населених пунктів до районного та обласного центрів.

У межах виконання завдань із поточного дрібного ремонту та експлуатаційного утримання проведено роботи із забезпечення якісного стану проїзду, що сприяє доступності віддалених населених пунктів до районних і обласного центрів у всіх семи районах Одеської області.

✚ Поліпшення якості будівництва автомобільних доріг та проведення щорічного контролю.

У результаті реалізації заходів вдалося покращити транспортно-експлуатаційний стан автомобільних доріг загального користування місцевого значення. Це сприяло підвищенню рівня безпеки дорожнього руху, комфортності пересування мешканців та покращенню умов для розвитку транспортної інфраструктури регіону.

✚ Встановлення автономних систем освітлення пішохідних переходів та енергозабезпечення світлофорів.

У межах експлуатаційного утримання виконувалися роботи з організації та безпеки дорожнього руху, зокрема:

встановлення та заміна дорожніх знаків;

облаштування засобів примусового зниження швидкості;

технічна підтримка елементів системи моніторингу дорожнього руху.

Пряме фінансування автономних систем освітлення пішохідних переходів у 2025 році окремо не передбачалося, однак заходи з підвищення рівня організації дорожнього руху створюють основу для подальшого впровадження сучасних енергоефективних рішень.

2.7. Будівництво та житлова політика

✚ Моніторинг стану забезпечення містобудівною документацією територіальних одиниць на регіональному та місцевому рівнях.

Основним інструментом щодо прогнозування розвитку територій є розроблена сучасна містобудівна документація.

До реформи адміністративно-територіального устрою України з реорганізацією районів, відповідно до Постанови Верховної Ради України від 17.07.2020 № 807-IX «Про утворення та ліквідацію районів, усі райони Одеської області» були забезпечені планувальною документацією регіонального рівня.

Наразі рішення щодо розроблення Схем планування територій нових районів не приймалися, містобудівна документація на території нових районів не розроблялась.

Містобудівним документом комплексного складу на місцевому рівні є Комплексний план просторового розвитку територій територіальної громади (далі – Комплексний план), що запроваджений відповідно до Закону України від 17.06.2020 №711-IX «Про внесення змін до Земельного кодексу України та інших законодавчих актів щодо планування використання земель» і розроблення якого є одним з пріоритетних напрямків містобудівної діяльності сьогодення.

На 01.01.2026 рішення про розроблення Комплексного плану прийняли 48 територіальних громад Одеської області: Березівський район – 6 ТГ, Білгород-Дністровський район – 7 ТГ, Болградський район – 5 ТГ, Ізмаїльський район – 2 ТГ; Одеський район – 17 ТГ, Подільський район – 8 ТГ, Роздільнянський район – 3 ТГ.

Наразі остаточно не розроблено та не затверджено жодного Комплексного плану. У першу чергу складність у розробленні Комплексних планів обумовлена відсутністю відповідного фінансування в органах місцевого самоврядування, значним відтоком населення, зокрема підприємців, фахівців з розроблення містобудівної документації та посадових осіб органів місцевого самоврядування, відсутністю пріоритету у вирішенні цього питання на державному рівні.

Також на активність розроблення Комплексних планів певним чином впливає відсутність відповідних програм, у яких передбачено співфінансування робіт з розроблення Комплексних планів та наявність певних умов для отримання субвенції на розробку Комплексних планів.

Напередодні повномасштабного вторгнення на території Одеської області діяла Регіональна комплексна програма з утворення (оновлення) містобудівної

документації територій та містобудівного кадастру Одеської області на 2019 – 2021 роки (далі – Регіональна програма). Заходи програми були спрямовані на забезпечення розроблення генеральних планів, функціонування Служби містобудівного кадастру в Одеській області та створення (оновлення) її картографічної бази. Однак недостатнє фінансування Регіональної програми не дало змоги оновити застаріле програмне забезпечення та технічний комплекс містобудівного кадастру Одеської області (наразі використовується ПЗ 2014 року на сервері 2012 року).

З метою забезпечення територіальних громад Одеської області містобудівною документацією, а саме Комплексними планами було розроблено Програму із забезпечення територіальних громад Одеської області містобудівною документацією з просторового розвитку територій на 2022-2025 роки (далі – Програма).

Фінансування Програми передбачалося за рахунок коштів обласного та місцевих бюджетів. Зазначений проєкт програми був на розгляді у структурних підрозділах Одеської обласної державної адміністрації, але не був затверджений Одеською обласною радою.

Наразі до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» внесено низку змін, які стосуються фактично пролонгації строків можливого розроблення Комплексних планів з 2025 до 2028 року, а це дає законні підстави вирішувати питання у сфері містобудування, без наявних Комплексних планів, а лише за допомогою розроблення детальних планів територій.

З одного боку територіальним громадам необхідно прискорювати роботу з розроблення Комплексних планів та генеральних планів населених пунктів громади (у разі їх відсутності, або необхідності їх оновлення), а з іншого – є низка об'єктивних причин, по яким, цей процес гальмується.

 Вжиття заходів для отримання доступу уповноважених органів містобудування та архітектури до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва (далі - ЄДЕССБ), моніторинг стану його наповнення з присвоєнням адресам метаданих ЄДЕССБ.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 23.06.2021 № 681 «Деякі питання забезпечення функціонування Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» та на виконання доручення Міністерства розвитку громад та територій України, Управління з питань містобудування та архітектури обласної державної адміністрації продовжує роботу щодо підключення уповноважених органів містобудування та архітектури, органів з присвоєння адрес, виконавчих органів місцевого самоврядування, місцевих державних адміністрацій до Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Відповідно до пункту 10 постанови Кабінету Міністрів України від 05.03.2024 № 254 «Деякі питання реалізації експериментального проєкту щодо створення Єдиного державного реєстру адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад, Єдиного державного реєстру адрес, Реєстру будівель та споруд у складі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва» Управлінням з питань містобудування та архітектури обласної державної адміністрації вживаються заходи до реалізації експериментального проєкту Єдиного державного реєстру адрес.

На сьогодні до промислової версії Єдиного державного реєстру адрес підключилась 91 територіальна громада.

Протягом року була здійснена перевірка даних адресної інформації (15000 вулиць, 173790 адрес), яка верифікована територіальними громадами у тестовому середовищі Єдиного державного реєстру адрес.

Також, у 2025 році Управління з питань містобудування та архітектури обласної державної адміністрації провело 11 онлайн-нарад за участю органів місцевого самоврядування щодо реалізації експериментального проекту зі створення Єдиного державного реєстру адрес, Реєстру будівель та споруд у складі Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, проблемних питань та пошуку шляхів їх вирішення.

✚ **Забезпечення розгляду проектів містобудівної документації місцевого рівня (комплексних планів територіальних громад, генеральних планів населених пунктів (поєднаних з планами зонування), детальних планів територій).**

Відповідно до статті 20 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» Управління з питань містобудування та архітектури обласної державної адміністрації у 2025 році забезпечило проведення семи засідань архітектурно-містобудівної ради, на яких були розглянуті проекти 10 генеральних планів та 13 детальних планів територій.

Проекти комплексних планів територіальних громад на розгляд архітектурно-містобудівної ради не надавалися.

✚ **Формування пропозицій для розроблення програм комплексного відновлення суміжних областей; надання вимог державних інтересів для їх подальшого урахування при розробленні проектів містобудівної документації.**

Протягом звітного періоду Управління з питань містобудування та архітектури обласної державної адміністрації опрацювало 19 запитів органів місцевого самоврядування щодо визначення державних інтересів для їх врахування під час розроблення містобудівної документації та надіслало 115 запитів до відповідних служб та організацій, та надало узагальнені відповіді заявникам. 4 запити стосувалися генеральних планів, 4 – детальних планів територій, 11 – Комплексних планів.

Запити на визначення інтересів, як суміжної області, для їх врахування при розробленні програм відновлення суміжних областей у звітному періоді не надходили.

3. РИНКОВІ ПЕРЕТВОРЕННЯ ТА ЇХ СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ

3.1. Реформування відносин власності

✚ **Забезпечення масштабної, прозорої приватизації державної власності, оптимізації частки державного сектору економіки.**

На 01.01.2026 на обліку та у сфері управління Регіонального відділення Фонду державного майна України по Одеській та Миколаївській областях (далі – Регіональне відділення ФДМУ) перебувають 562 об'єктів, які у процесі приватизації не увійшли до статутних капіталів господарських товариств, але залишились на їх балансі.

Протягом 2025 року Регіональним відділенням ФДМУ реалізовано 20 управлінських рішень, а саме: 7 об'єктів – приватизовано, 3 об'єкти – передано

до комунальної власності, 3 об'єкти – передані до сфери управління іншого державного органу, 7 об'єктів – інші.

✚ **Забезпечення надходження коштів від приватизації та оренди державного майна.**

У 2025 році організовано проведення 65 аукціонів з продажу об'єктів малої приватизації Одеського регіону.

До Державного бюджету України надійшло 90,2 млн грн від приватизації державного майна, здійсненої Регіональним відділенням ФДМУ.

У 2025 році Регіональним відділенням ФДМУ укладено 10 нових договорів оренди державного нерухомого майна та проведена робота щодо пролонгації 12 діючого договору оренди на черговий термін дії шляхом внесення до них відповідних змін.

Регіональне відділення ФДМУ здійснює контроль за 900 договорами оренди державного майна, які укладені з фізичними та юридичними особами безпосередньо Регіональним відділенням ФДМУ, відповідно до вимог чинного законодавства.

У 2025 році надійшли кошти від оренди майна у сумі 27,2 млн грн.

✚ **Організація управління державною власністю.**

Станом на 01.01.2026 року Регіональне відділення ФДМУ здійснює функції управління корпоративними правами у трьох господарських товариствах:

– ВАТ «ХК «Краян» у 2014 році визнано банкрутом, тривалий час здійснювалась стадія ліквідації. Ухвалою Господарського суду Одеської області від 19.08.2020 провадження у справі №1-24-7-5/297-06-7817 про банкрутство ВАТ «Холдингова компанія «Краян» закрито. Згідно з Постановою Верховного Суду від 18.11.2021 продовжено розгляд справи про визнання ВАТ «ХК «Краян» банкрутом.

– ВАТ «Авіакомпанія «Одеські авіалінії» – економічно неактивне, існує «де-юре»;

– Регіональне відділення ФДМУ, згідно з листом Фонду державного майна України від 04.04.2025 № 10-50-8680, забезпечує функції з управління державною часткою в розмірі 13,64% Статутного капіталу ТОВ «Проектно-вишукувальний інститут «Одесагропроект», що відноситься до сфери управління ФДМУ. ТОВ «ПВІ «Одесагропроект» тривалий час не здійснює фінансово-господарську діяльність, бухгалтерський облік не здійснюється, трудового колективу та керівника немає, за юридичною адресою: м. Одеса, вул. Космонавтів, 36 підприємство відсутнє та взагалі не має власного майна.

3.2. Управління об'єктами комунальної власності

✚ **Підвищення рівня наповнення доходної частини обласного бюджету від використання об'єктів спільної власності територіальних громад області.**

Відповідно до статті 15 ЗУ «Про місцеві державні адміністрації», рішення Одеської обласної ради від 22.09.2006 №73-V «Про майно спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, управління якими здійснює обласна рада» розпорядженням голови облдержадміністрації від 21.04.2017 № 318/А-2017 «Про покладання управління окремими об'єктами спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області на

структурні підрозділи облдержадміністрації» (зі змінами) функції з управління 129 об'єктами спільної власності територіальних громад області покладені на відповідні структурні підрозділи обласної державної адміністрації.

Надходження до обласного бюджету від оренди комунального майна на 2025 рік затверджені у сумі 19 495,3 тис. грн, фактично за 12 місяців 2025 року надійшло 19 101,9 тис. грн, що становить 97,9 % до річного плану.

Надходження до обласного бюджету частини чистого прибутку на 2025 рік затверджено у сумі 79,7 тис. грн, фактично за 12 місяців 2025 року надходження до обласного бюджету за рахунок відрахування обласними комунальними підприємствами частини чистого прибутку становили 20,2 тис. грн, або 25,4 % до річного плану. Протягом 2025 року 75,3 тис. грн не сплачено КП «Регіональний офіс міжнародного співробітництва в Одеській області».

3.3. Цифрова трансформація та надання адміністративних послуг

✚ Надання координаційної підтримки органам місцевого самоврядування для забезпечення широкосмугового підключення до інтернету у сільських населених пунктах, де присутній хоча б один об'єкт соціальної інфраструктури, а також закладів загальної середньої освіти до широкосмугового доступу до мережі «Інтернет» через передачу донорських роутерів.

У 2025 році здійснено наступні заходи:

- збір інформації та її аналіз щодо виявлення населених пунктів Одеської області, що потребують підключення до широкосмугового доступу до мережі «Інтернет» кожного кварталу 2025 року;
- оцінка наявності провайдерів у сільській місцевості та аналіз технічних можливостей підключення;
- визначення пріоритетних територій для реалізації проєкту;
- організація консультацій для органів місцевого самоврядування з питань підключення до інтернету;
- організація круглих столів або зустрічей із представниками провайдерів для узгодження умов і можливостей підключення.

Додатково організовано формування пооб'єктного переліку потреб у підключенні закладів соціальної інфраструктури та закладів загальної середньої освіти у сільських населених пунктах до широкосмугового доступу до мережі «Інтернет», а також створено матрицю наявних провайдерів і технічних можливостей підключення. Забезпечено моніторинг стану опрацювання кожного населеного пункту та формування переліку проблемних територій з визначенням подальших кроків.

У результаті з 1176 населених пунктів Одеської області широкосмуговий доступ до мережі «Інтернет» наявний у 858 (73%). Також у 939 (79,8%) населених пунктах наявне покриття 4G мобільним інтернетом.

За результатами моніторингу у 2025 році 642 (92,9%) із 691 закладів загальної середньої освіти мають широкосмуговий доступ до мережі «Інтернет».

✚ Впровадження додаткових систем електронного документообігу.

Комунальним підприємством «Обласний інформаційно-аналітичний центр» у повному обсязі наразі впроваджено систему електронного документообігу (СЕД) АСКОД в 43 територіальних громадах та 29 комунальних підприємствах

області. Для 48 територіальних громад у цій системі створено кабінети голови ради та діловода.

✚ Впровадження інструментів електронної демократії в органах місцевого самоврядування.

У 2025 році для кожної територіальної громади області було заплановано впровадження 4 ключових інструментів е-демократії (електронні звернення громадян, електронні петиції, електронні консультації з громадськістю, бюджет участі), що в сукупності становить 364 планові впровадження для 91 ТГ (91 ТГ по 4 інструменти). На 31.12.2025 впроваджено 265 інструментів е-демократії, що відповідає 72,8% від загального планового показника. Найвищий рівень впровадження забезпечено за інструментом «Електронні звернення» – у 89 ОМС (97,8%), «Електронні петиції» функціонують у 78 ОМС (85,7%), «Електронні консультації з громадськістю» – у 56 ОМС (61,5%), «Бюджет участі» – у 42 ОМС (46,2%).

✚ Впровадження системи програмного продукту, який об'єднує управління інформаційною безпекою.

В Одеській обласній державній (військовій) адміністрації впроваджено систему програмних та організаційних рішень для управління інформаційною безпекою, яка об'єднує процеси управління ризиками інформаційної безпеки, контролю доступу до інформаційних ресурсів, моніторингу та реагування на кіберінциденти, управління вразливостями, конфігураціями, резервного копіювання та навчання персоналу. Зазначена система забезпечує централізоване управління інформаційною безпекою в межах єдиної інформаційно-комунікаційної інфраструктури Одеської ОД(В)А.

✚ Забезпечення інформаційної безпеки радіомовлення та телебачення.

Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією та Концерном радіомовлення, радіозв'язку та телебачення далі – КРРТ) здійснюється робота з розбудови мультіплексу МХ-7. Протягом 2024-2025 років КРРТ проведено необхідні монтажні роботи, під час яких було встановлено 12 комплектів спеціалізованого обладнання для блокування поширення ворожого телевізійного сигналу та 4 комплекти обладнання для попередження поширення радіосигналів у FM-діапазоні.

Наразі система протидії поширенню ворожих теле- та радіосигналів у FM діапазоні змонтована, функціонує та забезпечує інформаційну безпеку радіомовлення та телебачення в Одеській області.

✚ Розвиток мережі центрів надання адміністративних послуг в територіальних громадах з населенням менше 10 тисяч

В кожній територіальній громаді функціонує центр надання адміністративних послуг (загальна кількість ЦНАП Одеської області – 91). Послуги надаються, окрім ЦНАП, ще і адміністраторами віддалених робочих місць, яких налічується 231, а також 2 територіальними підрозділами.

4. ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА

✚ Підтримка стійкості регіональної економіки за рахунок залучення коштів вітчизняних та іноземних інвесторів в рамках реалізації інвестиційних проєктів у пріоритетних галузях економіки.

Попри ризики, зумовлені війною, іноземні та вітчизняні інвестори продовжують інвестувати в економіку регіону.

Обсяг прямих іноземних інвестицій, внесених в економіку області на 31 грудня 2025 року становив 1329,4 млн дол. США, що на 7,7 % менше порівняно з даними на 31 грудня 2024 року (7 місце серед інших регіонів країни).

Найбільші обсяги прямих іноземних інвестицій прийшлися на:

- транспорт, складське господарство, поштову та кур'єрську діяльність – 435,8 млн дол. США (50,5%);
- промисловість – 202,6 млн дол. США (23,5%);
- фінансову та страхову діяльність – 69,8 млн дол. США (8,1%);
- операції з нерухомим майном – 67,3 млн дол. США (7,8%);
- сільське, лісове та рибне господарство – 25,3 млн дол. США (2,9%);
- ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів – 22,5 млн дол. США (2,6%);
- професійну, наукову та технічну діяльність – 13,7 млн дол. США (1,6%).

До переліку основних країн-інвесторів, на які припадає 88,3% загального обсягу прямих інвестицій (інструментів участі в капіталі) входять: Кіпр (26,7%), Нідерланди (21,0%), Сінгапур (13,2%), Сполучене Королівство Великої Британії (9,5%), Люксембург (7,7%), Монако (6,1%), Франція (4,1%).

Найбільший приріст прямих іноземних інвестицій у звітному періоді припав на такі країни як: Сінгапур (+7,3%) та Франція (+5,7 %).

✚ Забезпечення актуалізації інформації щодо інвестиційних пропозицій територіальних громад для залучення інвестиційних коштів у розвиток територій.

Актуалізовані інвестиційні пропозиції територіальних громад, зокрема інформацію щодо 246 інвестиційних майданчиків типу «greenfield» і «brownfield» та 9 проєктів на засадах державно-приватного партнерства включено до Інвестиційного паспорту Одеської області.

✚ Формування сприятливого інвестиційного клімату шляхом налагодження конструктивного діалогу з бізнесом із актуальних питань розвитку підприємництва.

З метою налагодження конструктивного діалогу між владою та бізнесом у 2025 році забезпечено формування персонального складу регіональної ради підприємців в Одеській області згідно з вимогами чинного законодавства, зокрема в частині включення до її складу виключно представників інститутів громадянського суспільства. До складу регіональної ради підприємців, який затверджено розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 18.11.2025 №1237/А-2025, увійшли представники 16 громадських організацій (об'єднань) підприємців, організацій роботодавців та їх об'єднань які репрезентують пріоритетні галузі економіки Одещини.

У 2025 році відбулося одне засідання членів регіональної ради підприємців в Одеській області та робоча зустріч з начальником ГУ ДПС в Одеській області з проблемних питань оподаткування підприємців.

Проблемні питання суб'єктів підприємницької діяльності розглядаються в межах щотижневих зустрічей на онлайн платформі «Діалог влади та бізнесу», започаткованих на виконання доручення Президента України в рамках Конгресу місцевих і регіональних влад. З жовтня 2024 року відбулося понад 60 онлайн і офлайн зустрічей.

Для налагодження ефективного діалогу з бізнесом забезпечено створення та функціонування:

- групи «Бізнес-спільнота» у месенджері Whats App;
- гарячої лінії (0631000317) та чат-боту, які допомагають підприємцям отримувати оперативні відповіді на актуальні та проблемні питання щодо їх діяльності.

 Сприяння діяльності локальних товаровиробників та стимулювання експорту через чинні інструменти державної та регіональної підтримки бізнесу;

Для забезпечення стійкості розвитку підприємництва, реалізації інвестиційних та інноваційних проєктів в умовах воєнного стану на державному й місцевому рівнях у 2025 році діяв широкий спектр інструментів підтримки бізнесу, пріоритетними серед яких є низка програм, спрямованих на розвиток і масштабування бізнесу та створення нових робочих місць.

У межах реалізації державної ініціативи «Зроблено в Україні» – комплексної програми, спрямованої на підтримку українських виробників і зміцнення національної економіки, відкрито 4 регіональних офіси «Зроблено в Україні» (в містах Одеса, Ізмаїл, Болград та Білгород-Дністровський).

Діяльність офісу спрямована на покращання комунікації між державою та бізнесом: підприємці можуть дізнатися більше про умови та зареєструватися для участі в програмах державної та регіональної підтримки; пройти навчання з відкриття або розвитку власної справи; навчитися оформлювати грантові заявки; отримати кваліфіковану допомогу у взаємодії з державними органами, банками та іншими інституціями.

Додатковим стимулом для розвитку бізнесу є участь у Програмі національного кешбеку, яка надає змогу покупцям отримувати повернення частини витрачених коштів за придбані українські товари. На сьогодні вже 91 регіональний виробник та 2012 магазинів (6-ий показник серед регіонів країни) приєдналися до проєкту «Національний кешбек». Споживачі, які придбали вітчизняні товари, можуть використовувати отримані кошти для оплати різних послуг, зокрема у сфері медицини, спорту, комунальних платежів тощо.

 Організація та проведення ділових зустрічей, форумів, конференцій «круглих столів», семінарів щодо розвитку бізнесу та презентації інвестиційного/експортного потенціалу області.

У 2025 році проводилася робота щодо реалізації заходів з підтримки локального бізнесу та популяризації продукції (товарів) місцевих виробників. У липні 2025 року вдруге було проведено Форум «ОдесаКрафт», до участі в якому було залучено понад 50 крафтових виробників області. Забезпечено актуалізацію Каталогу крафтових виробників Одещини та друк двома мовами (українська, англійська) за підтримки Агенції регіонального розвитку Одеської області.

З метою сприяння експортній діяльності підприємців області, розширення ринків збуту їх продукції та товарів розроблено та розміщено на порталі

Дія.Бізнес (розділ «Довідник експортера») електронний Каталог «Виробники Одеського регіону» з докладною інформацією про напрямки діяльності та товарний асортимент підприємств, а також наявні та бажані ринки збуту товарів.

✚ Формування регіонального інвестиційного продукту з урахуванням інвестиційних пропозицій територіальних громад області щодо незадіяних виробничих приміщень та вільних земельних ділянок.

Регіональний інвестиційний продукт у 2025 році було сформовано з урахуванням інвестиційних пропозицій територіальних громад, зокрема 161 майданчика типу greenfield та 85 майданчиків типу brownfield.

✚ Сприяння розвитку секторів економіки з високим експортним потенціалом (сільське господарство, переробна і харчова промисловість, послуги у сфері телекомунікації, комп'ютерні та інформаційні послуги, транспортні та ділові послуги).

Стимулювання розвитку експортоорієнтованих підприємств здійснюється в межах Програми розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2021-2025 роки за напрямком «Підтримка участі у закордонних виставкових заходах»: підприємці мають змогу отримати компенсацію витрат на участь у міжнародних виставках у розмірі до 100 тис. грн, що сприяє налагодженню зв'язків з іноземними контрагентами та виходу на нові ринки збуту. У 2025 році компенсацію витрат в межах Програми у сумі 54,4 тис. грн отримало одне підприємство за участь у міжнародній виставці ProWWein (Німеччина). Крім того, з метою сприяння експортній діяльності підприємців області, розширення ринків збуту їх продукції (товарів) розроблено та розміщено на порталі Дія.Бізнес (розділ «Довідник експортера») електронний Каталог «Виробники Одеського регіону» з докладною інформацією про напрямки діяльності та товарний асортимент підприємств, а також наявні та бажані ринки збуту товарів.

✚ Залучення коштів міжнародних донорів до розробки та впровадження різноманітних маркетингових інструментів з презентації інвестиційних та експортних можливостей регіону (друкована рекламно-інформаційна продукція, розробка спеціалізованих онлайн-ресурсів, тематичного відеоконтенту тощо).

З метою сприяння залучення коштів міжнародних фінансових інституцій у відновлення економічного потенціалу регіону опрацьовано та підготовлено 103 проєктних пропозиції за різними видами економічної діяльності та надано Мінекономіки для презентації в межах міжнародних тематичних заходів. Так, проєктні пропозиції від Одеської області були представлені в межах Конференції з питань відновлення України «Ukraine Recovery Conference 2025» (10-11.07.2025, м. Рим, Італія), Форумі «Сприяння добробуту та досягнення згуртованості в європейських регіонах» (24.06.2025, м. Марібор, Словенія) тощо.

Крім того, взято офлайн участь у заходах в межах проєктів ПРООН «Успішні практики партнерства для місцевого економічного розвитку» (15-16.05.2025 м. Львів) та «Інструменти місцевого економічного розвитку» (04-05.09.2025 м. Чернівці) з презентацією інвестиційних можливостей області та кращих практик територіальних громад щодо залучення коштів міжнародних донорів у соціально-економічний розвиток громад.

✚ Залучення представників бізнес-спільноти області до участі у тематичних заходах: інвестиційних форумах, виставках, бізнес-форумах тощо.

Протягом 2025 року представників бізнес-спільноти області було залучено до участі у 15 тематичних заходах з питань розвитку підприємництва, розширення ринків збуту товарів та залучення інвестиційного капіталу.

5. МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

✚ Просування проєктів повоєнного відновлення та пропозицій регіону серед потенційних іноземних ділових партнерів.

10 липня 2025 року укладено Угоду між Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією (Україна) та Автономним регіоном Фріулі-Венеція-Джулія (Італійська Республіка) про встановлення співпраці у торговельно-економічній, науково-технічній та культурній сферах. У межах партнерства розпочато процес та подано заявку на залучення 9 млн євро на підтримку агросектору та відновлення систем зрошення.

16 червня 2025 року підписано Меморандум про взаєморозуміння між Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією (Одеська область, Україна) та федеральною землею Верхня Австрія (Республіка Австрія).

34 територіальні громади Одеської області стали учасниками проєкту Cities 4 Cities. Ініціатива Cities 4 Cities.United4Ukraine допомагає українським громадам налагоджувати міжнародне територіальне партнерство з відповідними адміністративно-територіальними одиницями європейських країн.

В області постійно триває робота щодо налагодження нових та зміцнення вже існуючих міжтериторіальних та транскордонних зв'язків, зокрема, здійснюються візити представників регіональних та місцевих влад з метою обміну досвідом та впровадження нових ідей для покращення життя громадах Одещини.

Від початку збройного повномасштабного вторгнення РФ на територію України Одеська область значно збільшила коло іноземних партнерів з країн Європи, Північної Америки, Азії, Африки та Близького Сходу. Так, починаючи з березня 2022 року, організовано роботу із встановлення нових двосторонніх контактів з Жене́ралітетом Валенсії Королівства Іспанія, Вільним ганзейським містом Бремен Федеративної Республіки Німеччина, Регіонами Окситанія та Прованс-Альпи-Лазурний Берег Французької Республіки, штатами Меріленд, Каліфорнія Сполучених Штатів Америки, регіонами Фріулі-Венеція-Джулія та Венето Італійської Республіки, провінцією Британська Колумбія Канади, провінціями Санта-Фе та Сальта Аргентинської Республіки, регіоном Центральна Македонія Грецької Республіки, регіоном Лос-Лагос Республіки Чилі, штатом Махараштра Республіки Індія, провінціями Анкара, Анталія, Ізмір, та Бурса Турецької Республіки, регіон Марракеш Королівства Марокко та регіонами інших країн.

Після підписання Декларації в рамках партнерства з Одещиною місто Бремен Федеративної Республіки Німеччина виділило понад 1 млн євро на реалізацію спільних проєктів, спрямованих на підтримку сфери охорони здоров'я, соціальної та освітньої сфер. 11 лютого 2025 року в Нерубайському академічному ліцеї №1 відкрили оновлений харчоблок, де закуплено нове обладнання та меблі за кошти Бремену на суму 60 тис. євро. Також українська громада в Бремені, німецький бізнес та неурядові організації активно долучаються до підтримки Одещини. Кожного року спільно організовуються Дні Одещини в Бремені, проводяться ряд культурних заходів. Діти з

Одещини вже третій рік поспіль відвідують Бремен, в серпні 2025 року там відпочили 19 дітей з Одещини. Крім того, протягом року отримана допомога у вигляді двох мікроавтобусів для перевезення інвалідів та обладнання для оснащення шкільної їдальні, 10 тис. євро на меблі для амбулаторії й закладів освіти та на оргтехніку для закладів шкільної та дошкільної освіти в селі Петродолинське Великодальницької сільської територіальної громади Одеської області.

Польські регіони після початку повномасштабного вторгнення одними з перших відгукнулися та постійно надавали допомогу Україні. В контексті євроінтеграційних процесів партнери Одещини з Підкарпатського, Західнопоморського, Поморського воєводств вже провели низку навчань для працівників міських рад та обласної державної (військової) адміністрації.

Підкарпатське воєводство, Республіка Польща: у грудні 2022 року передали 8 палет консерв; генератори (2 по 32 кВт) та обігрівачі; отримали 2 комплекти дефібриляторів для Одеської області, які встановлені в будинку матері та дитини тощо.

Поморське воєводство, Республіка Польща: 16.03.2022 – передали фуру з гуманітарною допомогою для Одеської області; 26.11.2022 – Одеська область отримала карету швидкої допомоги та 10 генераторів (потужністю 5 кВт), що були розподілені серед закладів освіти регіону та для забезпечення потреб Пунктів Незламності; 20.04.2023 – підписано Декларацію про продовження співробітництва в рамках Міжнародного саміту голів регіонів та міст (м. Київ) тощо.

Люблінське воєводство, Республіка Польща: 17.05.2023 – підписано угоду про приєднання Одеської області до Мережі економічного співробітництва Тримор'я; передано карету швидкої допомоги за участі віце-маршалка Збігнева Войцеховськи для Захарівської багатопрофільної лікарні Роздільнянського району Одеської області (м. Люблін) тощо.

Лодзьке воєводство, Республіка Польща: влітку 2022 року було організовано відпочинок для дітей з Одещини; передано карету швидкої допомоги для Одеської області; підписано Меморандум про співробітництво між Лодзинською спеціальною економічною зоною та Агенцією Регіонального Розвитку Одеської області; отримано партію гуманітарної допомоги (генератори, павербенки, ліхтарики, спальні мішки, каремати, одяг, постільну білизну, засоби гігієни та продукти харчування) тощо.

У лютому 2025 року підписано Меморандум з Expertise France – AFD Group, яким передбачено, що в межах проєкту APPUI, що фінансується Міністерством Європи та закордонних справ Франції (MEAE), та проєкту RENAB, що фінансується AFD, у лікарнях Одеської області буде утворено/відновлено п'ять Центрів ментального здоров'я та два стаціонарних відділення фізичної реабілітації, проведено ремонт та придбано обладнання. Крім того, у грудні 2025 року п'ять лікарень області отримали нові службові автомобілі Renault Duster, які забезпечують ефективну роботу мобільних бригад з ментального здоров'я та дозволять наблизити допомогу до людей, які найбільше її потребують.

Протягом 2025 року були залучені міжнародні партнери для оперативного гуманітарного реагування після атак ворога, зокрема, для надання першої медичної допомоги, гарячої їжі постраждалим та працівникам комунальних служб, засобів гігієни, наборів для швидкого ремонту (плівка, брезент, шифер, монтажна піна, дошки, цвяхи, молоти тощо), ковдр, психосоціальної та юридичної підтримки, надання грошової допомоги.

У процесі відновлення пошкодженого внаслідок збройної агресії житлового фонду регіону досягнуто значних успіхів у співпраці з Міжнародним благодійним фондом «Карітас України» Української греко-католицької церкви. Протягом 2025 року за рахунок коштів благодійного фонду: 715 домогосподарствам надано допомогу на ремонт; 29 житлових будівель надано кошти на модернізацію теплового контуру, у тому числі дитячий будинок сімейного типу у м. Арциз; створено та облаштовано якісне житло для ВПО у селі Соборне Тарутинської громади Болградського району. Також заплановано ремонт будівлі під житлові приміщення на 70 квартир. БФ «Карітас» спільно з Управління Верховного комісара ООН у справах біженців (далі – УВКБ ООН) розпочали реалізацію цього проєкту. Тарутинська громада бере на себе підведення усіх необхідних комунікаційних мереж. Обласна державна (військова) адміністрація зі свого боку координуватиме взаємодію між сторонами та сприятиме реалізації ініціативи в частині: забезпечення квартир необхідними меблями та побутовою технікою; інформування ВПО про можливість подання заяв на проживання в оновленому житлі.

У межах партнерства з УВКБ ООН Одеський заклад дошкільної освіти «Ясла-Садок» № 300 отримав необхідні ресурси для забезпечення комфортних умов для 273 дітей, зокрема предмети першої необхідності для укриття: матраци, подушки, ковдри, консерви та сухі пайки, канцелярське приладдя.

У взаємодії з БФ «Право на захист» УВКБ ООН впровадило комплексну програму в Одеській області для підтримки (ВПО), осіб, які повернулися, та населення, постраждалого від конфлікту. Створено громадський простір в місті Ізмаїл з фокусом на підтримку національних меншин та розширення можливостей громадянського суспільства для подолання викликів розвитку й захисту прав людини. 15 помічників із соціальної роботи Ізмаїльського громадського простору підтримуються УВКБ ООН у співпраці з Одеською ОД(В)А для сприяння соціальній адаптації вразливих і переміщених осіб.

Протягом 2025 року у межах роботи з Міжнародною організацією з міграції (далі – МОМ) основними досягненнями стали:

- з метою покращення надання соціальних послуг населенню МОМ було розпочато роботу щодо ремонту та модернізації 4 соціальних та медичних закладів;
- розпочато реалізацію проєктів щодо забезпечення водопостачальних організацій Одещини альтернативними джерелами енергії (сонячні панелі).

Під час проведення URC 2024 11 серпня 2024 року укладено Меморандум про взаєморозуміння щодо партнерства між Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України і Міністерством закордонних справ та міжнародного співробітництва Італійської Республіки, яким передбачено подальшу співпрацю у напрямку відновлення міста Одеси та Одеської області.

10 липня 2025 року в Римі під час проведення URC2025 підписано Імплементативну угоду між Міжнародним центром передових середземноморських агрономічних досліджень в Барі CINEAM Bari, Міністерством аграрної політики та продовольства України та Одеською обласною державною адміністрацією про реалізацію проєкту «Програма підтримки відновлення економічного потенціалу агропродовольчого сектору – Pro.UKR», відповідно до Угоди про партнерство, підписаної 19 березня 2025 року між CINEAM Bari та Міністерством закордонних справ і міжнародного співробітництва/Генеральним директором з питань розвитку

(MFAIC/DGDC) і визнаної Італійським агентством з розвитку співробітництва (AICS).

Вартість аграрного проєкту Pro.UKR становить 9,0 млн євро.

Реалізація проєкту дозволить:

- сприяти створенню нових сільськогосподарських кооперативів малими та середніми фермерами;
- підвищити спроможність фермерів і кооперативів збільшувати обсяги та якість виробництва завдяки доступу до ресурсів і сільськогосподарської техніки;
- забезпечити відповідність агропродовольчої продукції міжнародним стандартам якості та безпеки;
- розширити можливості збуту продукції на місцевому рівні та налагодити співпрацю з італійськими ринками та асоціаціями.

13 серпня 2025 року відбулось засідання Наглядового комітету проєкту Pro.UKR, за результатами проведення якого затверджено склад Наглядового комітету, загальний план роботи на 3 роки та План роботи на перший рік, призначено Національного координатора та склад Технічного координаційного комітету програми.

У 2026 році планується підписання наступних угод:

Протягом 2025 року тривала підготовка до укладання ще трьох угод, з яких дві грантові вчинено 10 липня 2025 року під час проведення URC2025 в м. Рим, а підписання третьої кредитної планується в м. Одеса у 2026 році:

- Грантова угода між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо програми «Відновлення та збереження культурної спадщини Одеського регіону» на 33,5 млн євро на відновлення 6 будівель-пам'яток архітектури національного значення: Одеська обласна філармонія («Нова біржа»), Одеський художній музей («Палац Потоцьких»), Одеський музей західного і східного мистецтва («Палац Абази»), Одеський літературний музей («Палац Гагаріних»), а також реставрація адміністративних будівель-пам'яток архітектури за адресами: місто Одеса, вулиця Рішельєвська, 4 та Приморський бульвар, 6;

- Кредитна угода на 30,0 млн євро на будівництво нового лікувального корпусу європейського рівня на базі Одеської обласної дитячої клінічної лікарні. Після реалізації лікарня отримає 260 ліжок і 8 сучасних операційних палат, що відповідатимуть усім європейським стандартам.

- Грантова угода між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо проєкту «Підтримка ефективного використання водних ресурсів шляхом удосконалення систем та практик зрошення в Одеській області. Передбачено 6,0 млн євро на реконструкцію 2 систем зрошення в Одеській області: Татарбунарської зрошувальної системи Білгород-Дністровського району та Кілійської зрошувальної системи Ізмаїльського району. У час, коли посуха і зміна клімату створюють величезні виклики для аграрної сфери, це питання не лише економіки, а й продовольчої безпеки. Реалізація проєкту дозволить не тільки модернізувати технічне обладнання та зменшити втрати води, але й суттєво збільшити врожайність зернових та овочевих культур на 50%.

У 2025 році організовано поїздки за кордон для дітей Захисників і Захисниць України з Одеської області, ВПО та інших вразливих категорій населення для їх психологічної підтримки, культурного розвитку та зміцнення міжнародних зв'язків. Завдяки підтримці міжнародних партнерів Одеської області протягом 2025 року

майже 1000 дітей здійснили ознайомчі поїздки до 10 країн світу.

Така активна співпраця є постійною та тільки розвивається.

 Залучення міжнародних партнерів та донорів для забезпечення потреб Одеської області.

Одеська область має тісні зв'язки з багатьма країнами світу. Зокрема, на її території діє 27 дипломатичних установ країн світу, з яких 9 генеральних консульств, 18 почесних консульств. Функціонує Регіональне представництво Консультативної Місії Європейського Союзу в Одесі.

Після 24 лютого 2022 року більшість генеральних консульств та місій міжнародних організацій було евакуйовано, але наразі є тенденція до відновлення роботи дипломатичних представництв в регіоні.

В Одесі активно провадить свою діяльність Хаб Організації Об'єднаних Націй, в якому представлені різні агенції ООН: Управління координації гуманітарних справ ООН; Продовольча та сільськогосподарська організація ООН; Всесвітня організація охорони здоров'я; Дитячий фонд ООН; Управління верховного комісару у справах біженців; Міжнародна організація з міграції; Всесвітня продовольча програма; Програма розвитку ООН.

В Одеській області є й інші важливі міжнародні партнери, які активно підтримують та працюють. До них входять міжнародні неурядові організації та проєкти ACTED, CORE, ISRAAID, INTERSOS, NRC, Medicine du Monde, UCORD, TIKA, UNFPA, CoR, UNEP, а також ряд урядових організацій, такі як AICS, GIZ, AFD та Французьке агентство технічного співробітництва Expertise France.

У межах діяльності Регіонального офісу міжнародного співробітництва в Одеській області, як ключового інструменту координації органів державної влади, місцевого самоврядування та іноземних партнерів, реалізується постійна співпраця з донорськими організаціями, міжнародними фондами, регіонами-партнерами з метою залучення та імплементації програм міжнародної технічної допомоги на території області, розвитку міжрегіонального співробітництва.

 Створення передумов для формування конкурентоспроможного та позитивного міжнародного економічного й інвестиційного іміджу у світовому просторі.

Представники дипломатичного корпусу та міжнародних урядових і неурядових організацій згуртовано функціонують, комунікують та підтримують добродійні справи спільно з Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією, зокрема задля підтримки жителів області й внутрішньо переміщених осіб.

Після початку широкомасштабного вторгнення росії на територію України Одеська область стала південним хабом для вирішення гуманітарних, економічних та політичних питань, для здійснення гуманітарного кризового реагування та ресурсною базою для території не тільки Одещини, а й інших регіонів країни. Велика кількість міжнародних гуманітарних місій та проєктів, що працюють на Півдні України розміщують свої офіси саме на території нашого регіону.

 Позиціонування області у світовому економічному просторі як перспективної території для започаткування підприємницької діяльності.

На початку 2024 року відбувся офіційний запуск ініціативи «Інклюзивне відновлення за лідерства громад (CLIR)» в межах якої, Шабівська та Білгород-Дністровська громади від експертів CLIR отримують підтримку за такими напрямками: стратегічне управління та планування, налагодження партнерств із міжнародними організаціями, залучення зовнішніх інвестицій, розвиток сфери

соціальних послуг, підтримка з розробки планів і стратегій відновлення та розвитку, впровадження принципів сталого розвитку тощо.

Окрім цього, важливим етапом розвитку міжнародних відносин з європейськими партнерами є розширення кола «друзів регіону» за сприяння платформ CoEER та CoR, що є потужною рушійною силою для залучення як партнерської допомоги від країн-членів ЄС, так і надійним союзником в межах просування та розвитку ініціативи Ukraine Facility із подальшим лобюванням потреб Одеської області серед інших.

 Активізація міжнародного співробітництва та розширення географії міжрегіонального партнерства.

Протягом 2025 року було організовано більше 100 міжнародних зустрічей і заходів різного рівня. Зокрема, з високими візитами Одеську область відвідали: Генерал-майор Національної Гвардії Штату Каліфорнія США Девід С. Болдвін; Міністр інфраструктури Естонської Республіки Владімір Свет; Президент Сенату та Бургомістр Вільного Ганзейського міста Бремен Федеративної Республіки Німеччина Андреас Бовеншульте; колишній Прем'єр-міністр, голова політичної партії «Ensemble pour la République» (Разом для Республіки), член комітету у справах культури та освіти Національних зборів Французької Республіки Габріель Атталь; депутат Європарламенту Міхаель Галер; Постійний представник США в НАТО (2008-2009), Спеціальний представник Державного департаменту США з питань України (2017-2019) Курт Волкер; Президент Чеської Республіки Петер Павел; заступник Міністра закордонних справ Грецької Республіки Анастасіос Хадзівасіліу; Державний секретар Міністерства економіки Латвійської Республіки Едмундс Валантіс; Генеральний секретар НАТО Марк Рютте; депутат Бундестагу Беате Мюллер-Геммеке; колишній секретар Сенату штату Оклахома, США, керівник апарату конгресменів Палати Представників Карл Алгрен; заступник Міністра національної оборони Литовської Республіки Томас Годляускас; губернатор провінції Анталія Турецької Республіки Хулусі Шахін; Міністри закордонних справ Литовської Республіки, Федеративної Республіки Німеччина, Італії, Республіки Австрія, Королівства Бельгія, Королівства Нідерланди, Великого Герцогства Люксембург; Голова Представництва Міжнародної організації з міграції (МОМ) в Україні Роберт Тернер; Міністр оборони Нідерландів Рубен Брекельманс; Голова Місії Європейського Союзу з прикордонної допомоги Україні та Республіці Молдова (ЄУБАМ) Славомір Піхор; депутат Сеймику Люблінського воєводства; голова Комісії з питань регіонального розвитку та міжнародної співпраці Збігнев Войцеховський; губернатор федеральної землі Верхня Австрія Томас Штельцером та інші.

Протягом 2025 року від міжнародних партнерів Одещини отримано та розподілено 248 генераторів великої потужності для підготовки до зимового періоду 2025/2026. Більшість з них були встановлені у закладах охорони здоров'я та об'єктах критичної інфраструктури для забезпечення безперебійного функціонування важливих систем під час ймовірних ударів країни-агресора по нашій енергосистемі.

За роки незалежності Одеською обласною державною адміністрацією було укладено 27 міжрегіональних угод про торговельно-економічне, науково-технічне і культурне співробітництво між Одеською областю та регіонами Болгарії, Грузії, Італії, Китаю, Кореї, Латвії, Литви, Молдови, Німеччини, Польщі, Румунії, Словенії, Туреччини, Угорщини, Франції, Чехії.

6. ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ЕНЕРГОЕФЕКТИВНІСТЬ

 Розширення мережі енергетичної інфраструктури з відновлюваних джерел енергії (збільшення використання розподіленої генерації) з залученням вітчизняних та іноземних інвестицій в розвиток енергетичного сектору.

Структура мережі енергетичної інфраструктури області з відновлюваних джерел енергії охоплює об'єкти, суб'єкти господарювання яких отримали від НКРЕКП ліцензію на виробництво та відпуск електроенергії по «зеленому» тарифу, сонячні електростанції приватних домогосподарств, об'єкти критичної інфраструктури, соціальної сфери, житловий фонд та інші об'єкти, що використовують сонячну енергію для власного споживання (в т.ч. активні споживачі, що знаходяться на території Одеської області, статус яких визначений Законом України «Про ринок електричної енергії» від 13.07.2017 № 2019-VIII, зі змінами). На початок 2026 року загальна потужність мережі понад 901 МВт.

Відпуск електричної енергії з відновлюваних джерел енергії на території області здійснює 78 об'єктів потужністю майже 765 МВт (70 СЕС, 4 ВЕС, 1 ГЕС, 2 БЮГАЗ та 1 БЮМАСА), суб'єкти господарювання яких отримали ліцензію на виробництво та відпуск електроенергії по «зеленому» тарифу.

На території Одеської області:

- 3894 сонячних електростанцій приватних домогосподарств, встановленою потужністю майже 94 МВт. За 2025 рік згенеровано понад 97 млн кВт*год електричної енергії;

- 296 СЕС (наземні та дахові) загальною потужністю майже 43 МВт, котрі виробляють електричну енергію для потреб окремих об'єктів критичної інфраструктури, соціальної сфери та інших об'єктів.

12 ОСББ м. Одеса подали заявку до участі у Програмі «ГрінДІМ» Державної установи «Фонд енергоефективності». На початок 2026 року на суму понад 10 млн грн 11 ОСББ виплачені Гранти за результатами завершення реалізації проєктів з встановлення на дахах багатоквартирних будинках сонячних електростанцій загальною потужністю понад 286 кВт з накопичувачами енергії на 470 кВт, за допомогою яких заживлено: індивідуальні теплові пункти, місця загального користування, домофонна система, система підкачки води, система відеоспостереження.

У комбінації з Програмою «ГрінДІМ» з початку 2025 року на території області розпочалася реалізація Регіональної програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Одеської області на 2025-2028 роки. З обласного бюджету протягом 2025 року на суму 0,7 млн грн 5 ОСББ м. Одеса надана безповоротна фінансова допомога для часткового відшкодування вартості обладнання та матеріалів під час впровадження заходів щодо збільшення частки електроенергії, виробленої з відновлювальних джерел енергії у житловому секторі.

Також, протягом 2025 року 7 ОСББ – учасникам Програми «ГрінДІМ» з бюджету Одеської міської територіальної громади надана часткова компенсація витрат на суму понад 2,6 млн грн.

На сучасному етапі здійснюються заходи щодо збільшення обсягів використання відновлюваних джерел енергії в енергетичному балансі, що в свою

чергу сприятиме зміцненню енергетичної незалежності держави. Відтак, Елементум Енерджі Україна, провідний міжнародний інвестор з Великої Британії, що належить до міжнародної групи VR Capital Group, на території Визирської сільської територіальної громади Одеського району Одеської області реалізують проєкт з будівництва «Лиманської вітроелектростанції» плановою потужністю 135 МВт.

Британська компанія Elementum (Ukraine) II Limited, яка теж належить до VR Capital Group, виступає інвестором з будівництва 3-х вітроелектростанцій проєктною потужністю по 17,7 МВт кожна. ТОВ «Кілійська ВЕС» реалізує проєкт на території Кілійської міської територіальної громади Ізмайльського району області (за межами с. Шевченкове). ТОВ «Арцизька ВЕС» та ТОВ «Арцизька ВЕС-2» реалізують проєкти з будівництва вітроелектростанцій на території Болградського району області (за межами населених пунктів с. Виноградівка та с. Павлівка).

У межах підписаних Меморандумів про співпрацю між обласною державною (військовою) адміністрацією, ТОВ «Овід Вінд II» та ТОВ «Овід Вінд III», власником яких є Нотус Енерджі Лібентал ГмбХ (Німеччина) на території Дальницької сільської ради Овідіопольської селищної територіальних громад Одеського району області провадять заходи щодо реалізації проєктів з будівництва вітрових електростанцій проєктною потужністю 88 МВт та 93,5 МВт відповідно.

Також, Нотус Енерджі Лібентал ГмбХ (Німеччина) виступає інвестором будівництва вітрової електростанції проєктною потужністю 120 МВт. Проєкт реалізується ТОВ «Овідіополь енерджі» за межами населених пунктів сільських рад Одеського району області: Йосипівської, Мар'янівської, Петродолинської та Новодолинської.

 Будівництво ПЛ 330 кВ Новоодеська – Арциз із заміною АТ-2 на ПС 330 кВ «Арциз».

Будівництво ПЛ 330 кВ «Новоодеська – Арциз» за зазначеним варіантом дозволить уникнути проходження високовольтної лінії по території Республіки Молдова та розв'язати сьогодишню проблему енергозалежності української енергосистеми від стабільності функціонування об'єктів енергосистеми Республіки Молдова. Даний проєкт визначений як один з пріоритетних проєктів по південному регіону.

Протягом 2025 року НЕК «Укренерго» було організовано: проведення заходів та робіт з метою розробки наукових обґрунтувань для подальшого розгляду можливості розміщення ПЛ 330 кВ Новоодеська – Арциз на ділянці реконструкції ПЛ 110 кВ Старокозаче – Канал на територіях Нижньодністровського національного природного парку та заповідного урочища «Дністровські плавні»; отримання погодження розташування об'єкта «Реконструкція ПЛ 330 кВ Молдавська ДРЕС – Арциз на ділянці від опори № 304 (№ 255) до ПС 330 кВ «Арциз» для будівництва ПЛ 330 кВ Новоодеська - Арциз. Одеська область» на території Болградського та Білгород-Дністровського районів Одеської області.

Крім того, з метою врегулювання проблемних питань, які виникають під час реалізації проєкту, облдержадміністрацією у разі необхідності постійно проводяться робочі наради за участю представників структурних підрозділів

облдержадміністрації, регіонального центру організації будівництва Південного регіону НЕК «Укренерго», Державної екологічної інспекції південно-західного округу та Держгеокадастру, за результатами яких всім причетним надаються відповідні доручення та рекомендації.

 Реалізації енергоефективних та енергозберігаючих проєктів/заходів, спрямованих на зменшення обсягів питомого споживання енергії у нежитлових та житлових будівлях (підвищення рівня енергетичної ефективності).

На реалізацію енергозберігаючих та енергоефективних проєктів з початку року були залучені кошти з бюджетів різних рівнів.

У реалізації Програми «Енергодім» Державної установи «Фонд енергоефективності» приймає участь 58 ОСББ області. Діяльність Фонду фінансується за рахунок коштів Держбюджету України, фінансової підтримки ЄС та уряду Німеччини. По 35 проєктах виплачене часткове (або повне) відшкодування на загальну суму понад 48 млн грн.

На 01 січня 2026 року 31 ОСББ області вже завершили реалізацію заходів з енергоефективності в багатоквартирних будинках. Економія енергії в завершених проєктах, за різницею показників енергетичних сертифікатів складає 13 254 МВт*год/рік, скорочення викидів CO₂ – 3 694,44 тонн/рік.

Протягом 2025 року на території області діяло 29 програм (2 регіональні програми та 27 місцевих програм), реалізація заходів яких передбачає проведення енергоефективних заходів з підвищення теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій, показників енергоефективності та енергозбереження всіх систем та конструктивних елементів будівель та житлових будинків; модернізації (реконструкції) систем теплопостачання (встановлення енергоефективного обладнання), технічне переоснащення та встановлення нових котлів на альтернативних видах палива.

У межах реалізації протягом 2025 року «Регіональної цільової програми енергоефективності Одеської області на 2024-2027 роки» за рахунок бюджетів різних рівнів на суму майже 754,0 млн грн здійсненні енергозберігаючі та енергоефективні заходи, які спрямовані на підвищення теплотехнічних показників огорожувальних конструкцій, показників енергоефективності та енергозбереження всіх систем та конструктивних елементів та житлових будинків.

 Реалізація проєктів із заміни та модернізації котлів, встановлення блочно-модульних котелень, утилізаторів тепла вихідних газів, індивідуальних теплових пунктів, заміни аварійних і старих теплових мереж, з метою зниження енергоємності виробництва теплової енергії, зменшення обсягу втрат енергоресурсів під час її транспортування та постачання.

З метою зниження енергоємності виробництва теплової енергії та зменшення обсягів втрат енергоресурсів протягом 2025 року в межах реалізації «Регіональної цільової програми енергоефективності Одеської області на 2024-2027 роки» за рахунок бюджетів різних рівнів (майже 452,0 млн грн) профінансовані роботи з модернізації (реконструкції) систем теплопостачання (встановлення енергоефективного обладнання), технічне переоснащення та встановлення нових котлів на альтернативних видах палива.

Планові показники заміни теплових мереж під час підготовки до опалювального сезону 2025/26 року у двотрубному обчисленні склали 11,1 км,

що у відсотковому відношенні до протяжності ветхих та аварійних мереж складає майже 3 %.

За рахунок коштів Всесвітньої організації охорони здоров'я з метою забезпечення безперебійним теплопостачанням та мінімізації ризиків, пов'язаних з можливими блекаутами, на території КНП «Чорноморська лікарня» Чорноморської міської ради Одеського району Одеської області, КНП Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області «Ізмаїльська міська центральна лікарня» встановлені автономні блочно-модульні котельні потужністю по 1 МВт, джерелом тепла якої є альтернативні види палива.

 Впровадження технічних та організаційних заходів щодо зниження витрат бюджету на енергоносії та забезпечення економії обсягів паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами області.

Для зниження витрат бюджету на енергоносії та забезпечення економії обсягів паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами області продовжується реалізація ЕСКО-механізму у бюджетній сфері.

Всього на території Одеської області укладено з інвесторами 85 енергосервісних договорів, у т.ч.:

- 74 енергосервісних договори на загальну суму 77,9 млн грн (заклади освіти м. Одеса), 48 з яких виконані (енергоефективне обладнання та вся економія енергоносіїв передана у постійне користування бюджетній установі);

- 11 енергосервісних договорів на загальну суму 332,2 млн грн (6 – критична інфраструктура; 5 – заклади охорони здоров'я; встановлення СЕС).

Фактично на 01.01.2026 залишається виконання умов по 37 ЕСКО-договорам.

Заходи відповідно до укладених енергосервісних договорів для закладів освіти – це впровадження модульного індивідуального теплового пункту із системою погодного регулювання та онлайн диспетчеризацією, а також надання послуг з енергосервісу (забезпечення рівня скорочення споживання та витрат на теплову енергію). Реалізація зазначених проєктів дозволяє зменшити споживання теплової енергії у закладах у середньому на 24% (від 18% до 30%). За розрахунками очікуване скорочення витрат бюджету на комунальні послуги на період дії договорів понад 86,0 млн грн.

Встановлення сонячних електростанцій дозволить забезпечити безперебійне функціонування об'єктів критичної інфраструктури та об'єктів соціальної сфери області альтернативним живленням та надасть змогу економити щороку до 23% традиційної електроенергії.

На об'єктах спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст області, повноваження з управління якими делеговані облдержадміністрації, та на об'єктах комунальної власності (заклади освіти, охорони здоров'я, культури та соціального захисту) здійснюються заходи щодо впровадження системи енергетичного менеджменту, що запроваджуються з метою: ефективного споживання енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг; раціонального використання коштів на оплату енергії/енергетичних ресурсів та комунальних послуг, впровадження заходів з енергоефективності та інших

витрат; підвищення рівня енергетичної ефективності у будівлях та зменшення викидів CO².

✚ Розширення мережі об'єктів теплоенергетики, що виробляють теплову енергію з альтернативних видів палива з метою зниження витрат бюджету на енергоносії, забезпечення економії обсягів паливно-енергетичних ресурсів бюджетними установами та заміщення традиційних видів палива альтернативними.

На території області функціонує мережа об'єктів теплоенергетики, що виробляють теплову енергію з альтернативних видів палива (деревне паливо/вугілля, паливо з відходів сільського господарства у вигляді гранул або брикетів та інш.).

З метою зменшення споживання та заміщення використання традиційних видів палива протягом 2025 року до мережі об'єктів теплоенергетики приєдналось ще 151 об'єкт, що розпочали часткове заміщення традиційних видів палива (вугілля) на альтернативні види палива (деревне паливо, паливо з відходів сільського господарства у вигляді гранул, пелет або брикетів). Відтак, станом на початок 2026 року мережа об'єктів теплоенергетики, що виробляють теплову енергію з альтернативних видів палива (або комбіноване використання традиційних та альтернативних видів палива) досягла показника 268 МВт (447 об'єктів теплоенергетики).

7. ЖИТЛОВО-КОМУНАЛЬНЕ ГОСПОДАРСТВО

✚ Посилення фінансової складової реалізації заходів з розвитку систем водопостачання та водовідведення (капітальний ремонт, реконструкція та будівництво водопровідно-каналізаційних мереж, водопровідних і каналізаційних насосних станцій, артсвердловин, каналізаційних очисних споруд та резервуарів для накопичення чистої води).

Відповідно до Закону України «Про питну воду, питне водопостачання та водовідведення» та з метою розвитку водопровідно-каналізаційного господарства Департаментом систем життєзабезпечення та енергоефективності розроблено регіональну програму «Питна вода Одещини» на 2021-2025 роки (далі – Програма). Метою Програми є забезпечення населення області якісною та безпечною питною водою, підвищення надійності функціонування систем водопостачання і водовідведення, зменшення зношеності інженерних мереж та покращення санітарно-екологічного стану населених пунктів.

У 2025 році з обласного бюджету виділено кошти на виконання заходів зазначеної Програми у сумі 8595,7 тис. грн, з них профінансовано 5474,9 тис. грн. Також у звітному році на розвиток, реконструкцію та утримання систем водопостачання і водовідведення області спрямовано 159 940,3 тис. грн з різних джерел фінансування, у тому числі коштів державного, обласного та місцевих бюджетів.

✚ Забезпечення надійності функціонування систем водопостачання та водовідведення та відновлення зруйнованої системи водопровідно-каналізаційного господарства внаслідок воєнної агресії російської федерації.

З метою забезпечення населення області сталим водопостачанням та водовідведенням під час відключення електропостачання, внаслідок збройної агресії з боку російської федерації, до підприємств були передані від ОАЕ через Фонд державного майна України, УВКБ ООН, USAID та Міжнародної організації з міграції понад 244 генератори потужністю від 5 до 600 кВт.

Генератори були встановлені на об'єктах критичної інфраструктури (ВНС, КНС, свердловини, тощо), що дало змогу підтримувати тиск у мережах водопостачання та водовідведення.

У 2025 році системи водопровідно-каналізаційного господарства не зазнали руйнувань унаслідок воєнної агресії російської федерації.

Ремонт та реконструкція систем водопостачання та водовідведення.

Протягом звітнього періоду: пробурено 6 артезіанських свердловин; проведено ремонт 24 артезіанських свердловин, у тому числі із заміною 4 водонапірних башт; замінено насосне обладнання на 22 артезіанських свердловинах; побудовано 9,4 км водопровідних мереж; замінено 6,8 км водопровідних мереж; проведено капітальний ремонт 4,2 км водопровідних мереж; замінено 1,6 км каналізаційних мереж; проведено капітальний ремонт 1,6 км каналізаційних мереж.

Крім того, здійснювалися поточні ремонтні роботи на водопровідних та каналізаційних насосних станціях.

За рахунок коштів державного бюджету через систему DREAM розпочато реалізацію проєкту «Реконструкція очисних каналізаційних споруд повної біологічної очистки м. Арциз Одеської області». У 2025 році на реалізацію зазначеного проєкту профінансовано 50 785,6 тис. грн.

Забезпечення населення питною водою.

Забезпечення населення області якісною питною водою є одним із пріоритетних напрямів діяльності Одеської обласної державної (військової) адміністрації, особливо в умовах воєнного стану. У звітному році на розвиток, реконструкцію та утримання систем водопостачання і водовідведення області спрямовано 159,9 млн грн, у тому числі за рахунок:

- державного бюджету – 44,9 млн грн;
- обласного бюджету розвитку – 13,8 млн грн;
- місцевих районних бюджетів – 3,6 млн грн;
- бюджетів органів місцевого самоврядування – 91,9 млн грн;
- інших коштів не бюджетних джерел – 5,7 млн грн.

Разом з тим, проведено заходи щодо встановлення восьми систем доочищення питної води: у селах Вишневе та Шабо Білгород-Дністровського району, селі Новоселівка Болградського району, у місті Ізмаїл Ізмаїльського району, а також у селі Трояндове, селищах Доброслав і Чорноморське та в місті Одеса Одеського району.

За підтримки Німеччини в Арцизькій громаді, де фіксуються завищені показники мінералізації води, встановлено систему її доочищення.

У вересні цього року, за підтримки Швейцарії, у місті Роздільна облаштовано бюветний комплекс із пунктом розливу питної води для місцевих мешканців.

Будівництво Болградського групового водопроводу сільгоспводопостачання в Одеській області.

У 2025 році Службою відновлення та розвитку інфраструктури в Одеській області розпочато реалізацію об'єкту «Будівництво Болградського групового водопроводу сільгоспводопостачання в Одеській області». У листопаді 2025 року оголошено процедуру закупівлі на 1 578,5 млн грн.

Разом з тим, за інформацією Болградської райдержадміністрації рішенням сесії Василівської сільської ради від 25.07.2023 року № 955 затверджено детальний план території під будівництво майданчика насосної станції перекачки (далі НСП) у с. Василівка. Також у наявності звіт «Про стратегічну екологічну оцінку містобудівної документації проєкту «Детальний план території під будівництво майданчика НСП у с. Василівка Будівництво Болградського групового водопроводу сільгоспводопостачання в Одеській області. Майданчик НСП біля с. Василівка».

Для прискорення реалізації проєкту будівництва Болградського групового водогону до Василівської сільської ради направлено листа щодо опрацювання питання передбачення коштів з місцевого бюджету на проєктування та будівництво водопровідних мереж від населених пунктів: Калчева, Баннівка, Каракурт, Василівка та Голиця до існуючого групового водопроводу.

Встановлення систем доочищення питної води.

У 2025 році реалізовано заходи зі встановлення 13 одиниць систем доочищення питної води у селах Виноградівка, Плоцьк, Кам'янське, Надія, Прямобалка, Кубей, Табаки, Тополине та в містах Арциз Болградського району, м. Роздільна Роздільнянського району, а також у селі Змієнкове та селищі Чорноморське Одеського району. Зазначені роботи виконано за рахунок коштів місцевих бюджетів та гуманітарної допомоги від міста-побратима Метцинген (Федеративна Республіка Німеччина).

Реалізація заходів регіональної програми «Питна вода Одещини» у 2025 році сприяла підвищенню надійності роботи систем водопостачання та водовідведення, покращенню якості питної води та рівня водозабезпечення населення області. Виконані роботи дозволили частково оновити зношену інженерну інфраструктуру, зменшити аварійність мереж та забезпечити сталу роботу об'єктів життєзабезпечення в умовах воєнного стану. Реалізація Програми залишається актуальною та потребує подальшого фінансування і впровадження запланованих заходів у наступних періодах.

Забезпечення стабільного функціонування АТ «Одеська ТЕЦ».

З метою стабільного проходження опалювального сезону 2025/2026 років та забезпечення мешканців центральної частини м. Одеси послугою з централізованого опалення АТ «Одеська ТЕЦ» забезпечено вчасну підготовку до його початку. Крім того, для посилення пожежної безпеки резервуари пожежної насосної АТ «Одеська ТЕЦ» заповнені піноутворювачем загального призначення для гасіння пожеж «Альпен».

8. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНА СФЕРА

8.1. Розвиток ринку праці та створення робочих місць

 Розширення сфери застосування праці та стимулювання зацікавленості роботодавців у створенні нових робочих місць.

У 2025 році послугами Одеського обласного центру зайнятості (далі – Одеський ОЦЗ) скористались 36,5 тис. осіб, з них: мали статус безробітного – 18,6 тис. осіб; отримували допомогу по безробіттю – 12,9 тис. осіб.

За сприяння Одеського ОЦЗ отримали роботу – 15,1 тис. осіб (6,1 тис. осіб із числа зареєстрованих безробітних; до набуття статусу – 9,0 тис. осіб). Рівень працевлаштування безробітних складає 32,8%.

Працевлаштування здійснювалось переважно в сфері освіти (19,3%), сільському господарстві (14,2%), в оптовій та роздрібній торгівлі (13,2%), в сфері державного управління (12,4%), в закладах охорони здоров'я та надання соціальної допомоги (9,5%).

Впродовж 2025 року понад 5,2 тис. роботодавців подали вакансії до філій Одеського ОЦЗ. У 2025 році в базі даних вакансій Одеського ОЦЗ було майже 20 тис. вакансій, із них 13,3 тис. вакансій укомплектовані за направленням служби зайнятості. Рівень укомплектування вакансій склав 66,8%.

Служба зайнятості активно сприяє мотивації до праці та матеріальній підтримці безробітних, організовуючи громадські та інші роботи тимчасового характеру. Протягом січня – грудня 2025 року до участі в громадських та інших роботах тимчасового характеру філіями Одеського ОЦЗ залучено 0,6 тис. осіб. Укладено 92 договори про організацію громадських робіт за рахунок коштів місцевих бюджетів та/або коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття.

Обласною службою зайнятості забезпечена реалізація активних програм підтримки роботодавців регіону, що спрямовані на стимулювання збереження та створення нових робочих місць, інтеграцію вразливих груп населення та фінансову стійкість бізнесу в умовах воєнного стану.

На базі чотирьох філій Одеського ОЦЗ відкриті та надають послуги офіси «Зроблено в Україні». Офіси мають чітке спрямування на легалізацію бізнесу й праці, сприяють розвитку економіки. Фахівці офісів надають консультації щодо умов отримання мікрогрантів/грантів в межах реалізації державної програми «Робота, інших державних програм для розвитку або започаткування власного бізнесу. У цьому напрямку служба зайнятості активно підтримує розвиток підприємництва, організовуючи інформаційні семінари, навчальні заходи та індивідуальні консультації, є ключовим партнером у реалізації державних проєктів.

У межах реалізації Постанови КМУ від 21.06.2022 №738 «Деякі питання надання грантів бізнесу» у 2025 році Державним центром зайнятості ухвалено 462 позитивних рішення щодо надання мікрогрантів та 67 позитивних рішення щодо надання грантів. Заплановане створення майже 1,0 тис нових робочих місць.

На виконання заходів Програми зайнятості населення Одеської області на 2024–2025 роки Одеським ОЦЗ продовжено реалізацію «Порядку використання коштів обласного бюджету на додаткову фінансову допомогу отримувачам мікрогранту», яким передбачено компенсацію грантоотримувачам за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб. У 2025 році за сприяння Одеського ОЦЗ 25 роботодавців, що отримали мікрогрант/грант та працевлаштували 29 внутрішньо переміщених осіб на новостворені робочі місця, подали заявки до Одеської обласної державної (військової) адміністрації на додаткову фінансову допомогу для розвитку бізнесу.

Також додатковою фінансовою допомогою скористались 2 грантоотримувача, які працевлаштували на новостворені робочі місця осіб, що мають статус учасника бойових дій та/або особи з інвалідністю внаслідок війни, відповідно до Комплексної Програми реабілітації, інтеграції та соціального

захисту Захисників та Захисниць України, членів сімей загиблих Захисників та Захисниць України Одеської області на 2024–2025 роки.

Згідно з постановою КМУ від 10.02.2023 №124 «Про затвердження Порядку надання роботодавцям компенсацій за працевлаштування зареєстрованих безробітних» на підставі поданих роботодавцями заяв прийнято 255 рішень про надання компенсацій.

Згідно з постановою КМУ від 18.04.2023 №338 «Про затвердження Порядку компенсації суб'єктам малого підприємництва фактичних витрат у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за працевлаштування зареєстрованих безробітних на нові робочі місця» на підставі поданих роботодавцями заяв прийнято 419 рішень про надання компенсацій.

 Підвищення професійного рівня та конкурентоспроможності економічно активного населення.

У 2025 році за направленням Одеської обласної служби зайнятості проходили навчання 3,2 тис. осіб зареєстрованих безробітних. З них 3,1 тис. осіб навчались на базі Державного навчального закладу «Одеський центр професійно-технічної освіти державної служби зайнятості», «Львівський ЦПТО ДСЗ» та «Полтавський ЦПТО ДСЗ», а також підвищували кваліфікацію шляхом стажування безпосередньо на робочих місцях підприємств, організацій та установ – 172 особи.

Протягом 2025 року в межах експериментального проєкту щодо організації професійного навчання жінок для працевлаштування у сферах, де вони були традиційно недостатньо представлені (Постанова КМУ від 15.11.2024 №1302) за направленням філій Одеського ОЦЗ пройшли навчання 34 особи. Жінки опанували наступні професії: токарь, тракторист, водій навантажувача, оператор верстатів з програмним керуванням, оператор котельні.

Підвищенню професійного рівня економічно активного населення сприяє видача ваучерів для підтримання конкурентоспроможності осіб на ринку праці шляхом підготовки, перепідготовки, спеціалізації, підвищення кваліфікації за професіями та спеціальностями для пріоритетних видів економічної діяльності. За 2025 рік в Одеській області видано 1459 ваучерів (198 внутрішньо переміщених осіб, 104 особи з інвалідністю, 44 особи з числа учасників бойових дій, 1112 осіб віком старше 45 років, страховий стаж яких становить не менше 15 років). Основні напрями навчання на підставі ваучера: медсестринство, психологія, дошкільна освіта, харчові технології, туризм і рекреація, соціальна робота, фармація, промислова фармація, публічне управління та адміністрування.

 Сприяння зайнятості громадян, які переміщуються з тимчасово окупованої території та районів проведення антитерористичної операції, та демобілізованих учасників бойових дій.

Протягом 2025 року за програмою надання компенсації витрат роботодавцям на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні згідно з постановою КМУ від 20.03.2022 №331 прийнято рішення щодо 554 працевлаштованих внутрішньо переміщених осіб.

За працевлаштування внутрішньо переміщених осіб згідно з постановою КМУ від 08.09.2015 №696 прийнято 116 рішень щодо надання роботодавцям компенсації на оплату праці.

Також обласна служба зайнятості приймала участь у експериментальному проєкті з організації професійного навчання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни в закладах професійної (професійно-технічної) освіти Державної служби зайнятості (згідно з постановою КМУ від 15.09.2023 №984). Протягом 2025 року в межах даного проєкту навчалась 191 особа вказаної категорії, в тому числі 16 осіб з інвалідністю внаслідок війни.

У межах Програми зайнятості населення Одеської області у 2025 році з обласного бюджету на безповоротній основі для розвитку підприємницької діяльності особам, які працевлаштовують ВПО за направленням служби зайнятості, надано додаткову підтримку суб'єктам господарювання за працевлаштування на суму 290,0 тис. грн.

 Залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт, які проводяться для виконання робіт, що мають оборонний характер, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного, природного та воєнного характеру, що виникли в період воєнного стану.

У межах проєкту «Армія відновлення» та прийнятих районними військовими адміністраціями розпоряджень, в період дії воєнного стану, службою зайнятості спільно з обласною та районними військовими адміністраціями організовуються суспільно корисні роботи. За 2025 рік філіями Одеського ОЦЗ укладено 491 договір щодо організації суспільно корисних робіт та їх фінансування. Для участі в таких роботах залучено 1,4 тис. осіб.

8.2. Грошові доходи населення, заробітна плата, легалізація заробітної плати та погашення заборгованості з її виплатами

 Налагодження ефективної співпраці відповідних територіальних підрозділів центральних органів виконавчої влади та місцевих органів виконавчої влади щодо здійснення контролю своєчасної і не нижче визначеного державою мінімального розміру оплати праці, виконання роботодавцями умов колективних договорів та галузевих угод у частині оплати праці, недопущення необґрунтованого зменшення заробітної плати.

Управління інспекційної діяльності в Одеській області Південного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці проведено 83 позапланових заходів державного нагляду з питань дотримання строків та першочерговості виплати заробітної плати. За результатами заходів складено 43 акти та видано 55 приписів про усунення виявлених порушень. Матеріали 32 перевірок направлені до правоохоронних органів за ознаками злочину, передбаченого 175 ККУ, складено 7 протоколів про адмінправопорушення. За невиконання вимог приписів до 22 підприємств застосовані штрафні санкції на суму 528,0 тис. грн. Організовано проведення 115 позапланових заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю за зверненнями громадян. Складено 115 актів, винесено 44 приписи, складено 19 протоколів про адміністративну відповідальність. Погашено 47,6 млн грн заборгованості з виплати заробітної плати 1728 працівникам на 20 підприємствах. Матеріали 11 перевірок направлені до правоохоронних органів

за ознаками злочину, передбаченого ст. 172, 175 ККУ. До 1 суб'єкта господарювання застосовані штрафні санкції на загальну суму 24,0 тис. грн.

За результатами розгляду 157 матеріалів перевірок територіальних органів ДПС України Південним міжрегіональним управлінням Державної служби з питань праці винесено 97 постанов про накладання штрафу на суму 9,6 млн грн, у тому числі 10 за порушення державних гарантій в оплаті праці на суму 674,0 тис. грн; 22 за порушення встановлених строків виплати заробітної плати на суму 528,0 тис. грн; 35 за роботу без оформлення трудового договору на суму 8,2 млн грн. Застосовано 60 попереджень за порушення законодавства про працю.

У 2025 році проведено засідання обласної комісії з питань дотримання законодавства про працю за участю керівників: АТ «Одеснафтопродукт», АТ «Ексімнафтопродукт», ДП «УКРНДІМФ», «ДП «ДГ «Ялпуг» ННЦ «ІВіВ ім.В.Є.Таїрова», ДП «Причорномор'я», ДП ВШ «Устьдунайводшлях», КНП «Миколаївська лікарня», ТОВ «Міжнародний аеропорт Одеса», ТОВ «Компанія Скай сервіс», ТОВ «Аркада Юг», ТОВ «ПРОФІ-ІТ», ТОВ «ПРОФІ-ІТ Україна», ТОВ «Аккаунт практик», ДП «Одеський облавтодор» ВАТ «ДАК «Автомобільні дороги України», ДРПВІ «Укрпівдендіпроводгосп», ДП «ДГ «Южний» ІКОСГ НААН», ДП «Дирекція з будівництва міжнародного аеропорту «Одеса», ПП «Реніліс», ДП «ДГ «Таїровське «ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства» ім. В.Є. Таїрова».

Крім того, керівництвом Одеської обласної державної адміністрації взято участь у нарадах Міжвідомчої робочої групи з питань погашення заборгованості із заробітної плати під головуванням заступника Міністра економіки України.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.09.2022 № 1037 «Деякі питання здійснення спеціального моніторингу погашення підприємствами, установами і організаціями заборгованості із заробітної плати» обласною, районними державними адміністраціями щотижня забезпечується здійснення спеціального моніторингу погашення заборгованості із заробітної плати на підприємствах, в установах і організаціях, які належать до сфери їх управління або розміщуються на відповідній території.

Департаментом економіки облдержадміністрації системно здійснюється аналіз рівня заробітної плати штатних працівників у розрізі 91 територіальної громади.

Середньомісячна заробітна плата на підприємствах області у 2025 року за розрахунковими даними становила 18 707 грн та збільшилась на 15,9 % до аналогічного показника 2024 року (16 137 грн).

Найвищий рівень середньомісячної заробітної плати спостерігається у галузях: «інформація та телекомунікації» – 51 468 грн, «фінансова та страхова діяльність» – 27 607 грн, «транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність» – 23 376 грн, «постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря» – 23 015 грн.

Низький рівень середньомісячної заробітної плати штатних працівників спостерігається у галузях: «тимчасове розміщування й організація харчування» – 8 807 грн, «оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» – 12 176 грн та «будівництво» – 14 396 грн.

За статистичними даними рівень середньомісячної заробітної плати в Україні у 2025 року становив 25 946 грн, в Одеській області 21 058 грн.

На 01 січня 2026 року загальна сума заборгованості з виплати заробітної плати на підприємствах області становила 353,5 млн грн, що на 178,6 млн грн більше заборгованості на початок року (на 01.01.2025 – 174,9 млн грн).

Проблемним залишається питання значної заборгованості з виплати заробітної плати на державних підприємствах – 286,2 млн грн або 81,0% від загальної суми заборгованості, у тому числі: АТ «Одеський припортовий завод» – 233,5 млн грн, ДП «Білгород-Дністровський морський торговельний порт» – 22,3 млн грн, ДП ВШ «Устьдунайводшлях» – 5,5 млн грн, ДП «ДГ «Таїровське «ННЦ «Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є.Таїрова» – 5,0 млн грн, ДП «Богунівська еліта» – 4,5 млн грн.

✚ **Проведення роз'яснювальної роботи серед роботодавців щодо недопустимості використання робочої сили з порушенням трудового законодавства.**

Південним міжрегіональним управлінням Державної служби з питань праці з метою інформування про найбільш ефективні способи додержання законодавства про працю проведено 12976 інформаційних відвідувань, у тому числі 8344 з питань оформлення трудових відносин, за їх результатами легалізовано 9138 осіб. Крім того, проведено 347 зустрічей (семінарів) з роботодавцями, на Інтернет-ресурсах розміщено 11829 публікацій.

Серед роботодавців проведена інформаційна робота щодо збільшення заробітної плати в поданих вакансіях та необхідності дотримання вимог законодавства про працю. У 2025 році проведено 233 семінари за участю 1464 представників роботодавців з питання переваг офіційного оформлення трудових відносин та створення гідних умов праці для забезпечення соціального захисту працівників.

✚ **Посилення роботи щодо забезпечення додержання мінімальних гарантій з оплати праці та у сфері боротьби з тіньовою зайнятістю, проведення правової роз'яснювальної роботи.**

Головним управлінням Пенсійного фонду України в Одеській області поінформовано 4524 суб'єкта господарювання - платників податків, що нараховують працівникам заробітну плату менше мінімальної, про неприпустимість порушення законодавства про працю.

8.3. Соціальне забезпечення

✚ **Розгалуження системи надання соціальних послуг у громадах області.**

На 01.01.2026 в 91 територіальній громаді Одеської області надають соціальні послуги 122 суб'єкти – надавачі соціальних послуг, підпорядковані сільським, селищним та міським радам, у тому числі:

- 12 територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальних послуг);
- 51 центр надання соціальних послуг;
- 17 територіальних громад, в яких соціальні послуги надаються відділами/секторами соціального захисту населення або соціальними працівниками у штаті сільської ради;
- в 13 територіальних громадах, в яких немає спеціалізованих закладів чи не введено до штату працівників, що надавали б соціальні послуги, передбачено

кошти в місцевих бюджетах для забезпечення утримання своїх мешканців на договірних умовах в установах, що функціонують;

- 8 комунальних закладів та установ, що надають соціальні послуги, засновниками яких є територіальні громади;

- 7 центрів соціальних служб підпорядкованих територіальним громадам;

- 11 центрів соціально-психологічної реабілітації для дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування служб у справах дітей;

- 3 соціальних гуртожитки для дітей - сиріт та дітей, позбавлених батьківського спілкування.

Крім цього, соціальні послуги надають 310 надавачів недержавного сектору (приватні, благодійні, релігійні організації тощо).

За попередніми даними на 01.01.2026 мешканцям територіальних громад, які опинились у складних життєвих обставинах, відповідно до визначеної потреби у соціальних послугах, зазначеними закладами було надано соціальні послуги 26,2 тис. сім'ям (52,4 тис. осіб, з них 32,1 тис. осіб у віці старше 18 років та 20,3 тис. осіб до 18 років), у тому числі послуги: соціальної адаптації, соціальної інтеграції та реінтеграції, екстреного (кризового) втручання, консультування, соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають в складних життєвих обставинах, соціального супроводу сімей, у яких виховуються діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, представництва інтересів посередництва (медіації), соціальної профілактики, інформування денний догляд, підтримане проживання, надання притулку, натуральна допомога, фізичний супровід осіб з інвалідністю, переклад жестовою мовою тощо.

Крім цього, 44,7 тис. осіб отримали соціальні послуги, зокрема послугу «догляд стаціонарний», «догляд вдома», «натуральна допомога» в територіальних центрах соціального обслуговування (надання соціальних послуг) та центрах надання соціальних послуг.

Прийом заяв та інших документів для надання соціальної підтримки мешканцям територіальних громад та внутрішньо переміщеним особам здійснюється суб'єктами упровадження в територіальних громадах, Центрах надання адміністративних послуг (далі – ЦНАП) з формуванням електронної справи із застосуванням Програмного комплексу.

В області працює 91 ЦНАП, в усіх них здійснюється прийом документів для роботи в ПК «Соціальна громада».

Для підвищення доступності послуг соціальної підтримки на території старостатів громади створено віддалені робочі місця адміністраторів ЦНАП, які приймають звернення громадян на отримання всіх видів державних соціальних допомог та соціальних послуг.

Протягом 2025 року КУ Одеської обласної ради «Центр соціальних служб» проведено 92 семінари та тренінги з питань організації соціальної роботи та надання соціальних послуг для працівників закладів, установ, що надають соціальні послуги у відповідних адміністративно-територіальних одиницях; підготовки кандидатів у прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатні вихователі, опікуни, піклувальники, наставники, усиновлювачі в яких прийняли участь 2404 особи.

✚ Підтримка осіб та дітей з інвалідністю, інших незахищених верств населення, осіб, які отримали інвалідність внаслідок війни, членів родин загиблих (померлих) ветеранів війни.

Обласною комплексною програмою реабілітації, інтеграції та соціального захисту Захисників та Захисниць України, членів сімей загиблих Одеської області у 2025 році за рахунок обласного бюджету передбачено – 2348,70 тис. грн, використано коштів у сумі 2348,7 тис. грн.

На відшкодування вартості з надання послуг з комплексної реабілітації особам з інвалідністю внаслідок війни I, II груп та військовослужбовцям, які втратили функціональні можливості нижніх та верхніх кінцівок, з числа осіб, які брали безпосередню участь у забезпеченні оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України передбачено 688,7 тис. грн. Надано послуг з комплексної реабілітації 38 особам з інвалідністю внаслідок війни I, II груп та військовослужбовцям на суму 688,7 тис. грн.

На надання одноразової допомоги дітям загиблих (померлих), учасників АТО/ООС, осіб з числа Захисників і Захисниць України до Дня Незалежності України заплановано на 2025 рік 1660,0 тис. грн. Фінансову одноразову допомогу отримали 602 сім'ї на 830 дітей у сумі 1660,0 тис. грн.

Розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 18.09.2025 № 919/А-2025 затверджена програма реабілітації (абілітації), санаторно-курортного оздоровлення (лікування) та інтеграції мешканців Одеської області, які безпосередньо брали (беруть) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на 2025 рік. На виконання напрямів Програми за рахунок обласного бюджету передбачено кошти у сумі 3311,3 тис. грн, виділено кошти по напрямку програми у сумі 369,2 тис. грн.

За 2025 рік використано кошти на надання послуг з комплексної реабілітації 20 військовослужбовцям з інвалідністю внаслідок війни I, II груп у сумі 339,2 тис. грн. Залишки невикористаних коштів у сумі 30,0 тис. грн за відсутністю потреби повернуто до обласного бюджету області.

✚ **Забезпечення усіх груп населення рівними правами та можливостями.**

На 01.01.2026 на обліку в органах соціального захисту населення, охорони здоров'я та Пенсійного фонду України в Одеській області перебувало 144 636 особи з інвалідністю, з них:

- 62 037 осіб з інвалідністю від загального захворювання;
- 13 105 осіб з інвалідністю внаслідок трудового каліцтва;
- 1 788 осіб з інвалідністю внаслідок ліквідації аварії на ЧАЕС;
- 19 599 осіб з інвалідністю з дитинства;
- 11 352 дітей з інвалідністю до 18 років;
- 23 558 осіб з числа інших категорій осіб з інвалідністю;
- 13 197 дітей в зоні ризику отримати інвалідність.

На обліку для забезпечення автомобілем перебуває 2165 осіб з інвалідністю. З 2014 року автомобілів за рахунок державного бюджету до Одеської області не надходило. Відповідно до Порядку забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від

19 липня 2006 року № 999, у 2025 році переоформлено у власність 22 автомобіля, які досягли 10-річного строку експлуатації.

У 2025 році за рахунок державного бюджету забезпечено реабілітацію 983 дітей з інвалідністю на суму 19163,5 тис. грн; за рахунок обласного бюджету – 479 дітей з інвалідністю та дітей з діагностикою захворювань опорно-рухового апарату, нервової системи та розладами психіки на суму 9997,8 тис. грн.

 Створення єдиної системи обліку отриманих послуг ветераном, формування ветеранських просторів, впровадження системи помічника ветерана та наповнення дорожньої карти ветерана.

На 01.01.2026 в Одеській області за даними Єдиного державного реєстру ветеранів зареєстровано 98 251 особа, з них:

- 75 068 учасників бойових дій;
- 8 025 осіб з інвалідністю внаслідок війни;
- 6 632 члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни;
- 3 566 членів сімей загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України;
- 4 особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною;
- 4 956 учасників війни.

На 01.01.2026 структурні підрозділи з питань ветеранської політики створені в 7-ми районних державних (військових) адміністраціях. У 2-х селищних територіальних громадах (с-ще Буджак та с-ще Любашівка) створені сектори ветеранської політики. У 82 територіальних громадах в структурних підрозділах соціального захисту визначені уповноважені особи, до посадових обов'язків яких відносяться питання ветеранської політики.

Пріоритетним завданням є розбудова територіальними громадами області мережі ветеранських просторів. Обласною державною (військовою) адміністрацією проводиться постійна робота (онлайн-наради, доручення) з органами місцевого самоврядування області по створенню ветеранських просторів.

На 01.01.2026 в області свою діяльність здійснюють 14 ветеранських просторів, у яких надаються соціальні, інформаційні та психологічні послуги, координуються волонтерські ініціативи. Ще 5 територіальних громад готові відкрити на території своїх громад ветеранські простори, а саме: Болградська, Роздільнянська, Татарбунарська, Подільська та Буджацька громади.

До комунальних установ 74 територіальних громад працевлаштовано 94 фахівця із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб (далі – фахівці із супроводу), які долучились до вирішення порушених питань ветеранів війни та членам їх сімей питань щодо:

- супроводу в органах державної влади, органах місцевого самоврядування, підприємствах, установах, організаціях незалежно від форми власності, зокрема під час надання допомоги в оформлення документів;

- консультування з питань зайнятості зокрема отримання грантової підтримки на розвиток підприємницьких ініціатив.

Загальна кількість наданих послуг фахівцями у 2025 році – 31342, у тому числі запитів з підтримки по наданню статусу від ветеранів війни та демобілізованих осіб – 5993.

У закладах охорони здоров'я області працює 16 фахівців із супроводу, які долучаються до реалізації програм соціально-психологічної реабілітації осіб зазначеної категорії.

Серед закладів охорони здоров'я спроможної мережі комунальне некомерційне підприємство «Багатопрофільний шпиталь ветеранів» Одеської обласної ради (далі – КНП «БШВ» ООР) визначено основним центром з надання медичної реабілітаційної допомоги військовослужбовцям та ветеранам. Наразі, в структурі реабілітаційного підрозділу обладнано 26 палат на 60 стаціонарних ліжок. В закладі створено відповідний реабілітаційний простір, який включає 2 зали фізичної реабілітації для групових та індивідуальних занять, кабінети ерготерапії, ерготерапевтичну кухню, кабінети психологічної підтримки, зала віртуальної реальності, діагностичні кабінети (електронеуроміографії та ультразвукового дослідження), кабінети апаратної фізіотерапії (ударно-хвильова терапія, магнітотерапія, електростимуляція, ультразвукова терапія, пресотерапія, лазеротерапія).

Заклад законтрактовано з Національною службою здоров'я України за пакетами реабілітаційних послуг в амбулаторних та стаціонарних умовах.

 Адаптація ветеранів до цивільного життя, інтеграція в суспільство, отримання соціальної та професійної адаптації.

На рівні територіальних громад області проводиться систематична інформаційно-роз'яснювальна робота щодо проведення соціальної адаптації ветеранів шляхом професійної орієнтації, первинної професійної підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації з урахуванням їх навичок, наявних спеціальностей та професій.

Згідно з бюджетною програмою КПКВК 1501120 «Заходи з підтримки та допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та членам родин загиблих», за напрямом «Здійснення заходів із професійної адаптації осіб, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей подано 28 заявок на підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей, зокрема отримання другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі першого рівня вищої освіти. Передбачено фінансування з державного бюджету в розмірі 966,3 тис грн.

Комплексною програмою реабілітації, інтеграції та соціального захисту Захисників та Захисниць України, членів сімей загиблих Захисників та Захисниць України Одеської області на 2026-2028 роки, затвердженою розпорядженням голови (начальника) обласної державної (військової) адміністрації від 03 березня 2026 року № 154/А-2026, передбачено:

- надання додаткової фінансової допомоги на безповоротній основі отримувачам мікрогранту/ гранту, які працевлаштовують за направленням служби зайнятості учасників бойових дій та/або осіб з інвалідністю внаслідок війни (сума виплати становить 20,0 тис. грн за 1 працевлаштовану особу за направленням служби зайнятості);

- компенсація вартості проживання ветеранів з числа захисників/захисниць під час проходження професійної адаптації.

Вживаються дієві заходи із продовження створення умов для надання

комплексних реабілітаційних послуг для військовослужбовців, ветеранів війни, громадян звільнених з полону та інших громадян, які отримали травми або потребують надання психологічної та соціальної допомоги.

 Створення єдиного вікна в ЦНАПах територіальних громад для обслуговування ветеранів війни.

У центрах надання адміністративних послуг Одеської області впроваджено 29 функціонуючих «єдиних вікон» для ветеранів війни та членів їхніх сімей.

Проект «Адмінсервіс «Ветеран», реалізований за принципом єдиного вікна, спрямований на спрощення доступу до адміністративних послуг. Він забезпечує можливість отримання необхідної допомоги в одному місці, що значно скорочує час обслуговування, мінімізує черги та підвищує рівень зручності для громадян.

Завдяки впровадженню цієї ініціативи ветерани та їхні родини мають змогу оперативно вирішувати важливі соціальні та адміністративні питання в комфортних умовах.

Одеська область і надалі послідовно працює над удосконаленням системи надання послуг для ветеранів, забезпечуючи належний рівень підтримки та соціального захисту.

 Виконання державних програм щодо забезпечення житлом окремих категорій громадян.

Одеська область бере активну участь у реалізації державних програм у сфері соціального захисту населення, у тому числі щодо забезпечення житлом окремих категорій населення. У регіоні забезпечується надання соціальної підтримки вразливим категоріям громадян, зокрема внутрішньо переміщеним особам, малозабезпеченим сім'ям та особам з інвалідністю. Реалізуються заходи з виплати державних допомог, надання соціальних послуг і підтримки зайнятості населення. Також здійснюється розвиток мережі соціальних установ та впровадження сучасних підходів до надання соціальних послуг.

На регіональному рівні протягом 2025 року у сфері соціального захисту населення виконувалися наступні програми:

- обласна програма соціальної підтримки населення на 2024-2026 роки «Соціальний захист населення в Одеській області». На 2025 рік було передбачено в обласному бюджеті 96,4 млн грн, профінансовано – 74,8 млн грн;

- комплексна програма реабілітації, інтеграції та соціального захисту Захисників та Захисниць України, членів сімей загиблих Одеської області на 2024-2026 роки. На 2025 рік було передбачено в обласному бюджеті 11,1 млн грн, профінансовано – 10,8 млн грн;

- програма реабілітації (абілітації), санаторно-курортного оздоровлення (лікування) та інтеграції мешканців Одеської області, які безпосередньо брали (беруть) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на 2025 рік. На 2025 рік було передбачено в обласному бюджеті 0,6 млн грн, профінансовано – 0,3 млн грн;

- обласна комплексна програма реалізації регіональної політики щодо внутрішнього переміщення в Одеській області на 2023-2025 роки. Фінансування заходів Програми у 2025 році не було;

– комплексна регіональна програма забезпечення громадян житлом в Одеській області на 2024 – 2027 роки. На 2025 рік було передбачено в обласному бюджеті 2,7 млн грн, профінансовано – 2,3 млн грн;

– програма забезпечення внутрішньо переміщених осіб та учасників бойових дій житлом в Одеській області на 2025-2027 роки. На 2025 рік було передбачено в обласному бюджеті 6,8 млн грн, профінансовано в повному обсязі.

Обласною програмою соціальної підтримки населення на 2024-2026 роки «Соціальний захист населення в Одеській області» передбачена підтримка малозабезпечених верств населення, якою охоплені різні категорії населення області. За 2025 рік видатки за зазначеною напрямом склали 12,2 млн грн (головний розпорядник – Департамент соціальної та сімейної політики облдержадміністрації), у тому числі на:

– надання одноразової цільової матеріальної допомоги сім'ям постраждалих та/загиблих внаслідок збройної агресії російської федерації проти України на території Одеської області (за заявою одного із членів сім'ї із наданням підтвердних документів) – виплатили кошти в сумі 1,4 млн грн;

– виготовлення посвідчень пільговим категоріям населення – виплатили кошти в сумі 0,4 млн грн;

– відшкодування вартості за надані реабілітаційні послуги дітям з інвалідністю та дітям з захворюваннями опорно-рухового апарату, нервової системи та розладами психіки, які зареєстровані на території Одеської області (крім м. Одеса) – виплатили кошти в сумі 9,9 млн грн;

– фінансова підтримка обласних громадських організацій на ведення статутної діяльності, видатки складають 0,5 млн грн;

– забезпечення функціонування системи раннього втручання шляхом підготовки відповідних міждисциплінарних команд виплатили кошти в сумі 0,05 млн грн.

В області продовжується робота щодо створення системи надання послуг раннього втручання для забезпечення розвитку дитини, збереження її здоров'я та життя. Протягом 2025 року послугу раннього втручання у 10 установах і закладах системи соціального захисту і охорони здоров'я отримали/отримує 605 сімей з дітьми.

Групою експертів обласного методичного центру раннього втручання, який діє на базі Комунальної установи «Обласний центр методичної роботи і соціальних виплат», проведено навчання (підвищення кваліфікації) спеціалістів і фахівців структурних підрозділів соціального захисту населення сільських, селищних і міських територіальних громад з питань раннього втручання. Також, Центром проводяться тренінги за Програмою навчання (підвищення кваліфікації) спеціалістів і фахівців, задіяних в управлінні системою раннього втручання, затвердженою наказом Міністерства соціальної політики України від 29.09.2021 № 552. У листопаді 2025 року 30 фахівців пройшли таке навчання за рахунок коштів обласного бюджету та отримали відповідні сертифікати.

Розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 29.12.2023 № 1211/А-2023 затверджена Комплексна регіональна програма забезпечення громадян житлом в Одеській області на 2024-2027 роки.

На виконання напрямів Програми у 2025 році заплановано 26,4 млн грн за рахунок коштів:

- державного бюджету – 22,0 млн грн;
- обласного бюджету – 2,7 млн грн;
- кошти небюджетних джерел – 1,7 млн грн.

Відповідно до умов програми 1 особа отримала кредит (самотній молодий громадянин) на загальну суму 2,2 млн грн. Залишки невикористаних коштів у сумі 0,4 млн грн за відсутністю потреби повернуті до обласного бюджету для подальшого надання кредитів.

За рахунок коштів державного бюджету на 2025 рік передбачено кошти для фінансування кредитів громадян на будівництво і придбання житла у сумі 22,0 млн грн. Кошти були використані в повному обсязі.

Розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 12.12.2024 № 1190/А-2024 затверджена Програма забезпечення внутрішньо переміщених осіб та учасників бойових дій житлом в Одеській області на 2025-2027 роки. На виконання напрямів Програми на 2025 рік було заплановано 28,6 млн грн, із яких за рахунок коштів:

- державного бюджету – 20,0 млн грн;
- обласного бюджету – 6,9 млн грн;
- кошти небюджетних джерел (внески громадян) – 1,7 млн грн.

Відповідно до умов Програми 3 особи отримали кредит (2 особи ВПО у сумі 4,2 млн грн, 1 особа УБД у сумі 2,7 млн грн) на загальну суму 6,8 млн грн за рахунок коштів обласного бюджету. Залишки невикористаних коштів у сумі 0,6 млн грн за відсутністю потреби, були перерозподілені на інші заходи.

За рахунок коштів небюджетних джерел (внески громадян) було передбачено 1,7 млн грн на надання кредитів на будівництво і придбання житла. Кошти були використані у повному обсязі.

За рахунок коштів державного бюджету на 2025 рік передбачено кошти для фінансування кредитів громадян на будівництво і придбання житла у сумі 20,0 млн грн. Кошти були використані у повному обсязі.

8.4. Підтримка внутрішньо переміщених осіб

В умовах російського воєнного вторгнення в Україну, що розпочалося 20 лютого 2014 року і набуло повномасштабного характеру 24 лютого 2022 року, в Україні постійно зростає чисельність внутрішньо переміщених осіб, основною причиною цього є глобальні руйнування житлового фонду та інфраструктури населених пунктів на територіях проведення активних бойових дій.

З 2014 року станом на 01.01.2026 перебуває в єдиній базі даних ВПО 223 795 осіб.

В Одеській області затверджено 36 місць тимчасового проживання для внутрішньо переміщених осіб, розрахованих на 1325 ліжко-місць.

Продовжується робота щодо забезпечення додаткових місць для розміщення внутрішньо переміщених осіб, відкриття нових та дообладнання існуючих місць тимчасового проживання.

Обсяг фінансування Програми забезпечення внутрішньо переміщених осіб та учасників бойових дій житлом в Одеській області на 2025-2027 роки з обласного бюджету за 2025 рік становив 6900,0 тис. грн, профінансовано – 6834,1 тис. грн.

Починаючи з дати набрання чинності постанови Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 року № 495 «Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб», за інформацією районних державних (військових) адміністрацій в органах місцевого самоврядування Одеської області сформовано фонд тимчасового житла, до складу якого увійшли 29 квартир, загальною площею 1581,04 м². Внутрішньо переміщеним особам для тимчасового проживання надано 26 квартир.

9. ГУМАНІТАРНА СФЕРА

9.1. Охорона здоров'я

 Забезпечення доступності та якості медичних послуг для населення області, переміщених осіб та ветеранів.

Існуюча неоднаковість між містом та селом, яка характеризується низкою факторів (хуторність заселення сільських жителів, мала компактність, тобто, розкиданість населених пунктів і їх віддаленість один від одного, щільність населення на 1 км² та ін.) має суттєвий вплив на доступність медичної допомоги і є важливою умовою формування оптимальної мережі медичних закладів, особливо в сільській місцевості.

За останні роки відбулося оновлення мережі лікувально-профілактичних закладів Одеської області. Медичну допомогу населенню регіону на 01.01.2026 надають 132 заклади, в т.ч. 125 медичних установ, які утримуються за рахунок місцевих бюджетів.

На 01.01.2026 загальна кількість закладів охорони здоров'я в Одеській області становить 151, з них:

- першого рівня надання медичної допомоги – 65 закладів, серед яких 52 центри первинної медико-санітарної допомоги, 307 амбулаторій загальної практики – сімейної медицини та 281 ФАП і ФП;

- другого рівня: 51 заклад серед яких центральні, багатoproфільні, міські та районні лікарні;

- 2 спеціалізованих будинки дитини;

- третього рівня: 15 закладів охорони здоров'я обласного підпорядкування, з яких:

- 1 диспансер;

- 6 центрів (соціально значущих хвороб, центр реабілітації та паліатив допом дітям, нефролог, ОНКО, екстрен медич допомоги);

- 1 станція переливання крові;

- 1 психіатрична лікарня;

- 1 багатoproфільний шпиталь ветеранів;

- 3 лікарні (дитяча, обласна клінічна, обласний клінічний медичний центр).

Інші заклади – 20 закладів (санаторії, заклади МОЗ України, навчальні заклади).

Надають медичну допомогу 6190 лікарів, 9167 фізичних осіб середнього медичного персоналу, 5283 молодшого.

Екстрену медичну допомогу в області надають 187 бригад екстреної медичної допомоги КНП «Одеський обласний центр екстреної медичної допомоги і медицини катастроф» Одеської обласної ради. Протягом 2025 року з

метою розвитку служби екстреної медичної допомоги проведено навчання 10 медичних працівників у Польщі, отримано 29 автомобілів для бригад екстреної медичної допомоги (в тому числі 18 – класу С).

З метою наближення медичної допомоги населенню та покращення умов праці медиків та перебування пацієнтів в медичних закладах Одеської області проводились ремонтні роботи та оснащення відділень сучасним обладнанням:

- в КНП «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» ООР проведено ремонт та облаштування вхідної групи 9-поверхового корпусу лікарні, а також проведено ремонтні роботи для відкриття дитячого психіатричного відділення, закуплено медичне обладнання для надання якісної хірургічної допомоги дітям на сучасному рівні на суму понад 11,0 млн грн, для дітей з важкими формами інсулінозалежного цукрового діабету за кошти обласного бюджету закуплено інсулінові помпи на суму понад 4,5 млн грн, отримано та встановлено нове лабораторне обладнання;

- в КНП Одеський обласний лікарсько-фізкультурний диспансер» ООР завершено ремонтні роботи та реконструкцію приміщень на суму понад 11,0 млн грн та закуплено сучасне реабілітаційне обладнання на суму понад 60,0 млн грн;

- в КНП «Болградська центральна районна лікарня» проведено капітальний ремонт неврологічного відділення та поліклініки на суму 9,7 млн грн, встановлено мамограф;

- в КНП «Роздільнянська багатoproфільна лікарня» проведено капітальний ремонт поліклінічного відділення, хірургічного відділення та лабораторії стаціонару на суму близько 20,0 млн грн та оснащення сучасним обладнанням від Міністерства охорони здоров'я України на суму понад 23,0 млн грн;

- в КНП «Білгород-Дністровська міська багатoproфільна лікарня» закінчується ремонт приймального відділення;

- в КНП «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької МР проведено капітальний ремонт травматологічного відділення на суму 36,8 млн грн та за кошти обласного бюджету закуплено мамограф;

- в КНП «Березівська центральна міська лікарня» проведено капітальний ремонт пологового відділення на суму понад 28,0 млн грн;

- в КНП «Дитяча міська клінічна лікарня №3» Одеської міської ради створено комплексний хірургічно-травматологічний та інфекційний блок із загальною сумою фінансування майже 185,0 млн грн;

- в КНП «Любашівська БЛІЛ» отримано від Міністерства охорони здоров'я України та встановлено сучасне рентгеноопераційне обладнання для проведення травматологічних операцій;

- в КНП «Міська клінічна лікарня № 10» ОМР проведено капітальний ремонт приміщень зі створенням безбар'єрності закладу на суму понад 5,0 млн грн, капітальний ремонт укріплень на суму понад 10,5 млн грн. Створено центр ментального здоров'я на суму понад 6,0 млн грн, травмпункт закладу на суму понад 13,0 млн грн, об'єднане діагностичне відділення на суму понад 7,0 млн грн, патологоанатомічне відділення. Оснащено об'єднану клінічну лабораторію закладу на суму 6,0 млн грн, хірургічні служби закладу на суму понад 32,0 млн грн.

Також, у межах реалізації Концепції розвитку охорони психічного здоров'я в Україні до 2030 року, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 № 1018-р, з липня 2025 року стаціонарна психіатрична допомога дітям надається на базі відділення дитячої психіатрії Комунального некомерційного підприємства «Одеська обласна дитяча клінічна лікарня» Одеської обласної ради», яке розраховано на 25 ліжок.

За кошти обласного бюджету проводиться закупівля високовартісних лікарських засобів та витратних матеріалів (зокрема, для новонароджених з дихальними розладами закуплено препарати сурфактанта).

Наразі залишається актуальним питання надання медичних послуг внутрішньо переміщеним особам у період воєнного стану. В Одеській області створено умови для ефективного та доступного для всіх громадян медичного обслуговування в закладах охорони здоров'я регіону.

З початку воєнного стану на 01.01.2026 госпіталізовано до стаціонару 38448 внутрішньо переміщених осіб (в тому числі за 2025 рік – 7700 осіб). За період з 24.02.2022 по 01.01.2026 зареєстровано всього звернень до ЦПМСД, дитячих поліклінік, поліклінічних відділень (для ЦРЛ), консультативно-діагностичних центрів – 130680 (в т.ч. у 2025 році – 17456 звернень), з яких дорослих звернень – 101066, дитячих звернень – 29614.

Реконструкція КНП «Одеська обласна клінічна лікарня».

У 2025 році в КНП «Одеська обласна клінічна лікарня» ООР проведено капітальний ремонт приміщень для відкриття Центра ментального здоров'я «Повернення» на суму 9,3 млн грн, проведено ремонтні роботи та оснащення відділення реанімації Дунайської філії на суму майже 8 млн грн, закуплено за кошти обласного бюджету та встановлено новий ангиограф, за кошти обласного бюджету оновлено матеріально-технічне оснащення служби трансплантації та відділень хірургічного профілю (ендоскопічне та анестезіологічне обладнання на суму понад 100,0 млн грн).

Підвищення рівня обізнаності населення з ключових питань збереження здоров'я: фізичного, ментального, репродуктивного.

В області реалізовано низку заходів, спрямованих на підвищення обізнаності населення щодо збереження фізичного, ментального та репродуктивного здоров'я. Проведено інформаційно-просвітницькі кампанії, тематичні тренінги та лекції у закладах освіти й територіальних громадах. Забезпечено поширення інформаційних матеріалів щодо профілактики захворювань, психічного здоров'я та планування сім'ї. Також організовано заходи з популяризації здорового способу життя та підвищення доступності консультацій фахівців.

Розвиток мережі центрів ментального здоров'я.

Протягом 2025 року на території Одеської області працювали 7 Центрів ментального здоров'я. В грудні 2025 року на базі КНП «Одеська обласна клінічна лікарня» ООР відкрито ще один Центр ментального здоров'я.

Розгалуження мережі реабілітаційних сервісів.

Воєнний стан формує нові пріоритетні виклики в сфері охорони здоров'я, пов'язані з новими видами тілесних ушкоджень, появою мінно-вибухових травм, вогнепальних поранень та контузій, колосальним навантаженням психологічного характеру в умовах гострого дефіциту кадрового потенціалу та збільшення

потреб населення у психологічній підтримці, реабілітації та соціальному супроводі.

У контексті медичної підтримки одним із пріоритетів протягом 2025 року був розвиток сервісів медичної та психологічної реабілітації.

З метою подальшого розвитку реабілітаційних сервісів в Одеській області між керівниками кластерних закладів охорони здоров'я та Експертиз Франс 06.02.2025 підписано Меморандум про співпрацю, в межах якого в КНП «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради Одеської області та КНП «Біляївська багатoproфільна лікарня» Біляївської міської ради Одеської області будуть проведені ремонтні роботи для відкриття відділень стаціонарної реабілітації. В КНП «Роздільнянська багатoproфільна лікарня» Роздільнянської міської ради Одеської області та КНП «Арцизька центральна опорна лікарня» Арцизької міської ради Одеської області в рамках Меморандуму проводиться робота зі створення Центрів ментального здоров'я.

Для забезпечення населення якісною реабілітаційною допомогою у багатoproфільних надкластерних та майже всіх кластерних закладах функціонують реабілітаційні відділення та протягом 2025 року збільшено кількість надавачів послуг за даним пакетом програми медичних гарантій.

 Раннє виявлення онкологічних, серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань та удосконалення системи надання медичної допомоги при цих захворюваннях, зниження рівня інвалідизації та смертності.

Департаментом охорони здоров'я облдержадміністрації організовано та проведено серію виїзних профілактичних медичних оглядів населення віддалених куточків Одеської області із залученням обласних фахівців.

Відповідно до вимог чинного законодавства медична допомога населенню області та внутрішньо переміщеним особам проводиться відповідно до чинних протоколів та алгоритмів профілактики, діагностики та лікування безкоштовно для пацієнтів в рамках виконання договірних відносин з Національною службою здоров'я України. Впроваджено відповідні маршрути пацієнтів.

З метою забезпечення пацієнтів з судинно-мозковими захворюваннями необхідною медичною допомогою в Одеській області створено мережу інсультних відділень, в тому числі з проведенням ендovasкулярних втручань на базі Дунайського відокремленого підрозділу КНП «ООКЛ» ООР. Крім того, з метою зниження інвалідизації населення внаслідок інсульту з перших днів здійснюються заходи з реабілітації таких хворих.

 Підвищення охоплення наркозалежних замісною терапією, розгалуження мережі сайтів ЗПТ.

З метою підвищення рівня охоплення наркозалежних замісною терапією (далі – ЗПТ) протягом 2025 року впроваджено роботу сайтів ЗПТ на базі закладів охорони здоров'я первинної ланки (ЦПМСД №3, №18, №16 м. Одеси), а також в КНП «Міський центр профілактики та боротьби з ВІЛ-інфекцією/СНІДом» ОМР, КНП «Міський психіатричний диспансер» ОМР, КНП «Одеський обласний центр соціально значущих хвороб» ООР, КНП «Білгород-Дністровська міська багатoproфільна лікарня» БДМР, КНП «Березівська центральна міська лікарня» БМР, КНП ІМР ІР ОО «Ізмаїльська міська центральна лікарня». В Одеській області всього для обслуговування на 9-ти таких сайтах залучено

1340 наркозалежних, в тому числі протягом 2025 року – 395 пацієнта поступили на ЗПТ.

У закладах охорони здоров'я області впроваджено систему інфекційного контролю відповідно до норм чинного законодавства.

З метою підвищення рівня прихильності пацієнтів з комбінованою патологією (ВІЛ + туберкульоз, ВІЛ + наркозалежність, туберкульоз + наркозалежність, ВІЛ + туберкульоз + наркозалежність) лікуванню запропонованими сучасними методами лікування таких пацієнтів в Одеській області проводиться за декількома сучасними методиками із залученням технологічних засобів зв'язку та соціального супроводу з боку неурядових організацій. Забезпечено консультування за принципом «рівний – рівному».

 Забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення на відповідній території шляхом здійснення комплексу заходів, спрямованих на ліквідацію епідемій, спалахів інфекційних хвороб та їх наслідків.

Організовано та проводяться виїзні медичні огляди обласних фахівців для мешканців сільської місцевості із залученням мультидисциплінарних команд лікарів та психологів, у тому числі з використанням пересувного мамографічного комплексу. Під час виїздів проводиться активна роз'яснювальна робота щодо підвищення обізнаності населення з питань профілактики та раннього виявлення онкологічних, серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань, збереження фізичного та репродуктивного здоров'я.

Протягом 2025 року зареєстровано зниження рівня захворювання на туберкульоз на 7,8 % в порівнянні з 2024 роком, показник захворюваності на туберкульоз складає 73,5 на 100 тис. населення.

Підвищення рівня обізнаності населення щодо профілактики інфекційних захворювань, зокрема туберкульозу, ВІЛ-інфекції та вірусних гепатитів проводиться на постійній основі шляхом виступах фахівців в медіа та висвітлення інформації на інтернет-ресурсах Департаменту, спеціалізованих закладів охорони здоров'я, Центру контролю та профілактики хвороб.

З метою створення імунного прошарку населення проводяться заходи з активного пропагування необхідності проведення планової імунопрофілактики для дитячого та дорослого населення. Виконання плану профілактичних щеплень за Національним календарем за результатами 2025 року проти більшості інфекцій склало понад 92%.

 Участь у розробленні та виконанні державних і регіональних програм у сфері громадського здоров'я.

Одеська область бере активну участь у розробленні та реалізації державних і регіональних програм у сфері громадського здоров'я. У регіоні впроваджуються заходи, спрямовані на профілактику захворювань, формування здорового способу життя та підвищення рівня обізнаності населення щодо питань здоров'я. Забезпечується міжвідомча взаємодія органів влади, закладів охорони здоров'я та громадських організацій для ефективного виконання програм. Реалізація таких заходів сприяє зміцненню здоров'я населення, зниженню рівня захворюваності та підвищенню якості життя в Одеській області.

9.2. Освіта

Відновлення приміщень пошкоджених закладів освіти.

В умовах війни та під час постійних обстрілів не уникнули пошкоджень і будівлі закладів освіти області.

Всього закладів дошкільної освіти 800, із них: 709 заклади комунальної власності територіальних громад, 2 заклади державної власності та 89 приватних закладів. Було пошкоджено 22 заклади, проведено роботи по відновленню приміщень 15 освітніх установ, тривають відновлювальні роботи у 1 закладі дошкільної освіти.

Закладів загальної середньої освіти 707, із них: 613 закладів комунальної форми власності територіальних громад, 2 заклади державної форми власності, 22 заклади обласної комунальної форми власності, 70 приватних закладів. Зазнали пошкоджень 62 заклади загальної середньої освіти, проведено роботи по відновленню 53 освітніх установ, тривають відновлювальні роботи у 1 закладі загальної середньої освіти.

Мережа закладів професійної освіти складається із 28 закладів професійної освіти, з них: 24 заклади функціонують як самостійні юридичні особи, 1 - в стадії реорганізації, 3 - без контингенту, із 24 закладів: 3 заклади діють у складі закладів вищої освіти, 2 - коледжи та 1 навчальний центр при установі виконання покарань; 37 закладів фахової передвищої освіти та 17 закладів вищої освіти (2 – зі специфічними умовами навчання). Упродовж звітнього періоду пошкоджень зазнали приміщення 36 закладів освіти, відновлено приміщення 22 закладів освіти, тривають роботи по відновленню у 5 закладах освіти.

Наразі діє 99 закладів позашкільної освіти, із них: 63 заклади позашкільної освіти комунальної форми власності територіальних громад та 36 спеціалізованих закладів позашкільної освіти спортивного профілю (ДЮСШ). Пошкоджено приміщення 11 закладів позашкільної освіти, проведено роботи по відновленню приміщень у 8 закладах цієї освітньої галузі.

Створення безпечних умов для всіх категорій учасників освітнього процесу.

В умовах повномасштабної агресії російської федерації проти України, ведення активних воєнних (бойових) дій, пов'язаних із значними руйнуваннями закладів освіти та іншої інфраструктури освіти, органи управління освітою та заклади освіти Одещини у 2025 році здійснювали відповідні кроки, направлені на забезпечення безпечного функціонування закладів освіти, організації освітнього процесу, захисту учасників освітнього процесу.

Для забезпечення права громадян на доступність та якість освіти в області функціонує 1730 закладів (установ) освіти різних типів та форм власності.

У закладах освіти Одещини впроваджується Концепція безпеки закладів освіти, що покликана розв'язати питання створення безпечного, комфортного та інклюзивного освітнього середовища в умовах війни, забезпечивши захист від загроз, попередження насильства (фізичного, психологічного), ефективне реагування на кризові ситуації та формування компетентностей безпеки у всіх учасників освітнього процесу.

У межах її реалізації в освітній мережі здійснюється комплекс організаційних та практичних заходів, спрямованих на захист прав дитини

шляхом створення безпечного середовища та збереження дітей від наслідків збройної агресії російської федерації проти України.

Формування культури безпеки життєдіяльності дітей і молоді реалізуються через проекти «Класи безпеки», «Мобільні (пересувні) класи безпеки», «Рух юних рятувальників-пожежних (ДЮРП)», проводиться інформаційно-роз'яснювальна робота з усіма верствами населення, зокрема в освітньому середовищі.

Для захисту прав і законних інтересів учасників освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти Департаментом освіти і науки облдержадміністрації та органами управління освітою спільно з представниками Національної поліції в Одеській області впроваджується проект «Служба освітньої безпеки» (далі – СОБ).

Інспектори СОБ у взаємодії з адміністраціями закладів загальної середньої освіти, педагогічними працівниками, учнями та їх батьками працюють над запровадженням необхідних безпекових заходів, формуванням культури безпеки учасників освітнього процесу та виконують три основні функції – правоохоронну, наставницьку та просвітницьку.

На 01.01.2026 у закладах загальної середньої освіти (далі – ЗЗСО) працювало 148 інспекторів СОБ, з них 84 – у закладах освіти територіальних громад області, 64 – в закладах освіти Одеської міської ради.

До кінця 2026/2027 навчального року планується охопити підрозділами СОБ 200 ЗЗСО Одеської області.

Інспекторами СОБ, які приступили до виконання службових обов'язків безпосередньо у закладах освіти, спільно із працівниками ДСНС організовані практичні тренування з учасниками освітнього процесу щодо алгоритмів дій у разі надзвичайних ситуацій, ракетної небезпеки, повітряної тривоги, раннього запобігання та евакуації учасників освітнього процесу тощо.

З метою формування компетентностей безпеки у здобувачів освіти, в частині підвищення рівня обізнаності з питань дій в умовах надзвичайних ситуацій, правил пожежної та мінної безпеки, цивільного захисту, правової поведінки, запобігання конфліктам та правопорушенням, безпечної поведінки в мережі «Інтернет», надання домедичної допомоги продовжує удосконалюватися мережа класів безпеки, наразі працює 582 таких класи.

У 2025 році в цих класах проведено 13644 інформаційно-просвітницьких заходів, залучено 198417 учасників освітнього процесу.

Водночас здобувачі освіти залучалися до профілактичної роботи з використанням мобільних (пересувних) класів безпеки, діяльність яких координують фахівці ДСНС.

Упродовж року органи управління освітою та заклади дошкільної та загальної середньої освіти працювали над:

- забезпеченням в установленому порядку охорони закладів освіти із залученням поліції охорони;
- встановлення комплексу тривожної сигналізації з підключенням до пунктів централізованого спостереження та реагування;
- встановлення металодетекторів;
- облаштування необхідних огорож тощо.

Відпрацьовувалися організаційні питання, алгоритми дій закладів освіти для чіткої взаємодії та оперативного вирішення завдань задля стабільного функціонування освітньої галузі Одещини на випадок непередбачуваних ситуацій, можливого блекауту.

На 01.01.2026:

- у 388 об'єктів закладів дошкільної та загальної середньої освіти забезпечено охорону об'єктів закладів із залученням поліції охорони (укладені договори), ще 1074 охороняються штатними працівниками;
- 1157 об'єктів обладнані тривожною сигналізацією з виведенням сигналу на пульти охорони («тривожна кнопка»);
- 762 об'єкти освіти забезпечені системами протипожежного захисту;
- 879 об'єктів повністю облаштовані огорожею та 275 – частково;
- на територіях 575 закладів освіти запроваджено пропускний режим, у 148 – із залученням інспекторів Служби освітньої безпеки;
- у 57 закладах освіти встановлено 108 металодетекторів (61 стаціонарних та 47 ручний).

У разі небезпеки збереження здоров'я і життя здобувачів освіти залежить від ефективного забезпечення евакуації в безпечне місце. Саме тому одним із головних критеріїв безпечного освітнього середовища сьогодні є наявність у закладі освіти укриття цивільного захисту населення та його облаштування відповідно до вимог, що дає можливість зберегти життя та здоров'я учасників освітнього процесу під час перебування їх в закладах освіти.

У 2025 році, як і в попередні роки, здійснювалися заходи щодо збільшення та удосконалення фонду захисних споруд цивільного захисту (у тому числі найпростіших укриттів).

У 2025 році виконувалися ремонтно-будівельні роботи захисних споруд цивільного захисту в укриттях 198 закладів освіти (будівництво – 39, реконструкція – 1, ремонт – 158), зокрема: 137 загальної середньої освіти; 59 – дошкільної освіти та 2 закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

До кінця 2025 року будівельні роботи завершені на 140 об'єктах (86 закладів загальної середньої та 54 закладів дошкільної освіти).

За інформацією органів управління освітою районних державних (військових) адміністрацій на 01.01.2026 фонд споруд цивільного захисту (*без урахування закладів приватної форми власності*) становив 1446 одиниць для 304,7 тис. учасників освітнього процесу, а саме:

- 137 протирадіаційних укриттів для укриття 55,4 тис. осіб;
- 1018 найпростіших укриттів для укриття 198,08 тис. осіб;
- 291 споруда цивільного захисту (різних типів) інших суб'єктів господарювання використовуються для укриття 51,19 тис. учасників освітнього процесу.

114 закладів загальної середньої освіти Одеської області реалізують експериментальний проєкт щодо посилення безпеки освітнього середовища в закладах загальної середньої освіти в умовах правового режиму воєнного стану на виконання постанови Кабінету Міністрів України від 01.11.2024 №1245, метою реалізації якого є створення безпечних умов здобуття загальної середньої освіти та перебування учасників освітнього процесу в закладах освіти в умовах

правового режиму воєнного стану, зокрема збройної агресії російської федерації проти України.

Впровадження Концепції безпеки закладів освіти є ключовим напрямом роботи для забезпечення безперервного освітнього процесу та захисту життя і здоров'я учасників освітнього процесу.

✚ **Забезпечення рівного доступу до здобуття дошкільної, повної загальної середньої, позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої, вищої освіти з урахуванням потреб та індивідуальних можливостей здобувачів освіти.**

На 01.01.2026 в області функціонувало та надавало освітні послуги 800 закладів дошкільної освіти, з них працюють:

- очно: 598 закладів (75%), 35128 вихованців;
- змішано: 57 закладів (7%), 1368 вихованців;
- дистанційно: 103 закладів (13 %), 2590 вихованців.

За рішеннями засновника 42 (5%) заклади перебувають на простой.

Наразі до закладів дошкільної освіти зараховано 45708 вихованців. Фактично у закладах дошкільної освіти перебуває 39 086 дітей.

З 01 вересня 2025 року до освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти приступили 243 723 здобувачі освіти, з них: учнів 1 класів – 17 722 особи (1072 класи), учнів 9 класів – 25 815 осіб (1216 класів), учнів 10 класів – 16 777 осіб (788 класів), учнів 11 класів – 16 222 особи (801 клас). До закладів загальної середньої освіти області зараховано 12 405 здобувачів освіти з числа внутрішньо переміщених осіб.

Освітній процес у закладах загальної середньої освіти області забезпечують 23028 педагогічних працівників. Ключовим у роботі закладів загальної середньої освіти в умовах воєнного стану стало створення максимально безпечних умов для учасників освітнього процесу закладів освіти області.

Освітній процес здійснюється у наступних форматах: очний – 597 закладів (85%), в змішаному форматі – 86 закладів (12%), з використання дистанційних технологій – 24 заклади освіти (3%).

У закладах загальної середньої освіти 243723 здобувачів освіти, з них навчаються: очно – 135757 учнів (56%), змішано – 76477 учнів (31%), дистанційно – 9611 учнів (4%). Наразі 21878 учнів (9%) перебувають за кордоном.

Кількість здобувачів освіти у закладах професійної (професійно-технічної) освіти становить 11 185 осіб, у закладах фахової передвищої освіти – 24 682 осіб, у закладах вищої освіти – 62 727 осіб.

Пріоритетним завданням у роботі закладів освіти області стала підготовка до нового навчального року в умовах воєнного стану.

Фонд споруд цивільного захисту та найпростіших укриттів у закладах вищої, фахової передвищої та професійної освіти області становив 169 одиниць місткістю 501593 особи: для вищої – 103 одиниці місткістю 27 106 осіб, фахової передвищої – 35 одиниць місткістю 15 180 осіб; професійної – 31 одиниця місткістю 9 307 осіб.

Трансформація мережі закладів загальної середньої освіти, розбудова мережі профільних ліцеїв.

Визначено пріоритети щодо формування оптимальної мережі закладів загальної середньої освіти з урахуванням розбудови мережі опорних шкіл та їх філій. В області функціонує 85 опорних закладів загальної середньої освіти із 80 філіями та учнівським контингентом 37151 особа.

У межах реалізації власних повноважень та з метою забезпечення необхідності охоплення на відповідній території усіх профілів навчання, визначених законодавством, гарантування і забезпечення права кожного учня на вибір відповідного профілю навчання, сформована прогнозована мережа ліцеїв для здобуття профільної середньої освіти, яка затверджена розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 29.08.2024 №829/ОД-2024 «Про мережу ліцеїв Одеської області».

Розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 07.11.2025 №1171/А-2025 «Про внесення змін у додаток до розпорядження голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 29 серпня 2024 року №829/А-2024» до мережі ліцеїв області внесено зміни.

Результатом проведених заходів із коригування кількості/відповідності закладів загальної середньої освіти, які забезпечуватимуть здобуттям профільної середньої освіти у громадах області, є зменшення попередньо запланованої кількості закладів освіти, зокрема планується функціонування 138 академічних та 35 професійних ліцеїв.

Впровадження реформи системи шкільного харчування.

З метою реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 07.11.2025 №1216-р «Деякі питання реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року», видано розпорядження голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 25 грудня 2025 року №1493/А-2025 «Про затвердження регіонального плану заходів щодо реалізації Стратегії реформування системи шкільного харчування на період до 2027 року в закладах освіти Одеської області». Наразі органами місцевого самоврядування здійснюються заходи щодо оновлення місцевих програм із реформування системи харчування учнів у закладах освіти.

За оперативною інформацією територіальних органів управління освітою та керівників закладів освіти харчування організовано у 683 закладах загальної середньої освіти області для 160782 здобувачів освіти.

Гарячим безкоштовним харчуванням охоплено 131 969 учнів: 65016 учнів 1-4 класів та 66953 учні 5-11 класів закладів загальної середньої освіти області.

У 46 закладах загальної середньої освіти харчування учнів організовано в укриттях закладів освіти.

Із використанням потужностей власних харчоблоків процес харчування організовано у 492 закладі загальної середньої освіти, послуга з «аутсорсингу» реалізована у 83 закладах освіти, послуга з «кейтерингу» у 108 закладах загальної середньої освіти області.

Нові технологічні моделі організації харчування «Базова кухня» реалізовано у 13 закладах освіти, «Опорна кухня» у 4 закладах освіти, доставка їжі від опорної кухні здійснюється ще до 10 освітніх установ.

Актуальним залишається питання проведення модернізації харчоблоків (їдалень) закладів освіти області. За наявною проектно-кошторисною документацією та позитивним експертним звітом на модернізацію харчоблоків до Єдиної цифрової системи DREAM у 2026 році увійшло 7 закладів загальної середньої освіти (1 - опорна, 6 - базова кухня).

У 2025 році відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 16.02.2022 №120 «Про затвердження порядку та умов надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання обладнання, модернізацію (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти» (зі змінами) та розпорядження Кабінету Міністрів України від 13.08.2024 №763-р «Про розподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання обладнання, створення та модернізацію (проведення реконструкції та капітального ремонту) їдалень (харчоблоків) закладів загальної середньої освіти у 2024 році» (зі змінами) завершено роботи на 13 об'єктах закладів загальної середньої освіти. Загальний обсяг коштів субвенції – 116,5 млн грн, коштів місцевих бюджетів – 24,5 млн грн.

Триває реалізація проєкту «Ізмаїл. Фабрика-кухня» з урахуванням домовленостей Меморандумів про співпрацю між Одеською обласною державною (військовою) адміністрацією, Ізмаїльською міською радою та фундацією «Конфлікт та Розвиток» за підтримки фонду від The Howard G. Buffett Foundation щодо початку реалізації проєкту «Ізмаїл. Фабрика кухня».

Успішним для регіону залишається пілотування реформи харчування в частині відкриття 3 Кулінарних хабів на базі центрів професійної освіти області. У 2025 році 1075 кваліфікованих кухарів закладів загальної середньої освіти регіону пройшли навчання та відповідну перепідготовку, також до цього процесу залучено кухарів закладів дошкільної освіти громад області.

 Реалізація заходів Концепції «Нова українська школа» у закладах загальної середньої освіти.

На виконання Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2024 №1513 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» у 2025 році» розподілено кошти в сумі 8,7 млн грн на обладнання кабінетів НУШ для закладів загальної середньої освіти, на грудень 2025 року використано коштів у сумі 3,4 млн грн.

Залишок коштів у сумі 5,3 млн грн були повернуті до державного бюджету. Згідно вказаної постанови кошти були передбачені на підвищення кваліфікації педагогічних працівників: керівників, заступників керівників і вчителів закладів загальної середньої освіти, які забезпечуватимуть реалізацію Державного стандарту базової середньої освіти в другому циклі базової середньої освіти (базове предметне навчання) у 2025/26 навчальному році, пілотних (9) класів;

підвищення кваліфікації педагогічних працівників: керівників, заступників керівників і вчителів закладів загальної середньої освіти, які беруть участь у реалізації Державного стандарту профільної середньої освіти у 2025/26 навчальному році в пілотних (10) класах; підготовку тренерів-педагогів, супервізорів та оплату їх послуг. Причина невикористання: недостатня кількість замовлень на зазначені послуги з боку педагогічних працівників області.

На забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 31.12.2024 № 1554 «Деякі питання надання субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту на забезпечення якісної, сучасної та доступної загальної середньої освіти «Нова українська школа» у 2025 році» розподілено кошти в сумі 120,6 млн грн, на грудень 2025 року використано 117,9 млн грн.

З метою реалізації інноваційного освітнього проекту розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 12.09.2024 №875/А-2024 «Про затвердження переліку осередків викладання навчального предмета «Захист України» у закладах освіти Одеської області» визначено та затверджено 100 осередків викладання навчального предмета «Захист України» в Одеській області, а саме: 86 в ЗЗСО громад, 13 в ЗПТО(ЗПО) та ФПВ, 1 в ЗЗСО обласного підпорядкування.

На забезпечення викладання навчального предмета «Захист України» постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2023 № 1374 «Деякі питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) для забезпечення викладання навчального предмета «Захист України» розподілено кошти в сумі 117,5 млн грн, на грудень 2025 року використано 112,3 млн грн.

Постановою Кабінету Міністрів України від 19.09.2023 № 1023 «Питання надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам (за спеціальним фондом державного бюджету) у 2023 році» розподілено кошти в сумі 94,7 млн грн, на грудень 2025 року використано 93,3 млн грн.

 Розширення мережі інклюзивно-ресурсних центрів та сприяння організації інклюзивного навчання у закладах освіти.

Комплексним документом, який передбачає створення безбар'єрного простору в різних вимірах (освітньому, цифровому, інформаційному, фізичному, суспільному та економічному) є Національна стратегія із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року, де серед завдань з її реалізації визначено розвиток мережі та підтримка інклюзивно-ресурсних центрів, забезпечення їх достатньою кількістю кваліфікованих фахівців, методичними матеріалами і обладнанням та налагодження співпраці із закладами освіти.

Важливим показником безбар'єрності в освіті є формування мережі інклюзивно-ресурсних центрів (далі – ІРЦ), спеціальних та інклюзивних закладів (класів груп), тобто системи освітньої підтримки дитини з особливими освітніми потребами.

ІРЦ – це спеціальні установи системи освіти, які мають завдання якомога раніше виявити в дитини особливі освітні потреби й надати їй фахову і компетентну допомогу. В області таких центрів функціонує 43.

ІРЦ обслуговують дітей, які проживають на території 35 громад, ще 37 територіальних громад уклали угоди про співробітництво з цими центрами, як це передбачено пунктом 7 Положення про інклюзивно-ресурсний центр, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.07.2017 № 545.

Для методичної підтримки інклюзивно-ресурсних центрів на базі КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» працює обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти, для практичної роботи якого облаштовано тренінговий центр.

Ще перед початком війни вдалося забезпечити 9 ІРЦ мобільними ІРЦ, і слід відмітити позитивні результати їх використання у роботі та супроводі дітей з ООП з віддалених населених пунктів.

Усього в 43 ІРЦ введено 403 ставки працівників, з яких 299 педагогічні та 104 – не педагогічні. Фактично працює 332 працівника, з них 233 – педагогічні працівники та 99 інших працівників. 66 посад є вакантними.

37 ІРЦ та обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти забезпечені діагностичними методиками WISC-IV, LEITER-3, PEP-3, CASD, CONNERS-3, що є базовими для обстеження дітей різного віку з найпоширенішими освітніми труднощами. 25 фахівців ІРЦ є сертифікованими спеціалістами. Є потреба у забезпеченні 7 ІРЦ згаданими методиками.

За співпраці з Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури в області реалізовано проєкт щодо формування безпечного освітнього середовища, у рамках якого 16 ІРЦ та обласний ресурсний центр підтримки інклюзивної освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради» забезпеченні діагностичними методиками SAFA і MPR, які здійснюють ґрунтовне оцінювання п'яти основних сфер розвитку та труднощів у навчанні, у тому числі дітей раннього віку.

Серед головних завдань ІРЦ є проведення комплексної оцінки розвитку дітей та здійснення системного кваліфікованого супроводу осіб у разі встановлення у них особливих освітніх потреб.

Загалом у 2025 році фахівцями ІРЦ було проведено 4424 комплексних оцінки розвитку дитини. При цьому 986 дітей отримували на базі ІРЦ корекційно-розвиткові послуги. У 2025 році проведено 32294 корекційно-розвиткових занять та 39357 консультацій.

Збереження та розвиток мережі закладів позашкільної освіти області.

Мережа закладів позашкільної освіти в області включає 99 закладів, з них:

- 63 заклади комунальної форми власності, із них функціонують 2 позашкільні заклади обласного підпорядкування, 4 приватних заклади;

- 36 дитячо-юнацьких спортивних шкіл, у тому числі Одеська обласна спеціалізована дитячо-юнацька спортивна школа олімпійського резерву.

У 99 закладах позашкільної освіти області здобувають позашкільну освіту 98 281 дитина.

Реалізація завдань державної молодіжної політики в Одеській області

Протягом 2025 року продовжено роботу щодо розвитку молодіжної інфраструктури обласного та районних рівнів.

Департаментом освіти і науки облдержадміністрації проведено установчі збори та обрано перший склад молодіжної ради при Одеській обласній державній

(військовій) адміністрації, затверджений розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 14.04.2025 № 329/А-2025 «Про затвердження складу молодіжної ради при Одеській обласній державній (військовій) адміністрації». Робота молодіжної ради велася відповідно до Плану роботи на 2025 рік у різних форматах. Для молоді Одещини проведено Обласний молодіжний форум до Дня молоді. За ініціативою Молодіжної ради проведено Перший обласний форум молодіжних рад, центрів та просторів Одещини, який відбувся у місті Південне і став масштабною подією для активної молоді регіону. Захід об'єднав понад півсотні представників молодіжних рад, центрів та просторів з різних громад області.

Найбільш значимими та масовими заходами, проведеними Молодіжною радою при Одеській обласній державній адміністрації стали:

- Дні Криму в Одесі;
- Захід до Дня Конституції України – «К.О.Д. UA: Конституція. Особистість. Держава.»;
- Дводенний фестиваль, присвячений дню молоді України – Фестиваль молодіжних ідей та спорту»;
- Стратегічна сесія Молодіжних рад при Одеській та Донецькій обласних державних (військових) адміністраціях.

Молодь Одещини взяла участь у низці важливих проєктів. У місті Одесі проведено форум в межах проєкту «Посилення повноважень і можливостей молоді на рівні місцевого самоврядування в Україні», що реалізується Національним українським молодіжним об'єднанням (НУМО).

У місті Болград відбувся Міжрегіональний молодіжний форум «Болград Youth Forum 2025», у місті Чорноморську проведено молодіжну симуляційну гру «Чому демократія неможлива без громадянського суспільства?».

Активісти та громадські діячі Одещини долучилися до традиційного Форуму Співки «Громадські ініціативи України», який відбувся у м. Львів та зібрав представників громадського сектору з різних областей країни.

У межах 14-го Щорічного форуму Європейської стратегії для Дунайського регіону (EUSDR) членкиня Молодіжної ради при Білгород-Дністровській міській раді та представниця від України Дунайської молодіжної ради, взяла участь у низці важливих міжнародних заходів у Сараєво Боснії і Герцеговини, де презентувала діяльність Дунайської молодіжної ради на засіданні Керівної групи Пріоритетної сфери EUSDR, зокрема інтерактивну карту Дунайських фестивалів та молодіжні ініціативи.

Проведено відповідну роботу щодо розвитку молодіжної інфраструктури у територіальних громадах Одещини. Збільшилась кількість молодіжних рад і молодіжних просторів.

На 01.01.2026 утворено 39 молодіжних рад та 20 молодіжних просторів в територіальних громадах Одеської області. Кількість молодіжних центрів залишається незмінною – 4. На етапі утворення – 8 молодіжних рад.

У розрізі районів: Березівський: молодіжних рад – 4, молодіжних просторів – 1; Білгород - Дністровський: молодіжних рад – 7, на етапі утворення – 2, молодіжних просторів – 3; Болградський: молодіжних рад – 3, на етапі утворення – 1, молодіжних просторів – 2; Ізмаїльський: молодіжних рад – 1,

молодіжних просторів – 2; Одеський: молодіжних рад – 12, на етапі утворення – 1, молодіжних центрів – 2, молодіжних просторів – 10; Подільський: молодіжних рад – 7, на етапі утворення – 2; молодіжних центрів – 2, молодіжних просторів – 1; Роздільнянський: молодіжних рад – 5, на етапі утворення – 2, молодіжних просторів – 1.

Протягом 2025 року проведено низку зустрічей з представниками ЮНІСЕФ щодо започаткування роботи обласного молодіжного центру.

Так, за підтримки ЮНІСЕФ і Федерального міністерства економічного співробітництва і розвитку Німеччини, разом з Всеукраїнським молодіжним центром Департаментом освіти і науки облдержадміністрації організовано навчання в межах програми «Молодіжний працівник». Було проведено базовий тренінг, в якому взяли участь 25 осіб та спеціалізований тренінг «Молодіжна робота, інформована про травму», за участю 20 представників Одещини.

Здійснено відповідну роботу в територіальних громадах області у співпраці з Українським молодіжним фондом та проведено серію заходів під назвою «Грантові можливості для молоді в громаді». У травні 2025 року у співпраці з командою Українського молодіжного фонду було здійснено 17 зустрічей з активною молоддю, в яких взяли участь більше 300 осіб з числа активної молоді Одещини.

Модернізація професійної, фахової передвищої та вищої освіти області.

В області продовжується робота щодо модернізації мережі закладів професійної освіти.

На виконання Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» та відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 25.07.2024 № 851 «Про затвердження Державного стандарту профільної середньої освіти», головою Одеської обласної державної (військової) адміністрації було видано розпорядження від 29.08.2024 року № 829/А-2024 «Про мережу ліцеїв Одеської області». Даним розпорядженням передбачено створення мережі закладів старшої профільної освіти, яка включатиме академічні та професійні ліцеї. Зокрема, планується трансформація 20 закладів професійної (професійно-технічної) освіти у профільні ліцеї.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 08.07.2024 № 969 Північний центр професійної освіти змінив тип та назву на Заклад професійної (професійно-технічної) освіти «Північний професійний коледж», та наказу Міністерства освіти і науки України від 02.05.2025 № 680 Державний навчальний заклад «Одеський професійний ліцей морського транспорту» на – ЗП(ПТ)О «Одеський професійний коледж морського та залізничного транспорту».

Водночас тривають реорганізаційні заходи щодо об'єднання ДНЗ «Ісаєвський професійний аграрний ліцей» і ДНЗ «Березівський професійний аграрний ліцей», а також виокремлення зі структури університету ДНЗ «Одеський професійний ліцей сфери послуг Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського».

Разом з цим, рішенням Одеської обласної ради від 12.12.2024 року № 728-VIII затверджено передавальний акт (акт приймання-передачі) цілісного майнового комплексу Державного навчального закладу «Арцизький

професійний аграрний ліцей» включно з правами та обов'язками юридичної особи у спільну власність територіальних громад сіл, селищ, міст Одеської області.

Зазначені оптимізаційні рішення нададуть можливість відійти від дублювання професій у поблизу розташованих закладах, покращити (зміцнити) матеріально-технічну базу та забезпечити раціональне використання майна закладів освіти, забезпечити створення сучасного освітнього середовища, що прямо впливатиме на якість практичної та теоретичної підготовки здобувачів освіти.

На базі закладів професійної та фахової передвищої освіти створюються навчально-практичні центри (далі – НПЦ) за професіями слюсарного, будівельного, електротехнічного, швейного та інших напрямків, що дозволяє впроваджувати сучасні технології в освітній процес; організовується стажування викладачів професійної підготовки та майстрів виробничого навчання; здійснюється професійне навчання незайнятого населення; здійснюється підготовка кваліфікованих робітників у відповідності до сучасних державних стандартів професійно-технічної освіти та потреби ринку праці.

На сьогодні у закладах професійної освіти області функціонує 42 навчально-практичних центри, які створено за кошти державного та обласного бюджетів і кошти соціальних партнерів. Крім того, заплановано відкриття ще 6 майстерень і лабораторій закладів професійної та фахової передвищої освіти.

У ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» встановили фотоелектричну станцію, що складається з 14 сонячних панелей. Це дасть змогу закладу працювати автономно під час перебоїв з електроенергією.

Розроблено проектно-кошторисну документацію з метою реалізації публічних інвестиційних проєктів, що спрямовані на підвищення енергоефективності, забезпечення безпеки та інклюзивності освітнього середовища на базі ЗП(ПТ)О «Північний професійний коледж».

Наразі відкрито 7 цифрових освітніх центрів (Digital Learning Centers (DLC): 1 (ДНЗ «Одеський професійний ліцей будівництва та архітектури») – за підтримки міжнародної організації UNICEF та 6 – за підтримки уряду Японії у межах «Програми екстреного відновлення між Урядом України та Японським агентством міжнародного співробітництва» (ДНЗ «Ананьївський професійний аграрний ліцей», КЗ «Балтський педагогічний фаховий коледж», ЗП(ПТ)О «Північний професійний коледж», ДНЗ «Одеський центр професійної освіти», Одеський фаховий коледж транспортних технологій, ДНЗ «Одеський професійний ліцей будівництва та архітектури»).

Головна мета цифрових освітніх центрів (Digital Learning Centers (DLC) – надання безпечного доступу до дистанційної формальної та неформальної освіти дітям.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 06.06.2023 № 573 на базі ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» буде створено Центр професійної досконалості, який реалізується за підтримки Європейського Інвестиційного Банку.

Кулінарні хаби – це навчально-практичні центри, створені на базі закладів професійної освіти, що здійснюють підготовку, перепідготовку, підвищення

кваліфікації кухарів, співпрацю з питань перепідготовки працівників шкільних харчоблоків.

У межах пілотного проєкту, який реалізується відповідно до стратегії реформи шкільного харчування першої леді Олени Зеленської на базі 3 закладів: ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти», ЗП(ПТ)О «Дунайський центр професійної освіти» та ЗП(ПТ)О «Північний професійний коледж» створені кулінарні хаби. На базі яких окрім здобувачів освіти, понад 1000 кухарів шкіл та садочків пройшли перенавчання та підвищення кваліфікації.

Відкрито профорієнтаційний хаб на базі Закладу професійної (професійно-технічної) освіти «Північний професійний коледж» за підтримки Швейцарсько-українського проєкту DECIDE у партнерстві з Міністерством освіти і науки України. Здобувачі освіти мали змогу ознайомитися з новими майстернями та локаціями: 3D-майстерня – світ інновацій і технологій, швейна майстерня – простір творчості й дизайну. beauty-салон-краси, стиль і професійний догляд. кухня-кафе – атмосфера кулінарної майстерності, оранжерея – гармонія природи, праці та турботи.

Водночас за підтримки Програми розвитку ООН (UNDP) закуплено новітнє обладнання для закладів професійної освіти, а саме: ДНЗ «Одеський центр професійно-технічної освіти» – для професії «Оператор БПЛА» (1,6 млн.грн), ЗП(ПТ)О «Одеський професійний коледж морського та залізничного транспорту» – для професії «Матрос» (4,2 млн грн), ДНЗ «Одеський професійний ліцей сфери послуг Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського» – для професій «Кравець», «Закрійник» (2,3 млн грн), ДНЗ «Ісаєвський професійний аграрний ліцей» – для професії «Тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва» (1,2 млн грн).

У закладах професійної освіти Одеського регіону проводяться короткострокові курси організовані Програмою розвитку ООН (UNDP) в Україні у межах проєкту «Трансформаційне відновлення задля безпеки людей в Україні» за фінансової підтримки Уряду Японії, більше 150 осіб з числа дорослого населення пройшли зазначені курси.

Водночас передбачається проведення короткострокових курсів ще у 7 закладах освіти за такими професіями: «Оператор агродронів», «Штукатур», «Кухар», «Кравець», «Оператор комп'ютерного набору», «Електрогазозварник», «Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування», «Слюсар з ремонту сільськогосподарських машин та устаткування», «Маляр».

Відповідно до розпорядження голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 12.09.2024 № 875/А-2024 затверджено перелік осередків викладання навчального предмета «Захист України» у закладах освіти Одеської області, зокрема на базі закладів професійної (професійно-технічної) освіти та фахової передвищої освіти створено 13 осередків викладання навчального предмета «Захист України», у 2026 заплановано відкриття ще 6 осередків.

 Продовження співпраці з Міжнародним надзвичайним фондом допомоги дітям при Організації Об'єднаних Націй (ЮНІСЕФ) та Всесвітньої продовольчої програми ООН у частині всебічної підтримки освітньої діяльності здобувачів освіти закладів освіти області, реалізації програми покращення шкільного харчування для учнів 1-4 класів тощо.

У 2025/2026 навчальному році учнів 1-4 класів та 5-11 класів закладів освіти області забезпечено безоплатним гарячим харчуванням за кошти субвенції з державного бюджету відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13.08.2025 №969 «Деякі питання фінансування харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти за кошти Всесвітньої продовольчої програми Організації Об'єднаних Націй у 2025 році», розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.09.2025 №996-р «Про розподіл обсягу субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на покращення якості гарячого харчування та фінансування харчування учнів початкових класів закладів загальної середньої освіти за спеціальним фондом у 2025 році» та постанови Кабінету Міністрів України від 25 вересня 2025 року №1211 «Деякі питання організації харчування учнів закладів загальної середньої освіти».

Харчування учнів 1-4 та 5-11 класів закладів загальної середньої освіти області реалізується за кошти державної субвенції, кошти Всесвітньої продовольчої програми Організації Об'єднаних Націй, виділені для Одеської області як прифронтового регіону.

 Створення комунального підприємства «Одеське відділення малої академії науки України».

З метою вдосконалення системи проведення інтелектуальних заходів із учнівською молоддю, організації ефективної роботи стосовно виявлення, підтримки, мотивації та розвитку творчого потенціалу обдарованої молоді регіону, відповідно до наказу Департаменту освіти і науки облдержадміністрації від 15.09.2025 №178-ОД відповідальним за організацію та проведення в області Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів - членів Малої академії наук України визначено Комунальний заклад вищої освіти «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

9.3. Підтримка сім'ї, дітей та молоді

 Підтримка та розвиток сімейних форм виховання.

Упродовж 2025 року службою у справах дітей облдержадміністрації у взаємодії з органами місцевого самоврядування здійснювалися заходи, спрямовані на розвиток та підтримку сімейних форм виховання дітей, зокрема дитячих будинків сімейного типу, прийомних сімей, сімей опікунів/піклувальників, а також патронатних сімей.

На 01.01.2026 на території Одеської області функціонувало:

- 65 дитячих будинків сімейного типу, у яких виховується 483 дитини;
- 169 прийомних сімей, у яких виховується 357 дітей;
- 2414 сімей опікунів/піклувальників, у яких виховується 3289 дітей;
- 42 патронатні сім'ї, у яких перебуває 84 дитини.

Службою у справах дітей облдержадміністрації забезпечується соціальний супровід зазначених сімей, контроль за умовами утримання, виховання та розвитку дітей, а також дотримання їх прав і законних інтересів.

✚ Запровадження та організація функціонування послуги патронату над дитиною, що надаватимуться сім'єю патронатного вихователя.

Протягом останніх двох років кількість патронатних сімей зросла з 13 до 42, що свідчить про активний розвиток послуги. Водночас рівень покриття області патронатом становить 30,7%.

У розрізі районів рівень забезпеченості послугою є наступний: Подільський – 66%, Ізмаїльський – 50%, Білгород-Дністровський – 31%, Болградський – 30%, Роздільнянський – 23%, Одеський – 22%, Березівський – 12%.

✚ Повернення дітей тимчасово переміщених (евакуйованих) за межі України в сімейні форми виховання.

Здійснювалася координація роботи з обліку дітей, які були тимчасово переміщені (евакуйовані) за кордон у зв'язку з воєнними діями.

Упродовж 2025 року в Україну було повернуто 112 дітей, з яких 3 дитини повернулися з метою продовження навчання. Після повернення таких дітей забезпечувалося їх першочергове влаштування до сімейних форм виховання або повернення до біологічних сімей з урахуванням найкращих інтересів дитини.

✚ Забезпечення створення та функціонування приміщень «Зелених кімнат» у кожному районі Одеської області.

Протягом 2025 року проводилася робота щодо створення та забезпечення функціонування спеціально облаштованих приміщень «Зелених кімнат» для роботи з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, зазнали насильства або потребують психологічної допомоги. Зазначена діяльність здійснюється у взаємодії з органами місцевого самоврядування та відповідними установами з метою забезпечення доступності таких приміщень у кожному районі області.

На 01.01.2026 на території Одеської області створено 6 кімнат, дружніх до дитини, для забезпечення опитування/допиту дітей, які постраждали від сексуального насильства, жорстокого поводження та інших форм насильства, за методикою «Зелена кімната», а саме:

- у Білгород-Дністровському районному відділі поліції (вул. Тимирязєва, буд. 21, м. Білгород-Дністровський);
- у Роздільнянському районному відділі поліції (вул. Ярослава Мудрого, буд. 5, м. Роздільна);
- на базі поліцейської станції відділу поліцейської діяльності № 2 Подільського РУП (вул. Івана Франка, буд. 100, с. Чорне, Подільський район, Одеська область);
- на базі КНП «Дитяча міська поліклініка № 3» Одеської міської ради (вул. Єврейська, буд. 11, м. Одеса);
- на базі Одеського науково-дослідного інституту судових експертиз (вул. Рішельєвська, буд. 8, м. Одеса);
- на базі Одеського державного університету внутрішніх справ (вул. Успенська, буд. 1, м. Одеса).

Крім того, в місті Одеса функціонує відділення Центру захисту та соціально-психологічної підтримки у процесі слідства та правосуддя дітей, які постраждали або стали свідками насильства, за моделлю «Барнахус» (вул. Люстдорфська дорога, буд. 27).

✚ Зменшення кількості інституційних закладів на території Одеської області, до яких влаштовуються на цілодобове проживання діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування.

Робота спрямована на скорочення кількості дітей, які перебувають в інституційних закладах, шляхом розвитку та посилення спроможності сімейних форм виховання. Службою у справах дітей облдержадміністрації здійснюється індивідуальна робота щодо визначення оптимальної форми влаштування кожної дитини та забезпечується відповідний соціальний супровід процесів деінституціалізації.

Зазначені заходи реалізуються відповідно до державної політики у сфері захисту прав дитини та спрямовані на забезпечення права кожної дитини на виховання в сімейному середовищі.

✚ реалізація проєкту «Родина для кожної дитини: розвиток сімейного патронату» за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) спільно із МБО «Партнерство кожній дитині» на території відібраних громад, таких як: Одеська, Ширяївська, Болградська, Любашівська, Маразліївська, Білгород-Дністровська, Подільська, Овідіопольська, Чорноморська.

В області реалізується проєкт «Родина для кожної дитини: розвиток сімейного патронату» за підтримки Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ) спільно з МБО «Партнерство кожній дитині».

За результатами аналізу відібрано 9 територіальних громад: Одеська, Ширяївська, Болградська, Любашівська, Маразліївська, Білгород-Дністровська, Подільська, Овідіопольська, Чорноморська.

Проєкт спрямований на розвиток патронату в громадах із урахуванням їх потреб та спроможності і передбачає:

- пошук і навчання кандидатів у патронатні вихователі;
- інформаційно-консультативну підтримку сімей;
- підвищення кваліфікації спеціалістів;
- надання матеріально-технічної допомоги сім'ям з дітьми.

Сім'ї з дітьми вищезазначених категорій, які проживають у пілотних громадах проєкту, отримали: 29 бойлерів, 10 обігрівачів, 1 генератор, 6 портативних зарядних станцій, 18 сушильних машин, 33 морозильні камери, 100 різних категорій електричних приладів, 196 освітніх наборів, 177 наборів постільної білизни і рушників, памперси для дітей, в тому числі з інвалідністю (згідно заявок).

9.4. Культура

✚ Відновлення пошкоджених внаслідок збройної агресії російської федерації проти України закладів культури та об'єктів культурної спадщини.

На 01.01.2026 в області діє 6 закладів культури і мистецтва державного значення, 1454 заклади культури і мистецтва комунальної форми власності.

Протягом 2022-2025 років пошкоджено 42 об'єкти культури: 7 публічних бібліотек, 14 будинків культури, 10 музеїв, 4 театри, обласна філармонія, 6 закладів мистецької освіти. За рахунок коштів місцевих бюджетів та інших джерел, не заборонених законодавством, відновлено 16 закладів культури.

На 01.01.2026 у місті Одеса та області пошкоджено 183 пам'ятки культурної спадщини (місцевого та національного значення), загальна кількість частково відновлених біля 80.

За рахунок коштів міжнародного благодійного фонду ALIPH проведено невідкладні стабілізаційні та консерваційні роботи на об'єктах культури, які були пошкоджені у січні 2025 року, зокрема Одеська обласна філармонія ім. Давида Ойстраха та музей «Іноземні письменники в Одесі» – відділ Одеського літературного музею. За рахунок коштів обласного бюджету проведено відновлювальні роботи на будівлі музею пам'ятці місцевого значення на суму 1,8 млн грн.

Виготовлено облікову документацію (паспорти пам'яток культурної спадщини) на 4 пам'ятки культурної спадщини в м. Одеса, а саме: Палац Абазі (1857 р.) по вул. Італійській, 9, Будинок Сікарда (Готель «Дю норд») (1821 р.) по вул. Італійській, 13, будівля Нової біржі (1899) по вул. Італійській, 17 та Пам'ятник Т.Г. Шевченку (1966 р.) по вул. Маразліївській.

У 2025 році підписано Грантову угоду між Урядом України та Урядом Італійської Республіки щодо програми «Відновлення та збереження культурної спадщини Одеського регіону», згідно з якої уряд Італії надає Україні 32,5 млн євро для реставрації 6 об'єктів культурної спадщини м. Одеса.

 Виконання заходів Програми розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя в Одеській області на 2023- 2025 роки.

У межах реалізації заходів Програми на базі публічних бібліотек області діють 34 розмовні клуби та 9 гуртків для підвищення рівня володіння українською мовою. Одеською обласною бібліотекою для юнацтва підготовлено та видано науково-методичний посібник «Українською читаємо, думаємо, живемо!».

Для оновлення книжкових фондів кращими зразками української та світової літератури з обласного бюджету було виділено 300,0 тис. грн для трьох обласних бібліотек. Від Українського інституту книги у 2025 році публічні бібліотеки області отримали 9991 прим. книжкової продукції на загальну суму 2152,8 тис. грн.

З метою покращення навичок володіння українською мовою, а саме через створення сприятливих умов для навчання та комунікації українською мовою, в закладах культури області протягом звітного періоду проведено низку культурно-освітніх заходів зокрема:

- обласний фестиваль літературно-музичних композицій, моновистав та читців «Співець українського слова» до дня народження Великого Кобзаря;
- Інтелект-форум науково-комунікативного спрямування, у межах якого
- відбулася XXV Всеукраїнська виставка-форум «Українська книга на Одещині», який був організований Одеською національною науковою бібліотекою у співпраці з представниками Української асоціації видавців та книготорговців, Державної наукової установи «Книжкова палата України імені Івана Федорова»;

- загальнонаціональний конкурс «Українська мова – мова єднання» за участю представників засобів масової інформації, письменників, викладачів та студентів;

– фестиваль «Читай, юність!» в межах якого відбулося виїзне засідання клубу «Pro-читай» та Роз-мова РІКА (розмовно-інтеграційний клуб) та творча зустріч з письменником-військовим В. Запекою тощо (Одеська обласна бібліотека для юнацтва);

– I Обласний онлайн конкурс читців пам'яті Володимира Рутківського «Я з троянд викладав слово» (Одеська обласна бібліотека для дітей ім. В.В. Катаєва);

– XXIX обласний фестиваль української книги пам'яті М.С. Грушевського «Народження українського письма: від Нестора Літописця до сьогодення», низку заходів до Дня української писемності та мови, зокрема: презентацію книжкової виставки «Класика української літератури на всі часи», Радіодиктант національної єдності тощо (Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського).

Проведено конкурс на визначення лауреата літературної премії ім. В.Л. Мороза для молодих письменників за вклад у розвиток української літератури. Цього разу переможцем стала – Юлія Каспрук з книгою «Небесна Синиця».

У закладах культури області проводилися виставки, лекції-презентації, інформаційні та поетичні години, спрямовані на вшанування видатних діячів української культури – Марусі Чурай, Василя Симоненка, Левка та Василя Смиренків, Івана Пулюя, Уласа Самчука, Івана Липи, Павла Вірського, Михайла Вербицького, Максима Рильського, Ліни Костенко, Іллі Мечникова, Тодося Осьмачки, Наталії Кобринської, Юрія Лавріненка, Івана Корсака, Володимира Винниченка, Володимира Свідзінського тощо. Також були організовані лінгвістичні забави «Така знайома й незнайома рідна українська мова...», інтелектуальні вікторини, дискусії, творчі майстерні «Як ми знаємо українську мову», II регіональний відкритий конкурс дитячих малюнків на популяризацію української казки «Казковий світ», поетичні огляди до Всесвітнього дня поезії: «Поети Одещини – лауреати Шевченківської премії», «Поезія – душі перлина» тощо.

 Здійснення заходів з меморалізації подій, пов'язаних із збройною агресією російської федерації.

У 2025 році встановлено меморіальні дошки: на честь загиблого захисника України Олексія Стоянова, солдата ЗСУ в місті Ізмаїл; на фасаді ліцею на честь загиблого захисника України Степана Чобану в селі Долинське Ренійської міської громади; головному сержанту Сергію Тарасенку та військовослужбовцю ЗСУ Павлу Данилейчуку в місті Чорноморськ; воїну-захиснику Ігорю Долованюку в селі Мірне Біляївської міської громади; на будинку ліцею - Сергію Макрушину, який віддав життя за свободу та незалежність України у селі Кароліно-Бугаз; на честь загиблого Героя, підполковника Сергія Дердуги, командира 18 окремого батальйону морської піхоти в селищі Сарата, меморіальну дошку на будівлі гімназії на честь водія –сапера Мовчана Віталія у Новомиколаївці Курсіівської територіальної громади, мурал пам'яті «Я прикрию» на честь Героя України Остапа Макарова у селищі Таїрове Таїрівської територіальної громади.

Відкрито Алеї Пам'яті Героїв, Алеї Слави на честь загиблих мешканців громади (у містах Одеса, Ананьїв, Рені, у селах Петровірівка Петровірівської територіальної громади, Дачне Дачненської територіальної громади, Маяки Маяківської територіальної громади, Вовківське Доброславської селищної громади, Познанка Перша, Ясеніве Друге, Султанівка, Познанка, Гвоздавка Друга Зеленогірської селищної громади, Криничне Криничанської територіальної громади, Теплиця Теплицької територіальної громади, Введенка, Долинка, Мирнопілля Саратської селищної громади, Софіївка Шабівської сільської громади, селищах Миколаївка Миколаївської територіальної громади, Ширяїве Ширяївської територіальної громади, Цебрикове Цебриківської територіальної громади).

У селі Тузли Тузлівської територіальної громади відкрито меморіал Пам'яті і Слави на честь загиблих Героїв громади, у селищі Овідіополь, Окни - Алею Надії та Віри, присвячену воїнам, які зникли безвісти під час захисту держави.

З метою вшанування пам'яті співака Максима Браславського в селищі Овідіополь третій рік поспіль проводиться відкритий вокальний фестиваль-конкурс української пісні «Максізірка». Авангардівський центр культурних послуг організував відкритий фестиваль-конкурс різножанрового мистецтва «Вільні, бо Єдині», присвячений Дню українського козацтва та Покрови пресвятої Богородиці.

В Одеському історико-краєзнавчому музеї експонувалась виставка робіт «Штрих – Код на дверях часу» художника Володимира Безрукого, воїна-добровольця, що захищає Україну від російських окупантів ще з 2014 року, в Одеському національному художньому музеї проведено цикл виставок робіт українських художників – військовослужбовців тощо.

Одеським історико-краєзнавчим музеєм проводилась робота щодо увічнення пам'яті про події, загиблих захисників, жертв та злочинів, вчинені під час російсько-української війни. Здійснено заходів щодо оновлення та доповнення контенту інтерактивної виставки «Вони захищали Україну».

У краєзнавчих музеях області оформлено експозиції «Герої завжди поміж нас», «Сила нескорених», присвяченні героїзму мешканців Одеської області в боротьбі за незалежність та територіальну цілісність України.

 Продовження роботи щодо створення цифрової спадщини Одеського регіону, модернізація та інформатизація бібліотек, запровадження нових інформаційно-бібліотечних послуг на основі інформаційно-комунікаційних технологій, розвиток музейних та бібліотечних послуг тощо.

Активно ведеться робота щодо оцифрування музейних предметів та внесення їх до електронної системи реєстру Музейного фонду України. Реалізується міжнародний проєкт «Мобільна лабораторія оцифрування Museum for Change» за результатом в 10-ти музеях області оцифровано 10000 музейних предметів. Продовжується робота з внесення музейних предметів до Державного реєстру Музейного фонду України, на звітний період музеями області внесено 22107 експонатів.

Проведено три презентаційних заходи «Цифрова спадщина громад: шлях збереження самотності через транскордонну співпрацю» для представників громад області в рамках проєкту «Живий музей» та презентацію Багатомовної

вебплатформи, яка створена у співпраці з Одеським обласним центром української культури, реалізована за підтримки проєкту UCORD, який впроваджує компанія NIRAS Sweden AB за фінансування Уряду Швейцарії (SDC).

У межах реалізації флагманського проєкту «Культура без бар'єрів» на базі публічних бібліотек області реалізується програма «Хаб цифрової освіти». Регіональним Хабом цифрової освіти є Комунальна установа «Одеська обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Грушевського». У 2025 році на базі відділу мистецтв Одеської обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Грушевського відкрито Хаб цифрової освіти та оновлено обладнання Хабу в Одеській обласній бібліотеки для юнацтва. Всього на базі публічних бібліотек діє 84 таких центра.

Також фахівці обласної бібліотеки продовжують роботу з оцифрування краєзнавчої літератури. Всього оцифровано 276 книжок (32327 сторінок), з них у 2025 році – 70 (2362 сторінки).

 Продовження роботи щодо формування нової моделі мережі закладів культури області, визначення пріоритетних напрямків культурних послуг.

В області діє два Центри культурних послуг: Центр культурних послуг Біляївської міської ради та Центр культурних послуг Авангардівської селищної ради.

У Комунальному закладі «Туристичний інформаційний центр «Болград» облаштовано найпростіше укриття та створено культурно-туристичну локацію «Болградський лабіринт». Створено культурно-мистецький простір в укритті будинку культури с. Приморське Сергіївської сільської ради: резервна студія дитячого фото-гуртка та музична кімната для вокальних ансамблів.

У Центрі культури та мистецтва м. Чорноморська (в якому знаходяться Палац культури та школа мистецтв) у виставковій залі Музею образотворчих мистецтв ім. О. Білого на базі укриттів закладів облаштовані культурно-мистецькі простори, де надаються культурні послуги населенню (курси з вивчення української мови, «Дитячий простір. Логіка, математика для школярів», курси «Підготовка до школи» (група до 5-ти осіб), курси з англійської мови KIDS SPEAKING CLUB, «Коло підтримки» психологічна допомога тощо).

З підтримки ГО «Десяте квітня» облаштовано новими меблями та технічним обладнанням бібліотечний простір Шабівської публічної бібліотеки.

 Участь культурних інституцій області в реалізації міжнародних мистецьких проєктів через культурну дипломатію, з метою поширення інформації про Україну та її культуру, війну росії в Україні, налагоджування діалогу між Україною та світовим суспільством.

З метою поширення інформації про Україну та її культуру у 2025 році реалізовано низку міжнародних проєктів.

Так, у місті Берлін за підтримки Фонду пруської культурної спадщини була відкрита виставка «З Одеси до Берліна. Європейський живопис XVI-XIX століть» з колекції Одеського музею західного і східного мистецтва, у серпні в м. Бремен - виставку «Сліди часу. Гравюри XVI-XIX століть з Одеського музею західного і східного мистецтва». У вересні цього року в Одеському музеї західного і східного мистецтва було відкрито фотовиставку «Мій музей» Вадима Шамкова, фотографа та експозиційного дизайнера Національного художнього музею Литви, який працює із колекціями українських музеїв.

Обласним центром естетичного виховання імені Емілії Євдокимової (м. Ізмаїл) до Дня захисту дітей проведено Міжнародний фестиваль-конкурс дитячої творчості «ДУНАЙ - РІКА ДРУЖБИ», де було представлено 641 роботу.

Також у країнах Балтії: Литва, Латвія, Естонія відбувся гастрольний тур Одеського театру юного глядача» з виставою «Будьте ви щасливі», всього глядачу було представлено 6 вистав.

Відбувся показ вистави «WE ARE HAMLET» Одеського академічного українського музично-драматичного театру імені В. Василька в м. Гданськ (Республіка Польща) в рамках гранту від «EU Creative Grant Award» «Bremer Shakespeare Company» (Бремен, Німеччина) та «Prague Shakespeare Company» (Прага, Чехія).

Академічний хор «Ave ton» Одеського фахового коледжу мистецтв ім. К.Ф. Данькевича взяв участь у мистецькому заході «OneVoice» - телемості між мистецькими спільнотами України та Німеччини – Одеси та Бремену; хореографічний ансамбль коледжу – у міжнародному фестивалі-конкурсі «Сузір'я моря – сонце, молодість, краса» (Греція).

Творчі колективи Арцизької громади взяли участь у фестивалі «Горнооряховско гарне» (м. Горна Оряховиця, Болгарія).

У місті Болграді вперше відбувся міжнародний фольклорний фестиваль «З піснями Олени Янкової», організаторами якого стали Болградська міська рада, виконавча агенція у справах болгар за кордоном та центр бессарабських болгар у Республіці Болгарія. Також у місті Болград відбувся VI Міжнародний етнографічний фестиваль «ОКО».

Обласним центром національних культур в м. Рені проведено: XIII дистанційний Міжнародний фестиваль народної творчості «Бессарабія – наша оселя!» до Дня Європи: 428 учасників з України, Казахстану, Молдови, Румунії, Болгарії та Франції; дистанційний XVI Міжнародний фестиваль української культури «Відчуйте серцем Україну!»: 200 учасників з України, Молдови, Румунії, Франції. Також представники Центру взяли участь у міжнародній зустрічі «Мости між традиціями» Румунія-Україна у рамках проєкту «Тульча – місто, де кордони говорять однією мовою» та Міжнародному форумі болгарських читалищ «Традиції та інновації».

9.5. Фізична культура і спорт

 Створення системи закладів фізкультурно-спортивної реабілітації, розвиток спорту ветеранів війни.

Протягом березня-травня 2025 року в усіх районах області проведено ознайомчі заходи з адаптивних видів спорту. Заходи покликані ознайомити ветеранів та місцевих фахівців фізичної культури і спорту з особливостями проведення тренувань та змагань з адаптивних видів спорту. Ознайомлення з адаптивними видами спорту проходили під керівництвом ветеранів російсько-української війни, призерів та учасників міжнародних змагань серед військовослужбовців, які зазнали поранень та травм «Ігри Нескорених» (Invictus Games).

У 2025 році було відкрито 5 спортивних щотижневих реабілітаційних секцій для ветеранів та діючих військовослужбовців в області, на регулярній основі, з таких видів спорту, як кіберспорт, стрільба з луку, стрільба кульова, риболовний

спорт, теніс настільний, піклбол. Налагоджено роботу з військовими госпіталями, поліклінікою МВС, санаторіями Державної Прикордонної Служби України, де наразі проходять лікування та реабілітацію військовослужбовці. На базі обласних закладів фізичної культури і спорту проводяться різноманітні заняття з адаптивних видів спорту серед ветеранів війни, зокрема, тренування зі стрільби кульової, бочча, піклболу, тенісу настільного, стрільби з лука, більярду, веслування тощо.

В ознайомчих заходах з адаптивних видів спорту прийняло участь 324 ветерани.

Ветерани війни та члени їх сімей активно долучаються до занять фізичною культурою в межах соціального проєкту «Активні парки – локації здорової України», в т.ч. в якості координаторів.

19-21 вересня було організовано та проведено Всеукраїнські змагання «На хвилі», в яких прийняли участь 120 ветеранів з різних областей України в різних спортивних дисциплінах, а саме з баскетболу на кріслах колісних, стрільби з лука, бочча та веслуванні на тренажерах.

Було організовано «Відкрите тренування для ветеранів: адаптивний спорт та емоційне відновлення», проведений у межах проєкту Aid4Heroes, що реалізовується спільно з ГО «Національна рада з охорони здоров'я та безпеки». Подія об'єднала ветеранів, військовослужбовців і тренерів навколо важливої мети – підтримати реабілітацію та фізичну активність наших Захисників і Захисниць. Учасники мали можливість спробувати себе у різних видах адаптивного спорту: стрільба з лука, баскетбол на кріслах колісних, веслування на тренажерах, гольф, піклбол, бочча. На Одещині ветерани війни проходять регулярні заняття з лучного спорту. Це не просто фізична активність – це форма терапії, яка допомагає відновити внутрішній баланс, зосередженість і відчуття підтримки. Цей простір створений для того, щоб ветерани були серед своїх, могли знову відчуття мету і силу в собі.

Організовано обласний та місцеві забіги в рамках Всеукраїнського забігу «Шаную воїнів, біжу за героїв України».

 Реалізація проєктів та заходів із залучення всіх верств населення до регулярних занять фізичною культурою і спортом.

Враховуючи значну роль фізичної культури і спорту в подоланні психологічних та фізичних наслідків стресу протягом 2025 року, за підтримки Одеської обласної державної (військової) адміністрації, управлінням фізичної культури і спорту облдержадміністрації (далі – Управління), спільно з органами місцевого самоврядування, обласними спортивними федераціями та фізкультурно-спортивними організаціями регіону, реалізовано низку заходів щодо розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області.

Основною умовою реалізації заходів з розвитку фізичної культури і спорту визначено забезпечення безпеки учасників фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів та змагань.

У 2025 році в Одеській області продовжили роботу координатори проєкту «Активні парки – локації здорової України». До участі у проєкті долучились 41 територіальна громада регіону. Впродовж року працювали 48 координаторів.

На 01.01.2026 в Одеській області діє 7 центрів фізичного здоров'я населення, з яких – один регіональний, 3 міських, 3 селищні.

Обласним та міськими центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» в місцях масового відпочинку громадян (парках, скверах тощо), для різних груп населення проводяться заняття з фізичної культури і спорту, як важливої складової здорового способу життя. Систематично організовуються масові акції фізкультурно-оздоровчого спрямування: майстер-класи, пробіги, спортивні змагання, турніри, велопробіги, відкриті тренування тощо. До заходів залучались внутрішньо переміщені особи, військовослужбовці, провідні спортсмени та тренери Одещини, а також усі бажаючі.

Протягом 2025 року в Одеській області обласним та міськими центрами фізичного здоров'я населення «Спорт для всіх» було проведено 385 заходів, в яких взяли участь понад 12,5 тис. осіб.

До реалізації заходів відповідно до напрямів роботи залучались територіальні організації всеукраїнських фізкультурно-спортивних товариств «Динамо», «Колос», «Спартак» та «Україна», обласні федерації з видів спорту, фізкультурно-спортивні організації Одеської області.

Представники зазначених організацій регулярно залучаються до участі у нарадах, робочих зустрічах з питань подальшого розвитку фізичної культури і спорту, формуванні регіональної політики та цільових програм, проведенні спільних фізкультурно-оздоровчих та спортивних заходів, роботі колегіальних та дорадчих органів управління фізичної культури і спорту обласної державної адміністрації, зокрема територіальної атестаційної комісії, комісії з надання ДЮСШ першої категорії тощо.

У 2025 році проведено традиційні щорічні Обласні спортивні ігри серед територіальних громад, а також змагань серед голів територіальних громад, їх заступників і старост старостинських округів Одеської області. Гасло щогорічних змагань, які проводились на підтримку Збройних сил України – «Рухайся до Перемоги».

Змагання Обласних спортивних ігор з 19 видів спорту: армспорту, баскетболу, більярду, волейболу (чоловіки, жінки), волейболу пляжному (чоловіки, жінки), гандболу, гирьового спорту, дартсу, легкоатлетичного кросу, міні-футболу, настільного тенісу, перетягування канату, футболу, футзалу, шахів, шашок та змагання серед спортивних сімей (дартс + естафета) проводились з травня по листопад на спортивних базах області у 2-х групах: серед міських та селищних громад; серед сільських та селищних громад.

Всього в межах Обласних спортивних ігор проведено 112 заходів місцевого, районного та обласного рівнів, участь у яких взяли 4074 спортсменів – представники 43 територіальних громад.

Підтримка резервного спорту та спорту вищих досягнень.

Протягом 2025 року спортсмени Одеської області неодноразово ставали чемпіонами та призерами всеукраїнських та міжнародних змагань з олімпійських та неолімпійських видів спорту, а також видів спорту для осіб з інвалідністю.

У межах Обласної комплексної програми розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області на 2022-2025 роки, затвердженої рішенням Одеської обласної ради від 17 грудня 2021 року № 340-VIII (зі змінами та доповненнями), у 2025 році продовжилась виплата щомісячної грошової допомоги кращим спортсменам Одеської області та їх тренерам.

У 2025 році розмір грошової допомоги був збільшений в 2-2,5 рази. В цьому році 479 спортсменів та тренерів отримали грошову допомогу на загальну суму 14,3 млн грн.

На загальну суму 21,3 млн грн профінансовано розвиток окремих видів спорту, зокрема: волейболу, веслування на байдарках і каное, баскетболу, боксу, боротьби вільної та греко-римської, гандболу, стрільби стендової та карате.

У 2025 році розпочато впровадження мультиспортивного проєкту «Шлях чемпіонів», який полягає у створенні спеціалізованих спортивних класів в закладах середньої освіти. Станом на 01.01.2026 в області функціонувало 32 спортивних класи в 19-ти закладах загальної середньої освіти. Розвиваються види спорту: боротьба вільна, боротьба греко-римська, баскетбол, волейбол, веслування на байдарках і каное, гандбол, кікбоксинг WAKO, плавання, футбол.

За підтримки Одеської обласної військової адміністрації спортсмени Одеської області продовжують підготовку до участі у всеукраїнських та міжнародних змаганнях.

На головних змаганнях з неолімпійських видів спорту 2025 року – XII Всесвітніх іграх 2025 року у м. Ченду (Китайська Народна Республіка) спортсменка Одеської області Анжеліка Терлюга виборола друге місце з карате.

Також, за результатами виступу на XXV літніх Дефлімпійських іграх 2025 року спортсмени Одеської області вибороли 14 медалей: I місце – 3 медалі, II місце – 5 медалей, III місце – 6 медалей.

За рахунок коштів обласного бюджету фінансову підтримку отримали регіональні федерації баскетболу, боксу, боротьби, гандболу, волейболу, карате, стендової стрільби.

За ініціативи Міністерства молоді та спорту України в Одеській області реалізовано проєкт «Активні громади».

У межах проєкту в 2025 році обласний спортивний клуб «Грек» отримав фінансування з обласного бюджету, що дозволило якісно покращити роботу клубу та забезпечити належну підготовку спортсменів. Зараз клуб об'єднує понад 160 спортсменів. Тренування спортивного клубу проходять в 4 населених пунктах області (містах Одеса, Чорноморськ та Подільськ, селі Градениці).

9.6. Туристично-рекреаційна галузь

 Упровадження відновлення туристичних потоків до Одеської області через підвищення безпеки, інноваційні підходи та створення сучасної інфраструктури.

У 2025 році відділом туризму Департаменту цифрового розвитку, інформаційної політики та туризму облдержадміністрації розпочато реалізацію проєкту з інтеграції Одеської області до міжнародних культурно-туристичних маршрутів. Зокрема, здійснюється робота над впровадженням Єврейських культурних маршрутів у співпраці з European Routes of Jewish Heritage (ERJH), профільними музеями та громадами області.

Сформовано перелік ключових історико-культурних об'єктів єврейської спадщини, які планується включити до міжнародних туристичних мап та маршрутів, що сприятиме розвитку культурного туризму та підвищенню впізнаваності Одещини на міжнародному рівні.

 Збільшення інвестицій у розвиток туристичних об'єктів, що сприятиме зростанню доходів та підвищенню якості послуг та підтримка місцевого бізнесу та створення нових робочих місць завдяки залученню туристів та інвесторів, що зміцнюють економіку регіону.

Упродовж звітної року відділом туризму Департаменту цифрового розвитку, інформаційної політики та туризму облдержадміністрації сформовано та зібрано пакет інвестиційних проєктів туристичної галузі Одеської області та надіслано до Державного агентства розвитку туризму України (ДАРТ).

Інвестиційні пропозиції охоплюють напрями розвитку туристичної інфраструктури, рекреаційних зон, кемпінгових майданчиків та подієвих локацій і призначені для презентації потенційним національним та міжнародним інвесторам.

 Покращення іміджу регіону на міжнародному рівні через активне висвітлення подій, співпрацю з медіа та використання новітніх технологій.

Протягом 2025 року проведено понад 25 колаборацій з блогерами, інфлюенсерами та медійними особами, які висвітлювали туристичну, культурну та гастрономічну привабливість Одещини.

Організовано престури та медіатури, створено промоційний фото- та відеоконтент, що поширювався в інформаційному просторі України.

У 2025 році відділом туризму Департаменту цифрового розвитку, інформаційної політики та туризму облдержадміністрації розпочато роботу над створенням мобільного додатку «Одеса Гід», який мав на меті об'єднати інформацію про туристичні об'єкти, маршрути, події та сервіси області в єдину цифрову платформу.

У межах підготовчого етапу проведено масштабний збір та актуалізацію даних від територіальних громад, наповнено базу туристичних локацій регіону.

Разом з тим, повноцінна технічна реалізація додатку у 2025 році не була завершена з технічних причин.

 Підвищення впізнаваності локальних брендів і стимулювання розвитку гастрономічного туризму, що сприятиме популяризації Одеської області як одного з провідних гастрономічних регіонів України.

У 2025 році реалізовано гастрономічну експедицію Одещиною за участі Євгена Клопотенка, яка сприяла популяризації локальної кухні та гастрономічної ідентичності регіону.

Окрім цього, в територіальних громадах області протягом року проводилися фестивалі та гастрономічні заходи, в межах яких активно висвітлювалася бессарабська кухня, локальні продукти та крафтові виробники.

Відділ туризму Департаменту цифрового розвитку, інформаційної політики та туризму облдержадміністрації виступив співорганізатором та партнером проведення фестивалю «Виделка Fest», який став однією з ключових культурно-туристичних подій року.

Захід об'єднав громади області, крафтових виробників, митців та туристів, сприяв популяризації української культури, гастрономії та розвитку внутрішнього туризму, а також мав благодійну складову.

 Посилення соціальної ролі туризму через організацію соціальних таборів для дітей, підтримку ВПО та ветеранів, що допоможе зберегти та розвинути місцеву туристичну галузь попри виклики війни.

У 2025 році Одеська область стала пілотною в межах національного проєкту «ЛУН. Місто без меж».

Відділом туризму Департаменту цифрового розвитку, інформаційної політики та туризму облдержадміністрації спільно з громадами проведено моніторинг стану інклюзивності туристичних об'єктів області, зібрано та систематизовано інформацію щодо рівня доступності локацій для маломобільних груп населення.

Отримані дані використано для формування карти безбар'єрності та планування подальших заходів з розвитку інклюзивного туризму.

9.7. Розвиток громадянського суспільства

Упровадження інструментів діалогу як підходу до вирішення чутливих питань.

14 березня 2025 року спільно із Секретаріатом Кабінету Міністрів України проведено семінар-тренінг для 91 представника органів влади щодо публічних консультацій. У Вигодянській сільській раді реалізовано практикум «Діалог заради розвитку», а для посадових осіб Роздільнянської, Новоборисівської, Великопосківської та Степанівської громад організовано навчання за програмою «Участь жителів громади у вирішенні питань місцевого значення». Додатково забезпечувався щоденний моніторинг суспільно-політичної ситуації в області.

Удосконалення механізмів і процедур залучення інститутів громадянського суспільства та суб'єктів господарювання до процесу розроблення регуляторних актів.

Протягом 2025 року обласною державною (військовою) адміністрацією проведено 24 консультації з громадськістю з питань формування та реалізації державної та регіональної політики.

Популяризація переваг створення інститутів громадянського суспільства для спільного вирішення громадянами проблемних питань, захисту прав та інтересів, а також роз'яснення реєстраційних процедур.

Реалізовано інформаційну кампанію, що включала покрокові інструкції «Як зареєструвати ГО», матеріали «5 переваг створення ГО» та цикл статей «Чуємо кожного».

Сприяння організації навчання представників інститутів громадянського суспільства з питань підготовки програм (проектів, заходів) для участі у конкурсах з метою отримання бюджетної підтримки, роботи з органами, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, тощо.

Основним заходом стало навчання «Як зекономити 1000 годин на рік використовуючи ІІІ» для 65 представників ІІІ та серія воркшопів з цифрових інструментів для понад 50 учасників. Попри призупинення прямих бюджетних конкурсів на час воєнного стану, фахівці надавали методичну допомогу щодо підготовки грантових заявок для міжнародних фондів та особливостей казначейського супроводу проектів.

Популяризація соціального підприємництва як інструменту сталого розвитку громадських організацій.

Організовано міжрегіональний форум «Соціальне підприємництво — інструмент розвитку ІІІ» за участі 50 представників організацій з трьох областей. Крім того, проведено зустріч із директорами шкіл області та ГО «School of ME», за результатами якої 9 навчальних закладів виявили готовність впроваджувати модель шкільного соціального підприємництва для підвищення своєї фінансової стійкості.

✚ Сприяння підвищенню рівня обізнаності громадян, представників бізнесу, державних службовців, посадових осіб місцевого самоврядування про роль інститутів громадянського суспільства.

Реалізовано низку проєктів під брендом «Просвіта 2.0», включаючи заходи до 120-річчя товариства «Просвіта» та 125-річчя Юрія Липи. Також впроваджено у партнерстві з БФ «Карітас Одеса УГКЦ» проведено церемонію «Благодійна Одещина» задля відзначення кращих волонтерських практик області.

✚ Інформування інститутів громадянського суспільства про наявні грантові програми.

Виконання здійснюється через постійне наповнення інформаційних ресурсів обласної державної (військової) адміністрації даними про актуальні можливості фінансування. Організації отримували розсилки та консультації щодо участі в міжнародних програмах, а також використовували цифрові інструменти комунікації для оперативного отримання відомостей про нові конкурси та донорські пропозиції.

10. ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ

✚ Реалізація природоохоронних заходів Регіональної комплексної програми з охорони довкілля на 2024-2028.

✚ У 2025 році Регіональною комплексною програмою з охорони довкілля на 2024-2028 (далі – Програма) було передбачено фінансування 70 природоохоронних заходів на суму 822,3 млн грн, з них з державного бюджету – 206,9 млн грн, з обласного бюджету – 65,6 млн грн, з бюджету сіл, селищ, міст районного значення – 63,9 млн грн, кошти небюджетних джерел – 485,9 млн грн.

За інформацією Департаменту фінансів Одеської обласної державної адміністрації фінансування природоохоронних заходів Програми у 2025 році з обласного бюджету здійснено частково. Профінансовано 14 природоохоронних заходів з обласного бюджету на суму 13,3 млн грн, з державного бюджету – 58,8 млн грн та з бюджету сіл, селищ, міст районного значення на суму 0,6 млн грн.

Проведена співвиконавцями заходів Програми робота і виконані заходи зазначені в наступних розділах.

✚ Розробка та впровадження Програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря зони Одеська.

У 2025 році спеціалістами Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації закінчена робота з розробки проєкту Програми державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря зони «Одеська» на 2026-2030 роки. За результатами розгляду проєкту на 2-х засіданнях комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря та управління якістю атмосферного повітря в Одеській області отримано її позитивний висновок. Проєкт з матеріалами направлено До Мінекономіки України для розгляду (погодження) в установленому порядку на Міжвідомчій комісії з питань здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря.

✚ Посилення нагляду (контролю) спеціально уповноваженими на це органами виконавчої влади з метою забезпечення додержання вимог законодавства про охорону довкілля місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями та громадянами.

У рамках посилення нагляду (контролю) спеціально уповноваженими на це органами виконавчої влади з метою забезпечення додержання вимог законодавства про охорону довкілля протягом 2025 року реалізовано природоохоронні заходи:

- зміцнення матеріально технічної бази Державної екологічної інспекції Південно-Західного округу (Миколаївської та Одеської області) (придбання аналізатора нафтопродуктів та реактивів);

- зміцнення матеріально технічної бази науково-дослідної установи «Український науковий центр екології моря» (придбання реактивів та матеріалів).

За результатами посилення контролю (нагляду) у 2025 році збільшились надходження до місцевих фондів охорони навколишнього природного середовища:

- екологічний податок за викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами забруднення склав 7 031,5 тис. грн (2024 рік – 7 001,4 тис. грн);

- екологічний податок за скиди забруднюючих речовин безпосередньо у водні об'єкти – 24 590,8 тис. грн (2024 рік – 21 676,7 тис. грн);

- екологічний податок за розміщення відходів у спеціально відведених для цього місцях чи на об'єктах, крім розміщення окремих видів відходів як вторинної сировини – 9 006,7 тис. грн (2024 рік – 8 241,5 тис. грн);

- грошові стягнення за шкоду, заподіяну порушенням законодавства про охорону навколишнього природного середовища внаслідок господарської та іншої діяльності – 10 959,1 тис. грн (2024 рік – 9 871,9 тис. грн).

✚ Утримання згідно правил гідротехнічні споруди Придунайських водойм, дотримання режимів роботи водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем у басейні річок Причорномор'я та суббасейну нижнього Дунаю.

Басейновим управлінням водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю проведені 2 засідання Міжвідомчої комісії по узгодженню режимів роботи водосховищ комплексного призначення та водогосподарських систем у районі басейну річок Причорномор'я та суббасейну нижнього Дунаю на весняно-літній 2025 р. і на осінньо-зимовий період 2025-2026 рр. Узгоджені рекомендації, спрямовані на забезпечення ефективного управління водними ресурсами та відповідні режими роботи водосховищ, затверджені Держводагентством України були на направлені до виконання.

Протягом року проведена також робота:

- розроблення робочого проєкту «Протирозійні заходи на оз. Ялпуг на ділянці с. Озерне Ізмаїльського району Одеської області»;

- розроблення (виготовлення) проєкту «Правила експлуатації гідротехнічної споруди «З'єднувальний канал Чорне море - Тилігульський лиман».

 Виявлення та облік відходів, власник яких не встановлений, в межах відповідних територій.

Згідно зі статтею 26 Закону України «Про управління відходами» до повноважень органів місцевого самоврядування у сфері управління відходами належить передача відходів, власник яких не встановлений, суб'єктам господарювання у сфері управління відходами для їх оброблення.

На виконання Протокольних доручень селекторних нарад Одеської обласної державної (військової) адміністрації з головами (начальниками) районних державних (військових) адміністрацій, районних рад, міськими, селищними, сільськими головами Одеської області від 02.03.2021 № 7-ОН та від 23.11.2021 № 40-ОН проводилась робота постійно діючих комісій з виявлення та обліку безхазяйних відходів в межах відповідних територій з урахуванням вимог постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку виявлення та обліку безхазяйних відходів» від 03.08.1998 № 1217.

Протягом 2025 року виконано природоохоронний захід щодо забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, оброблення/ видалення відходів та небезпечних хімічних речовин (ртуті металевої і її відходів та ртутних термометрів 559,3 кг).

 Корегування Регіонального плану управління відходами в Одеській області.

З набранням чинності Закону України «Про управління відходами» від 20.06.2022 № 2320-IX, Департаментом проведено роботу щодо корегування Регіонального плану управління відходами в Одеській області до 2035 року в частині приведення його до вимог чинних нормативно-правових актів.

Згідно з розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 02.11.2023 № 917/А-2023 «Про утворення робочої групи з питань розроблення Регіонального плану управління відходами в Одеській області до 2035 року» відкориговано розроблений у 2021 році Регіональний план, який в установленому порядку у 2025 році подано для розгляду до Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України і Міністерства розвитку громад та територій України (погоджено в частині управління побутовими відходами Мінрозвитку).

 Підготовка необхідних матеріалів і документів для створення нових територій та об'єктів ПЗФ для охорони та розвитку наявних.

У 2025 році тривала робота щодо створення нових об'єктів ПЗФ:

- Національний природний парк «Буджацькі степи» площею 9,73 тис. га на території Буджацької селищної ради Болградського району Одеської області;

- Національний природний парк «Придунайські озера», орієнтовною площею 45,0 тис. га, на території Ізмаїльського та Болградського районів Одеської області;

- ландшафтний заказник місцевого значення «Тростянецький», орієнтовною площею 792 га, ландшафтний заказник місцевого значення «Ягорлицький», орієнтовною площею 1476 га, та ландшафтний заказник місцевого значення «Топальський», орієнтовною площею 835 га, на території Окнянської селищної територіальної громади Подільського району Одеської області;

- розширення площі Нижньодністровського національного природного парку на 15,0 тис. га за рахунок повного включення території водно-болотних

угідь міжнародного значення: Межиріччя Дністра і Турунчука та Північної частини Дністровського лиману.

Крім того, розпорядженнями Одеської обласної державної (військової) адміністрації:

- від 03.12.2025 № 1337/A-2025 схвалено клопотання щодо зміни меж (розширення) території заповідного урочища місцевого значення «Дністровські плавні» на території Білгород-Дністровського району Одеської області;

- від 30.12.2025 № 1521/A-2025 схвалено клопотання щодо зміни меж (розширення) території регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» Одеської обласної ради на територіях Березівської, Раухівської, Курісовської, Визирської та Південнівської територіальних громад Одеської області;

- від 01.08.2025 № 722/A-2025 схвалено клопотання щодо створення ботанічного заказника місцевого значення «Тростянецький» на території Окнянської селищної територіальної громади Подільського району Одеської області;

- від 01.08.2025 № 721/A-2025 схвалено клопотання щодо створення ботанічного заказника місцевого значення «Ягорлицький» на території Окнянської селищної територіальної громади Подільського району Одеської області.

 Розробка документації із землеустрою з організації та встановлення меж територій та об'єктів ПЗФ та внесення відомостей до Державного земельного кадастру.

Протягом 2025 року проводилась робота з розроблення проєктів землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду та внесення відомостей до Державного земельного кадастру для таких територій природно-заповідного фонду Одеської області:

- ландшафтного заказника місцевого значення «Ряснопіль, оголошеного рішенням Одеської обласної ради від 17.12.2021 № 374-VIII;

- ландшафтного заказника місцевого значення «Схили до Лунга», оголошеного рішенням Одеської обласної ради від 01.03.2024 № 636-VIII;

- ландшафтного заказника місцевого значення «Коло глея», оголошеного рішенням Одеської обласної ради від 01.03.2024 № 637-VIII;

- ландшафтного заказника місцевого значення «Чигринська балка», оголошеного рішенням Одеської обласної ради від 01.03.2024 № 635-VIII;

- ботанічного заказника місцевого значення «Новопавлівський», оголошеного рішенням Одеської обласної ради від 26.04.2012 р. № 446-VI;

- парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Дендропарк Таїровський», оголошеного рішенням Одеської обласної ради від 17.12.2021 № 373-VIII;

- парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення «Міський сад», оголошеного рішенням виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 № 234, рішенням виконавчого комітету Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 № 493, рішенням Одеської обласної ради від 20.03.2009 № 802-V.

Проводилась робота з внесення відомостей до Державного земельного кадастру по таким документаціям із землеустрою для територій та об'єктів природно-заповідного фонду:

- ландшафтний заказник місцевого значення «Каїрівський»;

- ландшафтний заказник місцевого значення «Верхній ліс»;
- ландшафтний заказник місцевого значення «Новомиколаївський»;
- гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело Гайдамацька криниця»;
- парк-пам'ятка садово паркового мистецтва «Гетьманівський дендропарк»;
- гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело Кішево»;
- ботанічний заказник місцевого значення «ЛІСКИ»;
- ботанічний заказник місцевого значення «Калинівський»;
- гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Джерело Огруд».

Також проводилась робота з розробки наукового обґрунтування щодо зміни меж (розширення) територій регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» з виготовленням планово-картографічних матеріалів та геодезичного звіту.

Водночас у 2025 році за рахунок коштів бюджету обласного фонду охорони навколишнього природного середовища проведено закупівлю послуг з розроблення проєкту землеустрою щодо організації і встановлення меж території національного природного парку «Куяльницький». Проєкт розроблено та в установленому порядку направлено на розгляд до Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України;

Системе інформування населення про стан довкілля в області.

Інформування населення про галузеві події та стан навколишнього природного середовища Одеської області здійснювалось регулярно через офіційний сайт та сторінку в соціальній мережі «Facebook» Департаменту екології та природних ресурсів облдержадміністрації. У 2025 році підготовлено та розміщено щорічний «Екологічний паспорт регіону» та «Щорічна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Одеській області» за 2024 рік. Протягом 2025 року Департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації проведено 3 електронні консультації з громадськістю Одеської обласної державної (військової) адміністрації, а саме про:

- звіт про виконання за 2024 рік заходів Регіональної комплексної програми з охорони довкілля Одеської області на 2024-2028 роки, затвердженої розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 30.11.2023 № 1044/А-2023 (зі змінами);
- створення двох нових об'єктів природно-заповідного фонду (ПЗФ), а саме: ландшафтні заказники місцевого значення «Тростянецький» і «Ягорлицький» на території Окнянської селищної територіальної громади Подільського району Одеської області;
- розгляду пропозицій щодо внесення змін та доповнень природоохоронних заходів до регіональної комплексної програми з охорони довкілля Одеської області на 2024-2028 роки, затвердженої розпорядженням голови (начальника) Одеської обласної державної (військової) адміністрації від 30.11.2023 № 1044/А-2023 (зі змінами).

Координація розрахунків збитків, завданих навколишньому природному середовищу внаслідок військової агресії рф, на території області.

Департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації спільно з Державною екологічною інспекцією Південно-Західного округу

(Миколаївська та Одеська області) у 2025 році проведена спільна робота з обстеження місць забруднення довкілля, складання актів у розрахунку шкоди завданої навколишньому природному середовищу, та надання до оперативного штабу при Державній екологічній інспекції України матеріалів про завдані збитки довкіллю по всіх зафіксованих випадках військової агресії рф на території Одеської області, розраховані збитків довкіллю внаслідок військової агресії рф за 12 місяців 2025 року склали 17,2 млрд грн.

✚ **Здійснення оцінки ризиків та вразливості територій та/або населених пунктів до зміни клімату і розробка регіональної стратегії адаптації до змін клімату.**

Департаментом екології та природних ресурсів облдержадміністрації проводилась робота з опрацювання питання залучення МТД для здійснення оцінки ризиків та вразливості населених пунктів до зміни клімату та розробки регіональної Стратегії адаптації до зміни клімату. Направлений лист до Міністерства економіки, довкілля та сільського господарства України про сприяння у включенні до міжнародних програм Одеської області та підтримки у залученні інших необхідних ресурсів для проведення відповідних заходів з адаптації до зміни клімату.

✚ **Ліквідаційний тампонаж гідрогеологічних свердловин Одеської області.**

Протягом 2025 року територіальними громадами затампоновано 3 артсвердловини на суму 262,7 тис. грн: 2 артсвердловини Сергіївської селищної територіальної громади Білгород-Дністровського району, 1 артсвердловина Любашівської селищної територіальної громади Подільського району.

✚ **Коригування (розробка) проєкту ремонту насосних, дамб, каналів дренажної системи Молдавської ДРЕС (Кучурганське водосховище на території України).**

Протягом 2025 року проведена робота:

- виготовлення проєктно-кошторисної документації: «Реконструкція (аварійно-відновлювальні роботи) дренажної насосної станції зливних вод за адресою: вул. Лиманна, 213-Б, селище Лиманське Роздільнянський район Одеська область» – на виконання заходу виділено 300,0 тис. грн (фактично витрачено 299,6 тис. грн), у т.ч.: 250,0 тис. грн (фактично витрачено 250,0 тис. грн) – обласний бюджет, 50,0 тис. грн (фактично витрачено 49,6 тис. грн) – бюджет Лиманської селищної територіальної громади, захід профінансовано та виконано в повному обсязі;

- виготовлення проєктно-кошторисної документації «Реконструкція (аварійно-відновлювальні роботи) насосної станції зливних та дренажних вод №3 за адресою: вул. Павла Каплуна, 214-2, село Кучурган, Роздільнянський район, Одеська область» - на виконання заходу виділено 300,0 тис. грн (фактично витрачено 299,6 тис. грн), у т.ч.: 250,0 тис. грн (фактично витрачено 250,0 тис. грн) – обласний бюджет, 50,0 тис. грн (фактично витрачено 49,6 тис. грн) – бюджет Лиманської селищної територіальної громади, захід профінансовано та виконано в повному обсязі.

11. Основні показники економічного та соціального розвитку Одеської області за 2025 рік

Показник	Факт 2024 рік	2025 рік прогноз за Програмою	2025 факт (попередні дані)	Виконання у % до прогнозного показника
Індекс промислової продукції, відсотків	к	108,0	к	х
Обсяг реалізованої промислової продукції, млн грн	к	105000,0	к	х
Індекс сільськогосподарського виробництва, відсотків	106,7	100,1	91,4	-8,7 в.п.
Продукція сільського господарства у всіх категоріях господарств у постійних цінах 2021 року, всього млн грн	57840,5	54401,3		
у т.ч. рослинництва	53034,1	49553,8		
тваринництва	4806,4	4847,5		
Сальдо торговельного балансу, млн дол. США	-603,3	-130,0	-873,6 ⁹	х
Обсяг експорту товарів – всього, млн дол. США **	1854,8	2000,0	1137,8 ⁹	
Обсяг експорту послуг – всього, млн дол. США **	869,2	920,0	546,1 ⁹	
Обсяг імпорту товарів – всього, млн дол. США **	2792,3	2600,0	2193,1 ⁹	
Обсяг імпорту послуг – всього, млн дол. США **	535,0	450,0	364,4 ⁹	
Обсяг прямих іноземних інвестицій – всього, млн дол. США	1445,9	1734,0	1388,4 ⁹	х
Обсяг капітальних інвестицій за рахунок усіх джерел фінансування у фактичних цінах, млн грн	24387,3 ^р 14391,1 ^{кв}	13000,0	15788,1 ^{кв}	121,5
Обсяг виконаних будівельних робіт, млн грн	к	15400,0	к	х
Введення в експлуатацію загальної площі житла за рахунок усіх джерел фінансування, тис. м ²	581,2	400,0	799,7	199,9
Роздрібний товарооборот підприємств роздрібної торгівлі (юридичних осіб), млн грн	к	94000,0	к	х
Індекс споживчих цін, відсотків	111,6	110,0	106,8	-3,2 в.п.
Середньомісячна заробітна плата працівників:				
номінальна, гривень	16137*	16300	21058**	х

^к Відповідно до ЗУ «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 03.03.2022 № 2115-IX органи державної статистики призупинили поширення статистичної інформації.

* розрахунково за даними ДПС, по юридичним особам та ФОП

** дані Держстату

⁹ – за січень-вересень 2025 року

^р – річні дані

^{кв} – щоквартальні дані

12. Стан фінансування діючих регіональних цільових та комплексних програм з обласного бюджету у 2025 році (тис. грн)

№ з/п	Назва програми	Передбачено в обласному бюджеті на 2025 рік (з урахуванням змін)	Виконано на 01.01.2026	Виконання, %
1	Обласна програма розвитку освіти Одещини на 2022-2025 роки	379 709,1	217 886,1	57,4
2	Обласна цільова Програма «Здоров'я Одещини на 2024-2026 роки»	604 642,3	480 491,0	79,5
3	Обласна комплексна програма соціальної підтримки населення на 2024-2026 роки «Соціальний захист населення в Одеській області»	96 442,4	74 789,5	77,5
4	Обласна комплексна програма реабілітації, інтеграції та соціального захисту Захисників та Захисниць України, членів сімей загиблих Одеської області на 2024-2025 роки	11 082,6	10 812,3	97,6
5	Обласна цільова соціальна програма «Молодь Одещини» на 2021-2025 роки	2 650,0	2 625,3	99,1
6	Обласна комплексна програма «Культура Одещини – 2025-2027 роки»	11 876,4	11 133,7	93,7
7	Програма розвитку та функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя у Одеській області на 2023-2025 роки	262,8	262,6	99,9
8	Обласна комплексна програма розвитку фізичної культури і спорту в Одеській області на 2022-2025 роки	40 096,6	40 033,7	99,8
9	Комплексна регіональна програма забезпечення громадян житлом в Одеській області на 2024-2027 роки	2 700,0	2 252,2	83,4
10	Програма забезпечення внутрішньо переміщених осіб та учасників бойових дій житлом в Одеській області на 2025-2027 роки	6 834,1	6 834,1	100,0
11	Регіональна Програма розвитку агропромислового комплексу Одеської області на 2019-2025 роки «Аграрна Одещина»	31 162,6	20 041,3	64,3
12	Регіональна цільова програма енергоефективності Одеської області на 2024 - 2027 роки	303 395,3	238 725,9	78,7
13	Обласна Програма надання фінансової підтримки комунальним підприємствам (установам, організаціям) спільної власності територіальних громад Одеської області, які забезпечують діяльність обласної ради та обласної державної адміністрації, та діяльність яких спрямована на забезпечення соціально- економічного розвитку регіону, на 2020-2025 роки	108 904,6	97 066,5	89,1
14	Програма розвитку конкурентоспроможності малого та середнього підприємництва в Одеській області на 2021-2025 роки	4 290,0	3 039,3	70,8
15	Регіональна програма «Питна вода Одещини» на 2021-2029 роки	12 671,7	7 196,7	56,8
16	Регіональна програма з підтримки індивідуального житлового будівництва на селі «Власний дім» на 2021-2025 роки	5 000,0	5 000,0	100,0
17	Програма підтримки місцевих органів виконавчої влади Одеської області з питань реалізації реформ та делегованих місцевим радам повноважень на 2021-2025 рік	226 061,1	226 061,1	100,0

№ з/п	Назва програми	Передбачено в обласному бюджеті на 2025 рік (з урахуванням змін)	Виконано на 01.01.2026	Виконання, %
18	Регіональна програма розвитку автомобільних доріг загального користування, вулиць і доріг комунальної власності Одеської області на 2025 рік	726 173,9	690 159,0	95,0
19	Обласна комплексна цільова програма «Безпечна Одещина» на 2022-2025 роки	473 300,1	400 741,3	84,7
20	Регіональна програма цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки Одеської області на 2022-2025 роки	19 711,9	19 503,9	98,9
21	Регіональна комплексна програма з охорони довкілля на 2024-2028 роки	26 876,9	13 322,8	49,6
22	Програма компенсації відсоткової ставки за іпотечними кредитами військовослужбовців Збройних Сил за контрактом, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Головного управління розвідки Міноборони, Національної гвардії, Держприкордонслужби, осіб рядового і начальницького складу ДСНС, поліцейських в Одеській області на 2023-2025 роки	17 400,0	16 623,4	95,5
23	Регіональна Програма цифрової трансформації Одеської області на 2024-2026 роки	27 700,0	26 269,3	94,8
24	Програма розвитку міжнародного співробітництва Одеської області на 2024–2027 роки	5 560,0	4 279,2	77,0
25	Програма зайнятості населення Одеської області на 2024–2025 рік	300,0	290,0	96,7
26	Програма розвитку земельних відносин та охорони земель 2024-2025 роки	2 200,0	2 130,0	96,8
27	Регіональна Програма розвитку галузі рибного господарства Одеської області на 2024 - 2030 роки	1 600,0	1 598,4	99,9
28	Обласна комплексна програма реформування системи шкільного харчування в Одеській області на 2024-2027 роки	1 323,5	1 323,5	100
29	Регіональна програма підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків та житлово-будівельних кооперативів Одеської області на 2025-2028 роки	767,3	641,0	83,5
30	Програма підтримки друкованих медіа Одеської області на 2025-2027 роки	1 500,0	277,0	18,4
31	Програма відновлення руху приміського електропоїзда сполученням Одеса-Чорноморськ на 2025-2026 роки	722,6	677,9	93,8
32	Програма підтримки суб'єктів господарювання, важливих для забезпечення життєдіяльності населення Одеської області на 2025 рік	7 000,0	7 000,0	100,0
33	Програма реабілітації (абілітації), санаторно-курортного оздоровлення (лікування) та інтеграції мешканців Одеської області, які безпосередньо брали (беруть) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, на 2025 рік	651,2	339,2	52,1
Регіональні програми, фінансування яких призупинено у 2025 році у зв'язку із введенням воєнного стану				
34	Програма розвитку архівної справи на 2025-2027 роки	0,0	0,0	0,0
35	Обласна комплексна програма запобігання та протидії домашньому насильству і насильству за ознакою статті, забезпечення гендерної рівності, протидії торгівлі людьми на 2024-2026 роки в Одеській області	0,0	0,0	0,0
36	Обласна комплексна програма реалізації регіональної політики щодо внутрішнього переміщення в Одеській області на 2023-2025 роки	0,0	0,0	0,0

№ з/п	Назва програми	Передбачено в обласному бюджеті на 2025 рік (з урахуванням змін)	Виконано на 01.01.2026	Викона- ння, %
37	Обласна цільова комплексна програма національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2021-2025 роки	0,0	0,0	0,0
38	Програма газифікації Одеської області на 2010-2035 роки	0,0	0,0	0,0
39	Регіональна програма «Ліси Одещини на 2021- 2025 роки»	0,0	0,0	0,0
40	Регіональна програма створення страхового фонду документації Одеської області на 2023-2027 роки	0,0	0,0	0,0
41	Програма стабілізації соціально-економічного стану Одеської області на 2023-2026 роки	0,0	0,0	0,0
42	Регіональна цільова програма сприяння розвитку громадянського суспільства в Одеській області на 2023-2026 роки	0,0	0,0	0,0
43	Програма регіонального розвитку кластерів у Одеській області на 2025-2027 роки	0,0	0,0	0,0
	Загальний обсяг фінансування:	3 160 569,0	2 629 427,2	83,2